

การค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

**FACTORS INFLUENCING PERSONAL FINANCIAL PLANNING BEHAVIOR
OF UNDERGRADUATE STUDENTS AT SIAM UNIVERSITY**

นางสาวชนพร จันทร์สว่าง

Miss. Thanaporn Chansawang

6017100012

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม

พุทธศักราช 2561

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาการเงินและการธนาคาร

บัณฑิตวิทยาลัย สาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

เรื่อง บัณฑิตที่มีสิทธิ์พลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

นามผู้วิจัย ธนพร จันทร์สว่าง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษา วันที่ 4 เดือน เมษายน พ.ศ. 2562

(ดร.พิเชษฐ์ นูลิกะโปดก)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร. จอมพงศ์ มงคลวนิช)

รองอธิการบดี และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สาขาบริหารธุรกิจ

เมื่อวันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562

บทคัดย่อ

เรื่อง : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี
โดย : นางสาวชนพร จันทรสว่าง
สาขาวิชาเอก : การเงินการธนาคาร
อาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา :

(ดร. พิเชษฐ มุสิกะโปดก)

4 / เมษ. / 2562

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม 2) ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 405 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis : MRA)

ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ขึ้นปี ส่วนใหญ่เป็นชั้นปีที่ 1 ศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ รายได้ 3001 – 5000 บาท และแหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินกู้จาก กยศ.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการหารายได้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.07$)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินทุกด้าน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ในด้านการหารายได้ และด้านการออม

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรม การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล นักศึกษา

ABSTRACT

Title : Factors influencing personal financial planning behavior of undergraduate
Students at Siam University

Author : Ms. Thanaporn Chansawang

Major : Finance and Banking

Independent Study:

(Dr. Pichet Musikapodok)

4 April 2019

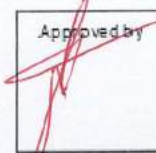
Research Factors influencing personal financial planning behavior of undergraduate students at Siam University has the objectives of: 1) to study the factors that influence personal financial planning of undergraduate students at Siam University 2) Study of personal financial planning behavior of undergraduate students at Siam University. The research is quantitative research and collected data from sample groups of undergraduate students at Siam University, totaling 405 people. Data was analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Multiple Regression Analysis: MRA

The study indicated that the data of most respondents were female, then by age which was less than 20 years of age and was the majority; most majored in finance and banking, followed by students studying the Faculty of Business Administration, followed by the average monthly income, of 3001 - 5000 Baht and the source of their income mainly from their parents.

Factors influencing personal financial planning of undergraduate students at Siam University in the overall picture showed there was an average ($\bar{X} = 3.99$) when considered individually, the aspect that has the average value first. In the form of personal financial planning ($\bar{X} = 4.37$), personal financial planning behavior of undergraduate students at Siam University In the overall picture, the average value ($\bar{X} = 3.90$) when considered on each side, found that the aspect that has the average value is first, in terms of earnings ($\bar{X} = 4.07$),

Results of this hypothesis found that all of the aspect has effects on the result of influencing personal financial planning in earnings and savings, and the factors which is effected by a financial planning objective of personal financial planning management, and the form of personal financial planning effect of personal financial planning behavior and saving in statistical significance at 0.05 level

Keywords: personal finance, planning behavior, student

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณ ดร.พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก เป็นอย่างสูง ที่ท่านได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ช่วยควบคุม ช่วยวางแผนแนวทางให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจและแก้ไขสารนิพนธ์ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจนได้ข้อมูลสำหรับงานวิจัย

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ดร.พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความเรียบร้อยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณทุกๆ ท่านที่มีได้กล่าวนามมาในที่นี้ ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการเขียนสารนิพนธ์นี้

สุดท้ายนี้ หวังว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้ คงจะเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

ธนพร จันทร์สว่าง

30 มกราคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.3 คำถามการวิจัย	7
1.4 กรอบแนวความคิด	7
1.5 ขอบเขตในการวิจัย	8
1.6 สมมติฐานงานวิจัย	9
1.7 นิยามคำศัพท์	9
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	13
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม	42
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสยาม	60
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
3 วิธีดำเนินวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	79
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	80
3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	80
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม	84
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม	91
ตอนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม	95
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย	102
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	111
5.2 อภิปรายผล	116
5.3 ข้อเสนอแนะ	122
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	129
ประวัติผู้วิจัย	145

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน 63
2.2	จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอก จำแนกตามคณะวิชา 65
4.1	จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ 85
4.2	จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอายุ 85
4.3	จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี 86
4.4	จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา 86
4.5	จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหลักสูตร 89
4.6	จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 90
4.7	จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร แหล่งที่มาของรายได้ 90
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม 91
4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล 92
4.10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านวัตถุประสงค์การจัดการ วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล 93
4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงิน ส่วนบุคคล 94
4.12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม 95
4.13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการหารายได้ 96
4.14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการออม 97
4.15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการลงทุน 97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้าที่
4.16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการใช้จ่าย 98
4.17	จำนวนร้อยละข้อมูลจำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปร ด้านการวางแผนเกษียณ ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่ นักศึกษาได้มีการวางแผน ทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่ 99
4.18	จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใด 99
4.19	จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ ภายหลังจากที่นักศึกษาได้เกษียณอายุหากรายได้ของนักศึกษา ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นักศึกษามีวิธีการแก้ปัญหา อย่างไรให้เหมาะสมที่สุด 100
4.20	จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง 101
4.21	ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผน ทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้ 102
4.22	ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผน ทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการออม 104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.23 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผน ทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการลงทุน	106
4.24 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผน ทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการใช้จ่าย	108

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้ต่อรายได้ของครัวเรือนปี 2550 - 2560	2
1.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	8
2.1	ลำดับชั้นความต้องการ	59
2.2	ตราประจำมหาวิทยาลัยสยาม	62

บทที่ 1

บทนำ

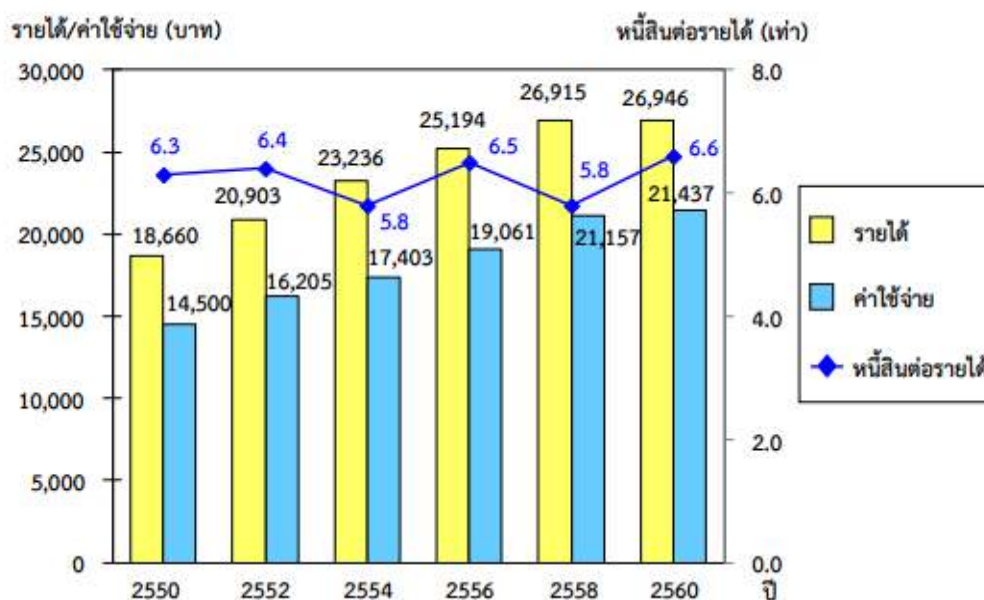
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) พระราชทานเป็นแนวทางในการแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเงิน เมื่อปี พ.ศ. 2540 มีบทบาทต่อการกำหนดแนวทางในการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งเน้นในเรื่องของการดำรงชีวิตอยู่ด้วยความพอเพียงสมดุลและยั่งยืน ส่วนหนึ่งของแนวนโยบายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การส่งเสริมให้เกิดการออมซึ่งจัดได้ว่าเป็นการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม การประหยัดคอดออมนั้นจะนำมาซึ่งความสมดุลในการจัดการทรัพยากรและยังทำให้มีทรัพยากรใช้อย่างยั่งยืนอีกด้วย (มรกต ฉายทองคำ, 2557 : 1) อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักพุทธศาสนาที่เรียกว่า “มัชฌิมาปฏิปทา” หรือ “ทางสายกลาง” คือ ความพอเพียง ความพอดี ความสมดุล ใช้ชีวิตอย่างพอประมาณ ไม่สุดโต่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (วิญญู บุญมาร์ตัน, 2551 : 20-21) จะเห็นได้ว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนด้วยเช่นกัน ในการนี้รัฐบาลเองก็มีส่วนร่วมในการส่งเสริมแนวนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวด้วยการจัดให้มีโครงการและการรณรงค์ เพื่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมาโดยตลอดโดยเฉพาะในรัฐบาลปัจจุบันที่นำโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ก็ได้มีส่วนช่วยสนับสนุนการออมในสังคมไทยด้วยการกำหนดให้การออมเป็นหนึ่งในค่านิยม 12 ประการที่ พลเมืองไทยพึงยึดถือและปฏิบัติตาม (มรกต ฉายทองคำ, 2557 : 1)

เงินออมถือเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจเป็นแหล่งเงินทุนที่จะนำมาพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หากประเทศไทยมีเงินออมภายในประเทศซึ่งเป็นฐานเงินทุนที่เพียงพอ จะช่วยให้การพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศลดลง การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศอาจจะทำให้เกิดภาระผูกพันกับต่างประเทศผู้เป็นเจ้าของเงินทุนทั้งในด้านการชำระหนี้และผูกมัดบางประการด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมการวางแผนการเงินหรือการออมเงินในประเทศให้เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นเงินทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่างอิสระ และพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด การมีเงินออมนอกจากจะช่วยสร้างความมั่นคงส่วนบุคคลแล้วยังถือเป็นเรื่องสำคัญระดับชาติช่วยลดการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศมาลงทุน ซึ่งจะทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง (จุฑาธิปดิ์ ฤกษ์สันทัต, 2558 : 1)

ผลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2561 : 9) ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกเดือน (มกราคม - ธันวาคม 2560) จากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่ว

ประเทศ จำนวนประมาณ 52,000 ครั้วเรือน ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล โดยนำเสนอเฉพาะข้อมูลที่สำคัญ ๆ คือ รายได้ค่าใช้จ่าย หนี้สิน และการกระจายรายได้ของครัวเรือน ผลการสำรวจพบว่า การเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่ายและหนี้สินต่อรายได้ (ปี 2550-2560) เมื่อเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินต่อรายได้ พบว่าครัวเรือน ทั่วประเทศตั้งแต่ปี 2550 ถึง 2560 มีรายได้เฉลี่ยมากกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ในการยังชีพ และพบว่ารายได้ และค่าใช้จ่ายฯ ตั้งแต่ปี 2550 ถึง 2560 เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ คือรายได้เพิ่มจาก 18,660 บาท เป็น 26,946 บาท และค่าใช้จ่ายฯ เพิ่มจาก 14,500 บาท เป็น 21,437 บาท ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาผลต่างของรายได้ และ ค่าใช้จ่าย ใน ปี2560 พบว่า รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพ 5,509 บาท ต่อเดือน หรือประมาณ 1,900 บาทต่อคน (ขนาดของครัวเรือนเฉลี่ย เท่ากับ 2.9 คน) ซึ่งส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการชำระหนี้ เช่น หนี้เพื่อการซื้อบ้าน/ที่ดิน หนี้เพื่อการ อุปโภคบริโภค และรายได้ส่วนที่เหลือจากการชำระหนี้ และ ไม่ได้ถูกใช้สอย ออกไปก็มีเหลือไว้สำหรับการเก็บออม เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบหนี้สินต่อรายได้ ของครัวเรือนตั้งแต่ปี 2550 ถึง 2560 พบว่า หนี้สินต่อรายได้ในปี 2560 สูงสุดคือ 6.6 เท่าและรายได้ต่ำสุดอยู่ในช่วงปี 2554 และ 2558 ซึ่งเท่ากันคือ 5.8 เท่า ดังภาพประกอบที่ 1 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ต่อเดือน และหนี้ต่อรายได้ของครัวเรือนปี 2550 - 2560

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2561 : 9)

ภาพที่ 1.1 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้ต่อรายได้ของครัวเรือนปี 2550 - 2560

บุคคลใดมีการวางแผนทางการเงินที่ดี ย่อมทำให้บุคคลนั้นมีความมั่นคงทางการเงิน ความมั่นคงในการดำเนินชีวิต และมีอิสรภาพทางการเงินอย่างยั่งยืน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตซึ่งจะช่วยจัดการกับ “เงิน” ไม่ให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตแต่จะช่วยจัดการกับ “เงิน” ให้เป็นเครื่องมือสนับสนุนชีวิตไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้บุคคลนั้นมีการ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ไม่เดือดร้อนเพราะเหตุที่เกิดจาก “เงิน” อันนำมาซึ่งความมั่นคงของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ อย่างไรก็ตาม การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของทุกคน และมีความสำคัญต่อบุคคลทุกช่วงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่สถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การรู้จักหาเงิน (How to Earn) การรู้จักออมเงิน (How to Save) การรู้จักใช้เงิน (How to Spend) และการรู้จักทำให้เงินงอกเงย (How to Invest) การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) อย่างเหมาะสมจะช่วยทำให้ทุกคนสามารถจัดการกับเรื่องเงินได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีแนวทางการวางแผนทางการเงินมี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ควรมีการกำหนดเป้าหมายตามที่ต้องการ 2) มีการวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงาน 3) ควรมีการเก็บเงินออมบางส่วน 4) ควบคุมการใช้จ่ายเงิน 5) บริหารภาระหนี้ และ 6) จัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้และสร้างความเข้าใจในการลงทุน (ทรายทอง เลิศเปียง, 2557 : 17)

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับบุคคลทั่วไป เพราะสามารถช่วยให้การจัดการทางการเงินของแต่ละบุคคลเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด และสามารถที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการบรรลุเป้าหมายชีวิตทั้งนี้เงินจะเข้ามามีส่วนช่วยอำนวยความสะดวก ในการซื้อหาสิ่งของจำเป็นสำหรับใช้ในชีวิตประจำวัน การให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงินเสมือนเป็นกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีชีวิตที่ดีและมีความสุขในบั้นปลายชีวิต ทั้งนี้ วิธีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไม่สลับซับซ้อนอาจจะเป็นการฝากเงินไว้กับธนาคาร เพื่อกินดอกเบี้ย แต่ในหลายๆ สถานะการฝากเงินกับธนาคารนั้นอาจจะเป็นการลงทุนที่ไม่ถูกต้องเพราะเงินผลตอบแทนที่ได้กลายเป็นว่า เงินฝากค้อยค่าลง เช่น หากภาวะเงินเฟ้อหนักจนอัตราดอกเบี้ย ที่ได้รับจากการฝากเงินกับทางธนาคารและหักภาษีดอกเบี้ยเงินฝากแล้วยังต่ำกว่า อัตราเงินเฟ้อ จะหมายความว่าเมื่อเงินโตไม่ทันระดับราคาสินค้าและบริการ หากไม่ใช้การออมในลักษณะง่าย ๆ ดังกล่าวการบรรลุแผนทางการเงินอย่างดียิ่งจะต้องใช้การลงทุนในรูปแบบอื่น เพื่อให้ได้ผลมากกว่า การออมตามปกติ (สัมมา คีตสิน, 2552 : 1)

ในปัจจุบันรูปแบบของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลและการลงทุนได้มีการพัฒนาอย่างมาก โดยมีการให้ความสนใจในการลงทุนนอกเหนือจากการนำเงินไปฝากธนาคาร เพื่อหวังผลตอบแทนจากดอกเบี้ย แต่อัตราดอกเบี้ยค่อนข้างลดลง และอัตราเงินเฟ้อเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลในปัจจุบันนี้มีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ 1) การวางแผนการซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์ 2) การวางแผนในด้านของหนี้สิน 3) การวางแผนการออมและการลงทุน 4) การวางแผนผลประโยชน์ของพนักงาน 5) การวางแผนทางภาษี 6) การวางแผนการเกษียณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ช่วงอายุ รายได้ เป็นต้น (อรอนงค์ ไชยบุญเรือง, 2552 : 1) ดังนั้น การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นแนวคิดที่ทำให้นักศึกษาจะต้องเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน โดยเริ่มตั้งแต่การปลูกฝังการออมและการใช้เงินที่ดี ควรมีวิสัยตั้งแต่เด็กๆ เพราะเมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็ต้องรู้วิธีการวางแผนการเงินและการจัดสรรเงินให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในประจำวัน การใช้จ่ายในอนาคตอีกด้วย ดังนั้น การวางแผนการเงินส่วนบุคคลจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษาสามารถดำเนินในแต่ละช่วงชีวิตได้อย่างมีความสุขทางการเงินที่ดี ความมั่นคงในชีวิตหลายๆ คนทองถึงการมีรายได้สูงๆ การมีทรัพย์สินเงินทองเป็นจำนวนมาก (นันทิดา วัฒนประภา, 2559 : 1)

สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ถือได้ว่าเป็นองค์กรหรือสถาบันทางการศึกษาที่มีความสำคัญมากสำหรับคนหนุ่มคนสาว ที่จะผ่านเข้ามาและผ่านออกไป สู่กระแสสังคมแห่งชีวิตอันกว้างใหญ่ก่อนที่คนๆ หนึ่งจะก้าวเข้าสู่ประจุมหาวิทยาลัย เขายังถูกมองว่าเป็นเด็กนักเรียนที่มีความเป็นเด็กๆ อยู่ภายใต้การดูแลของปกครอง หรือบิดามารดาอย่างใกล้ชิด ได้รับการอุปถัมภ์ค้ำจุน ชี้นำ บอกกล่าว กำกับและตักเตือนในแทบจะทุกเรื่อง แต่ครั้นเมื่อเวลาผ่านไป 4 ปีโดยประมาณคนๆ เดียวกันนั้นก็จะเดินออกจากประจุมหาวิทยาลัยไปในฐานะบัณฑิต ซึ่งหมายความว่า ผู้รอบรู้ทั้งในด้านวิชาการ วิชาชีพและในการดำรงชีวิต พร้อมที่จะกระโจนเข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง (สนทยา เขมวรัตน์ และดวงใจ เขมวรัตน์, 2552 : 1)

มหาวิทยาลัยสยาม เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน 1 ใน 5 แห่งแรกของประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยในปี พ.ศ. 2508 ท่านผู้ก่อตั้ง ดร. ณรงค์ มงคลวนิช ได้มีดำริให้เปิดสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้น และได้รับการสถาปนาอย่างเป็นทางการภายใต้ชื่อ “วิทยาลัยเทคนิคสยาม” ในปี พ.ศ. 2516 ต่อมาในปี พ.ศ. 2529 ได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัย ปรับสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยภายใต้ชื่อ “มหาวิทยาลัยสยาม” โดยปัจจุบันมหาวิทยาลัยสยามเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะสถาบันให้จัดการเรียนการสอนได้ในทุกระดับ คือ ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ภายใต้สังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ) กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยสยาม (มหาวิทยาลัยสยาม, 2561 : เว็บไซต์)

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสยามได้จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรต่างๆ ทั้งสิ้น 49 หลักสูตร โดยแบ่งออกเป็น 10 คณะ คือ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ วิทยาลัย

นานาชาติ และบัณฑิตวิทยาลัย มีนักศึกษาอยู่ในคณะและสาขาวิชาต่างๆ รวมแล้วไม่ต่ำกว่า 15,000 คน ทั้งนี้ ในแต่ละปีมหาวิทยาลัยสยาม ได้ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่างๆ ออกสังคมไปแล้วไม่น้อยกว่า 69,081 คน (มหาวิทยาลัยสยาม, 2561 : เว็บไซต์)

พฤติกรรมการวางแผนการเงินของนักศึกษาและครอบครัวที่ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยให้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้จ่ายอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิต เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาและการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย โดยสามารถจัดการค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่นักศึกษาต้องใช้ในทุกเรื่องในระหว่างกำลังศึกษาอยู่ จะเห็นได้ว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่จำเป็นที่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญโดยเฉพาะในเรื่องทักษะในการวางแผนทางการเงินที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อให้สามารถบรรลุถึงคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เข้าสู่วัยทำงานจนกระทั่งถึงวัยเกษียณอายุ ความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้จ่ายในมหาวิทยาลัย จะมีผลต่อวิธีการคิดที่ดีของนักศึกษาที่จะวางแผนทางการเงินตลอดชีวิต ดังนั้น การดำเนินชีวิตของนักศึกษาที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินของแต่ละบุคคล ก็คงไม่ต่างกับการพายเรือที่ไม่มีเข็มทิศนำทาง ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักสำคัญในกระบวนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นสิ่งสำคัญมาก นักศึกษาจะต้องมีความรู้ในระบบการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เพื่อช่วยในการวางแผนให้เป็นระบบ มีแนวทางการคิดในแต่ละขั้นตอนที่กำหนด ซึ่งจะนำไปสู่หนทางแห่งความประสบความสำเร็จอย่างที่ตั้งใจไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนการเงินส่วนบุคคลในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ เช่น การวางแผนการซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์ การวางแผนด้านหนี้สิน การวางแผนด้านการออมและการลงทุน เป็นต้น (สมจิตร วิธยานนท์, 2558 : 1) จากการศึกษาผลงานวิจัยของสนทยา เขมวีรัตน์ (2552 : 48) เรื่องการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ระดับพฤติกรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเงินอยู่ในระดับมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12 ซึ่งนับว่านักศึกษามีพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินในระดับต่ำมาก

การวางแผนทางการเงินถือเป็นเรื่องสำคัญมากยิ่งในสถานะเศรษฐกิจที่ผันผวนในปัจจุบันที่นักศึกษาจะมองข้ามในเรื่องนี้ เนื่องจากการดำเนินชีวิตในสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ค่าครองชีพเพิ่มขึ้น อาหาร สินค้า และบริการต่างๆ มีราคาสูงขึ้น รวมถึงกระแสสื่อโฆษณาต่างๆ ที่กระตุ้นให้บุคคลมีค่านิยมในเรื่องกรบริโภคนิยมและวัตถุนิยมมากขึ้น ทำให้บุคคลไม่คำนึงถึงการประหยัดขาดการเก็บออม และการใช้จ่ายอย่างไม่ระมัดระวัง จนทำให้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเงิน และดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างไม่มีความสุข (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล, 2557 : 303) ดังนั้น การวางแผนทางการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อชีวิต และการออมยังถือเป็นการวางแผนทางการเงินอีกรูปแบบหนึ่งที่

มีการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งมาสะสมเก็บไว้เพื่อสำหรับเป้าหมายต่างๆ ตามความต้องการของบุคคลที่วางไว้ให้เป็นจริงขึ้นมาได้ เช่น ทุนการศึกษาต่อ ใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เก็บไว้ประกอบธุรกิจส่วนตัวในอนาคต ใช้จ่ายในสิ่งของหรือสินทรัพย์ที่ต้องการ เพื่อการลงทุนและเพื่อผลตอบแทน เป็นต้น รวมทั้งการออมทำให้ผู้ออมเกิดความรู้สึกรับประกันทางการเงิน มีความปลอดภัยในชีวิต เกิดความภูมิใจที่สามารถออมได้อย่างต่อเนื่อง เห็นคุณค่าของเงิน และมีนิสัยรักการออม นอกจากนี้ เงินออมยังใช้แก้ปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ด้วย (สิรินดา กลั่นจันทร์หอม, 2555) เช่น การเจ็บป่วย การเกิดอุบัติเหตุ วิกฤติทางเศรษฐกิจภาวะเงินเฟ้อ ความเสี่ยงและความมั่นคงของสถาบันการเงินต่างๆ เป็นต้น ดังนั้น บุคคลควรมีระบบหรือวางแผนการออมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อจะได้เป็นหลักประกันให้แก่ตนเองและครอบครัวในอนาคตได้ (อนงนาฏ สุภกิจวิชกุล และประสพชัย พสุนนท์, 2559 : 376) โดยการควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้มากกว่ารายได้ที่ได้รับพยายามจัดสรรสัดส่วนรายได้ส่วนหนึ่งไว้สำหรับการออม หรือหาวิธีการเพิ่มรายได้ให้มากยิ่งขึ้น

บุคคลที่ได้รับอิทธิพลมากที่สุดคือ นักศึกษาที่ยังไม่สามารถหารายได้ด้วยตนเอง เพราะอยู่ในช่วงที่กำลังศึกษา ซึ่งรายได้ของนักศึกษาส่วนใหญ่ก็ได้มาจากผู้ปกครอง อาจจะได้รับเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน ส่วนจำนวนเงินได้รับน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับความจำเป็นและฐานะการเงินของครอบครัวแต่ละบุคคล (ปพิชญา บุญศรี, 2555) แต่พฤติกรรมของนักศึกษาภายใต้ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันดำรงชีวิตอย่างไม่พอเพียง มีการใช้จ่ายเงินในแต่ละวันค่อนข้างมากตามค่านิยม มีการบริโภคที่เกินวัยและฐานะที่ยังไม่สามารถหารายได้ด้วยตนเองได้มีความอยากได้อะไรทำในสิ่งที่นำมาตอบสนองความต้องการของตนเอง และแสดงตนเองให้เห็นถึงความมีฐานะทางครอบครัว ซึ่งสวนทางกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (ปานทิพย์ แสนสง, 2557) เช่น การรับประทานอาหารราคาแพงในห้างสรรพสินค้าหรือภัตตาคารหรูๆ ความบันเทิงการชมภาพยนตร์ เล่นเกมออนไลน์ เที่ยวในสถานที่กลางคืน ชื้อเสื้อผ้าและเครื่องประดับตามแฟชั่น ชื้อหรือเปลี่ยนเทคโนโลยีโทรศัพท์ และคอมพิวเตอร์พกพาที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากนักศึกษาเป็นช่วงที่ต้องการการเรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ ต้องการเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนหรือสังคม ส่งผลให้มีพฤติกรรมการบริโภคที่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสม และไม่รู้จักการประหยัด และอดออม (วันดี หิรัญสถาพร และคณะ, 2558)

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการดำเนินชีวิต นอกเหนือจากสถาบันครอบครัวที่จะปลูกฝังการวางแผนทางการเงินแก่นักศึกษาให้รู้จักการอดออมและความพอเพียง เพราะในการดำเนินชีวิตของนักศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปการทำงาน สามารถจัดการกับรายได้ของตนเองได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยสยาม เพื่อหาแนวทางที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการเงินในการประกอบธุรกิจในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

1.3 คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยามเป็นอย่างไร
2. พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยามเป็นอย่างไร

1.4 กรอบแนวคิด

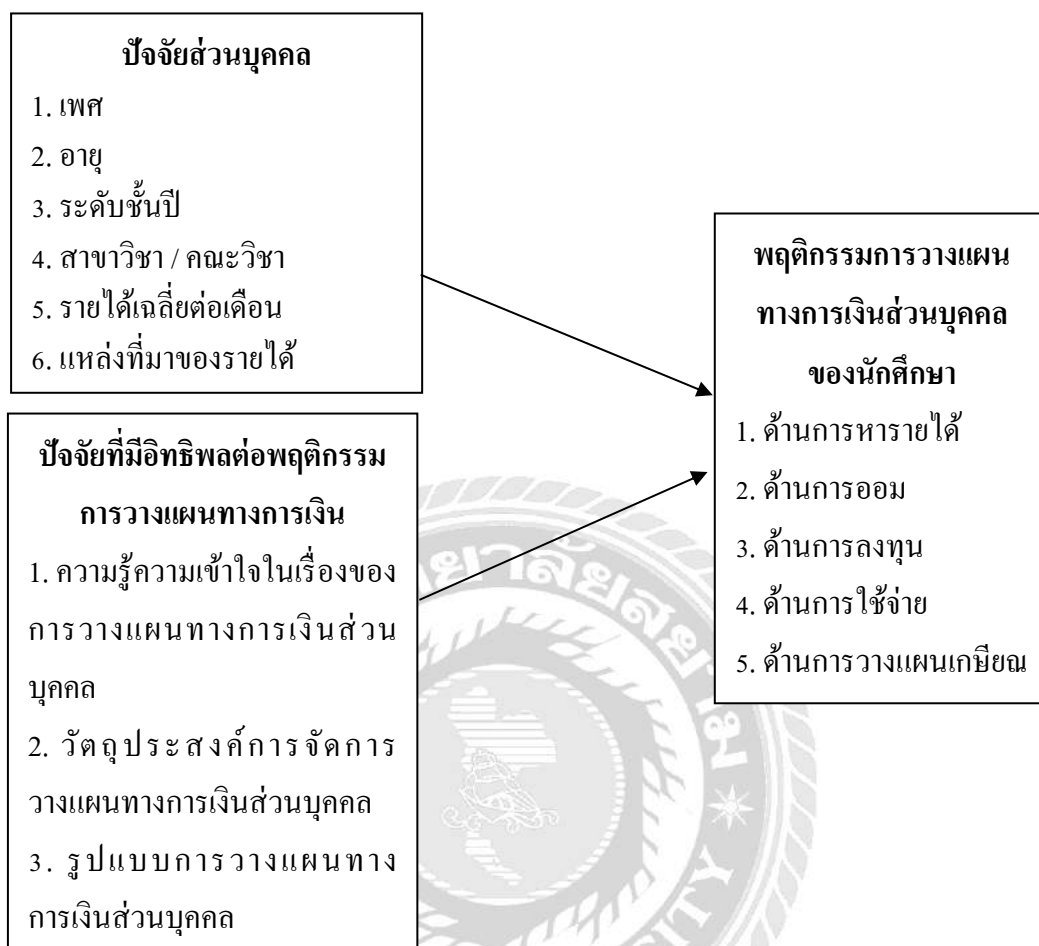
การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม” ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรต้นหรือตัวอิสระและตัวแปรตามในงานวิจัยไว้ดังนี้

1. ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับชั้นปี, สาขาวิชา / คณะวิชา, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแหล่งที่มาของรายได้อื่นๆ

1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล, วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล, รูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านการหารายได้, ด้านการออม, ด้านการลงทุน, ด้านการใช้จ่าย, ด้านการวางแผนเกษียณ

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จะศึกษาศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1.1 ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

1.2 ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

2. ขอบเขตการวิจัยด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
สยาม จำนวน 400 คน

3. ขอบเขตการวิจัยด้านระยะเวลา

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม” ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ 4 เดือน
ระหว่างเดือน กันยายน 2561 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561

1.6 สมมติฐานงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม” ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานงานวิจัยมีดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ
พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น เพศ, อายุ,
ระดับชั้นปี, สาขาวิชา / คณะวิชา, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแหล่งที่มาของรายได้

2. นักศึกษาระดับปริญญาตรี หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ใน
มหาวิทยาลัยสยาม

3. มหาวิทยาลัยสยาม หมายถึง มหาวิทยาลัยเอกชนที่ตั้งอยู่บนถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า เขต
ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่
เกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ดังนี้

4.1 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล หมายถึง
ความสามารถในการจำ และเข้าใจรายละเอียดของข้อมูลต่าง ๆ ที่บุคคล ได้สะสมไว้และถ่ายทอดต่อ ๆ

กันมา ได้แก่ การมีความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล และความสำคัญของการจัดการการเงินส่วนบุคคล

4.2 วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลหมายถึง ความมุ่งหมายหรือเป้าหมายของแต่ละบุคคลในการจัดการการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ การจัดการกับรายรับ รายจ่ายของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถที่จะบรรลุ เป้าหมายในการดำเนินชีวิต และเป้าหมายทางการเงินตามที่ต้องการได้

4.3 รูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลหมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นองค์ประกอบหรือเป้าหมายในการจัดการการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย เป้าหมายระยะสั้น ได้แก่ เป้าหมายการใช้จ่ายประจำวัน เพื่อการดำรงชีวิต และเป้าหมายระยะยาว ได้แก่ เป้าหมายเพื่อสร้างฐานะและความมั่นคงทางการเงิน

5. พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล หมายถึง กระบวนการในการจัดการกับเงินของบุคคลเพื่อให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการในด้านต่างๆ เช่น การหารายได้ การออม การลงทุน การใช้จ่าย วางแผนภาษี และการวางแผนเกษียณ เป็นต้น

5.1 ด้านการหารายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่กิจการได้รับจากการขายสินค้าหรือบริการรวมทั้ง ผลตอบแทนอื่นๆ เช่น เงินเดือน เป็นต้น

5.2 ด้านการออม หมายถึง วิธีการเก็บเงินสำหรับวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เก็บไว้ใช้ในอนาคตเพื่อ ความสะดวกในการใช้จ่าย เพื่อความปลอดภัยและไม่ให้เงินเก็บสูญหายหรือลดจำนวนลง เป็นต้น

5.3 ด้านการลงทุน หมายถึง วิธีเพิ่มค่าของเงินที่มีอยู่ด้วยช่องทางต่างๆ เช่น ซื้อสังหาริมทรัพย์เป็น ดัน โดยยอมแลกความเสี่ยงที่มีเพิ่มเข้ามากับโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น

5.4 ด้านการใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เช่น ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นต้น

5.5 ด้านการวางแผนเกษียณ หมายถึง การคำนวณค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ แล้วมาประเมินว่าในปัจจุบันมีรายรับเท่าไรและรายจ่ายเท่าไร จากนั้นก็จัดการวางแผนการเงิน โดยแบ่งส่วนหนึ่งเป็นเงินที่ใช้เก็บเพื่อเกษียณอายุ รวมถึงแบ่งเงินอีกจำนวนหนึ่งไว้ใช้ลงทุนหรือเข้ากองทุนเพื่อการออมต่าง ๆ

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม โดยหน่วยงานที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ คือ หน่วยงาน

ภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน รวมถึงประชาชนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และสร้างความรู้ความเข้าใจ และการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคคลต่างๆ

2. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม โดยหน่วยงานที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ คือ หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน รวมถึงสถาบันการเงินในการพัฒนารูปแบบการออมให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค และเป็นประโยชน์ในการวางแผนทางการเงิน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารต่างๆ นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดทางการศึกษา โดยแบ่งกลุ่มของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็นประเด็น ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
 - 1.1 ความหมายของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
 - 1.3 ความสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล
 - 1.4 ขอบเขตของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
 - 1.5 ประเภทของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
 - 1.6 เป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
 - 1.7 ประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
 - 1.8 สาเหตุที่บุคคลละเลยเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคล
 - 1.9 ทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
 - 1.10 แนวคิด และทฤษฎีของการลงทุน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรม
 - 2.2 องค์ประกอบของพฤติกรรม
 - 2.3 ประเภทพฤติกรรม
 - 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค (Customer behavior)
 - 2.5 ทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่นิยม (Structural-Functional Theory)
 - 2.6 ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human & Motivation)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสยาม
 - 3.1 ประวัติความเป็นมา
 - 3.2 สถานที่ตั้งมหาวิทยาลัย
 - 3.3 ปณิธาน / วิสัยทัศน์ / พันธกิจ

3.4 ตราสัญลักษณ์

3.5 สีประจำมหาวิทยาลัย

3.6 ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

3.7 คณะ / สาขาวิชาที่เปิดสอน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ความหมายของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) เป็นวิธีการที่บุคคลนำมาใช้ในการบริหารจัดการกับเงินของตนเอง โดยมีเป้าหมายหลักก็คือ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการดำเนินชีวิตตามที่ต้องการหรือที่กำหนดไว้ นักวิชาการให้ความหมายของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ไว้ดังนี้

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2552 : 8) ให้ความหมายของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนทางการเงินเป็นการพยายามเชื่อมต่อว่างทางการเงินระหว่าง “เราอยู่ ณ ที่ใดในปัจจุบัน” กับ “เราต้องการไป ณ ที่ใดในอนาคต” ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดเฉพาะของแต่ละบุคคล การจัดทำแผนให้แต่ละบุคคลไม่ใช่เรื่องง่ายแต่สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ เพราะต้องการกลุ่มความรู้ และทักษะพิเศษต่างๆ (a whole set of special skills and technical knowledge) เช่น การลงทุนใน หลักทรัพย์ หน่วยลงทุน ประกันชีวิต อสังหาริมทรัพย์ การจัดการมรดก และการวางแผนภาษี เป็นต้น

ทิฆัมพร โคตรทัศน์ (2553 : 21) ให้ความหมายของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนทางการเงิน (Financial Planning Efficiency) หมายถึง การจัดเตรียมข้อมูลต่างๆ ทางด้านการเงินเป็นการล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางหรือกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของธุรกิจในอนาคต

สุภารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2555 : 16-18) ให้ความหมายของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มา ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย คือ ให้ได้รับความมั่นคงของบุคคลและครอบครัว ซึ่งจะนำมาซึ่งความสุขและและควมมีเสถียรภาพทางการเงินของบุคคล

Hallman and Rosenbloom (2000) ให้ความหมายของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า “เป็นกระบวนการประเมินสรรค์สร้าง และนำแผนทางการเงินของแต่ละบุคคลไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายทางการเงินที่แต่ละบุคคลต้องการ ให้บรรลุภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละบุคคล”

Alttest (2007) ให้ความหมายของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผน การเงินส่วนบุคคลเป็นกระบวนการในการจัดการกับเงินของ บุคคลเพื่อให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ

กล่าวโดยสรุป การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) หมายถึง กระบวนการกำหนดแนวทางการใช้เงินอย่างมีทิศทางให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินเหมาะสมกับรายได้ที่ได้รับและเพื่อให้เกิดความมั่งคั่งทางเงินในอนาคต

ณัฐพล นิมมานพัชรินทร์(2549) กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การค้นหาทางเลือกเพื่อสนับสนุนกระบวนการในการตัดสินใจล่วงหน้าเกี่ยวกับปริมาณและเวลาของเงินทุน แหล่งของเงินทุน และการจัดสรรเงินทุน ด้วยการกำหนดกิจกรรม วิธีการ เวลา และ ผู้รับผิดชอบประกอบการจัดการความเสี่ยงต่างๆ ทางการเงิน

ศิรินุช อินละคร (2548) ให้ความหมายของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ไว้ว่า เป็นกระบวนการในการจัดการกับเงินของบุคคลเพื่อให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการโดยเป้าหมายของบุคคลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. เป้าหมายที่เกี่ยวกับเงิน (Financial Goals) หรือเรียกว่า “เป้าหมายทางการเงิน” เป็นเป้าหมายที่สามารถกำหนดในรูปตัวเงินได้ และหากบรรลุเป้าหมายทางการเงินจะทำให้บุคคลมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันตามสถานะภาพของบุคคลรวมทั้งสถานะทางการเงินของบุคคลนั้น เช่น ต้องการเก็บเงินซื้อบ้าน ต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาบุตร ต้องการเก็บเงินไว้สำหรับใช้จ่ายในช่วงเกษียณอายุต้องการมีเงินเพียงพอสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน สิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้คือ “เงิน” ดังนั้นการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดีจะช่วยให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้

2. เป้าหมายที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (Non – Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่ยากที่จะกำหนดในรูปตัวเงินได้เช่น ต้องการให้ชีวิตครอบครัวมีความสุข ต้องการช่วยเหลือผู้ยากไร้ต้องการช่วยเหลือสัตว์ที่ถูกทิ้ง ซึ่งบุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ได้โดยอาจจะไม่จำเป็นต้องใช้เงินเลย

วัตถุประสงค์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

นักวิชาการได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

ราชันกร วงศ์จันทร์ (2554 : 5-6) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจด้านการเงินรู้และเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของ “เงิน” ในระบบเศรษฐกิจ และเข้าใจสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ การเงินส่วนบุคคล เช่น เงินสด เช็ค บัตรเดบิต บัตรเครดิต สินเชื่อ และบริการทางการเงินใหม่ๆ เช่น บริการธนาคารทางโทรศัพท์ (Tele banking) หรือการดำเนินการธุรกิจการค้าบนอินเทอร์เน็ต (Ecommerce) เพื่อให้สามารถตัดสินใจทางการเงินในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

2. เพื่อให้มีความสามารถด้านการเงิน สามารถใช้ความรู้ความเข้าใจทางการเงินในชีวิตประจำวันอย่างรอบรู้และเฉลียวฉลาด รู้จักจัดลำดับความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางการเงิน ตลอดจนสามารถบริหารการเงินใน ชีวิตประจำวันและแก้ไขปัญหาทางการเงินที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

3. เพื่อให้มีความรับผิดชอบทางการเงิน สามารถรับผิดชอบในการจัดหาเงิน การใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสมคุ้มค่าและมีจริยธรรม รับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ รวมทั้งเข้าใจผลกระทบอันเกิดจากการละเลย ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

4. เพื่อให้รู้วิธีการบริหารและจัดการ “เงิน” รู้และสามารถปฏิบัติตามแผนการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสถานะ ของแต่ละบุคคลในการจัดหาเงิน การออม การใช้จ่าย การลงทุน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ผลตอบแทนและผลกระทบของทางเลือกต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป วัตถุประสงค์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล คือ การกำหนดการใช้จ่ายเงินในกิจการต่างๆ เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจด้านการเงินรู้และเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของ “เงิน”

ความสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

ราชันกร วงศ์จันทร์ (2553 : 4-5) ได้ให้ความสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า เนื่องจากการเงินส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล และมีความสำคัญต่อบุคคลทุกช่วงอายุ ดังนั้น แต่ละคนจึงควรต้องมีการวางแผนการเงินซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิต การวางแผนการเงินจึงมีบทบาทสำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน ความ มั่นคงในการดำเนินชีวิต และการมีอิสรภาพทางการเงินในอนาคต ตลอดจนสามารถตอบสนองเป้าหมายที่ แต่ละบุคคลต้องการได้ อันจะนำมาซึ่งความมั่นคงของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ซึ่งสามารถสรุปความสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลได้ดังนี้

1. สร้างความมั่งคั่ง มั่นคง ให้กับชีวิตของบุคคล และครอบครัว การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นแนวทางในการวางแผนอย่างถูกต้องในการจัดหาเงิน การ เก็บออม การบริหารรายจ่าย และการนำเงินไปลงทุน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่งคั่งทางการเงินและมั่นคงใน ชีวิตอันจะนำมาซึ่งความสุขในการดำเนินชีวิตของบุคคลและครอบครัว เช่น บุคคลมีวิธีการหารายได้ที่ดี ถูกต้องและเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง มีวินัยในการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ รู้จักควบคุม รายจ่าย ทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้น และมีการวางแผนการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลตอบแทนได้สูงขึ้น ตลอดจนรู้จักวางแผนป้องกันความเสี่ยงสำหรับชีวิตและสินทรัพย์โดยการวางแผนประกันภัยเพื่อรองรับ เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด อีกทั้งมีการวางแผนภาษีเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายลง นอกเหนือจากนี้ยังมีการเตรียมเงิน ไว้ใช้สำหรับวัยเกษียณอย่างเพียงพอไม่เป็นภาระแก่ลูกหลานหรือผู้อื่น และเตรียมแผนการส่งมอบมรดกให้รุ่นลูกหลาน หากทำได้อย่างที่กล่าวมานี้ ก็จะส่งผลให้บุคคลมีความมั่งคั่ง มั่นคง และมีความสุขให้กับชีวิตได้

2. ตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะของแต่ละบุคคลได้ การวางแผนการเงินที่ดี และมีการปฏิบัติตามแผนการเงินที่ได้วางไว้ จะช่วยให้บุคคลบรรลุ เป้าหมายที่ต้องการได้ เช่น วางแผนการเงินสำหรับการศึกษาต่อ วางแผนการเงินสำหรับการซื้อบ้าน ซื้อ รถ วางแผนการเงินสำหรับการแต่งงาน วางแผนการเงินสำหรับวัยเกษียณอายุ เป็นต้น

3. สร้างบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล การศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลจะก่อให้เกิดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญทางด้าน การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planner) ซึ่งสามารถให้คำแนะนำ และช่วยวางแผน ให้แก่บุคคลอื่นที่ต้องการความช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม ซึ่งบุคคลเหล่านั้นอาจเป็นบุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อน หรือลูกค้า เป็นต้น

4. เป็นรากฐานเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เมื่อบุคคลสามารถวางแผนการเงินและนำไปปฏิบัติจนบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ทำให้มี สุขภาพทางการเงินที่ดี มีความมั่งคั่งและมั่นคงในการดำเนินชีวิต ไม่ก่อให้เกิดภาระกับสังคม เพราะทุกคน รู้จักหา รู้จักออม รู้จักใช้ รู้จักขยายผล เกิดการลงทุนสร้างความเติบโตให้กับระบบเศรษฐกิจ และเมื่อมี เพียงพอสำหรับตนเองแล้วรู้จักแบ่งปันให้กับสังคม ไม่ก่อปัญหาความทางด้านสินทรัพย์ในสังคม ก็จะส่งผลให้ประเทศชาติมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนตลอดไป

สนทยา เขมวิรัตน์ และดวงใจ เขมวิรัตน์ (2556 : 14) ได้ให้ความสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือควบคุมการใช้จ่าย เนื่องจากความต้องการบริโภคสินค้าและบริการของบุคคลมีมากมายไม่จำกัด หากไม่สามารถควบคุมให้ดี จะก่อให้เกิดภาวะหนี้สินได้

2. ก่อให้เกิดการออมเงิน เพราะการวางแผนการเงินจะทำให้บุคคลทราบรายจ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด ว่าเป็นรายจ่ายที่จำเป็นหรือฟุ่มเฟือย จึงทำให้บุคคลสามารถควบคุมรายจ่ายได้อย่างเหมาะสม จนมีเงินเหลือเพื่อการออมได้

3. เป็นเครื่องมือป้องกันปัญหาหนี้สิน เพราะการวางแผนการเงินที่ดีจะทำให้บุคคลมีการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ ตามฐานะของตนจึงไม่ต้องเผชิญกับภาระหนี้สิน

4. เป็นเครื่องมือสร้างความมั่งคั่งและมั่นคงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเมื่อบุคคลมีรายได้สูงกว่ารายจ่ายก็จะมีเงินออมมากพอที่จะสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัวได้

5. ช่วยทำให้สามารถประเมินสถานะทางการเงินของตนได้ถูกต้องเหมาะสมตามความเป็นจริง เพราะเมื่อมีการวางแผนทางการเงิน จะช่วยทำให้บุคคลทราบรายจ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดในแต่ละเดือนว่าเป็นเท่าไร จึงทำให้บุคคลสามารถประเมินสถานะทางการเงินของตนเองได้ตรงตามความเป็นจริง จนเกิดการระมัดระวังการใช้จ่ายไม่ให้เกิดตัว

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เนื่องจากการเงินส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล เพื่อให้คนมีการวางแผนการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง ส่งเสริมให้คนตระหนักถึงความสำคัญในการใช้จ่ายอย่างถูกต้อง ทุกแง่มุมของชีวิต จะก่อให้เกิดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการวางแผนการเงิน

ขอบเขตของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

นักวิชาการได้กล่าวถึงขอบเขตของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

กิจติพร สิทธิพันธุ์ (2552 : 13-14) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดีนั้น ผู้วางแผนควรมี ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจ และสังเคราะห์รู้จักนำเครื่องมือต่างๆ ในการบริหารการเงิน (Financial Management Tools) มาใช้ให้เป็นประโยชน์เพื่อการวางแผนที่ต้องการสมเหตุสมผลและมีทางเป็นไปได้มากขึ้น โดยการบริหารการเงินบุคคลครอบคลุมถึงการจัดการการเงินที่สำคัญๆ ของ บุคคลใน 6 ลักษณะ ด้วยกันคือ

1. การสร้างฐานะความมั่นคงทางการเงิน (Financial Health) ซึ่งได้แก่การมีงานทำที่เหมาะสมก่อให้เกิดรายได้ที่มั่นคง รู้จักวางแผนใช้จ่ายงบประมาณตลอดจนการรู้จักเลือกใช้เครดิตเพื่อเสริมฐานะความเป็นอยู่ของชีวิตอีกด้วย

2. การรู้จักใช้เงินอย่างฉลาด (Spending Money Wisely) โดยใช้เงินเป็นในทุกด้านไม่ว่าเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม การคมนาคม และอื่นๆ

3. การใช้เงินเพื่อที่อยู่อาศัย (Home and Other Real Estate) เพื่อให้มีที่พักอาศัยอันสุขสบายและปลอดภัย อีกทั้งเป็นการลงทุนที่ไม่เสียหลาย

4. การสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินด้วยการทำประกันภัย (Insurance Program)

5. การลงทุนประเภทต่างๆ (Diversified Investment Portfolio) โดยเลือกหลักทรัพย์ลงทุน และสถาบันที่จะลงทุนให้เหมาะสม

6. การวางแผนการเงินสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ (Retirement) เพื่อความมั่นคงและสุขสบายตลอดชั่วอายุขัยของบุคคล

รชนีกร วงศ์จันทร์ (2553 : 6) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลจะครอบคลุมถึงการจัดการการเงินที่สำคัญๆ ของบุคคลดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการบริโภคอุปโภคที่มีประสิทธิภาพ (Consumption Planning) เริ่มต้นจากการมีงานทำที่เหมาะสมเพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคง รู้จักเก็บออม ควบคุมค่าใช้จ่ายทั้ง บริโภคและอุปโภค บริหารรายได้และรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็จุดเริ่มต้นของการสร้างความ มั่งคั่งและความมั่นคงทางการเงินแก่ตนเองและครอบครัว

2. การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย (Insurance Planning) เป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและสินทรัพย์ของบุคคล โดยการวางแผนบริหารความเสี่ยงของชีวิตและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสินทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครอง และเป็นหลักประกันใน ชีวิตและบุคคลที่อยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบ

3. การวางแผนภาษี (Tax Planning) เพื่อลดภาระภาษีตามสิทธิประโยชน์ที่ภาครัฐมอบให้ โดยผ่านกระบวนการวางแผนภาษี ซึ่งสามารถนำค่าใช้จ่ายที่ประหยัดได้จากการวางแผนภาษีไปลงทุนสร้างสินทรัพย์และความมั่นคงให้กับชีวิตได้

4. การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) เป็นการเพิ่มรายได้จากการลงทุน โดยการนำเงินออมที่สะสมไว้ไปลงทุนในทางเลือกต่าง ๆ ที่ เหมาะสม เพื่อแสวงหาอัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้นสำหรับการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน ภายใ้ความเสี่ยง และเงื่อนไขการลงทุนของแต่ละบุคคล

5. การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning) เป็นการเตรียมการสำหรับชีวิตหลังจากเกษียณอายุแล้ว ให้มีช่วงชีวิตเกษียณอย่างสุขเกษม มี สินทรัพย์มากพอสำหรับใช้จ่ายในวัยเกษียณ มีอิสรภาพทางการเงิน ไม่เป็นภาระให้แก่ลูกหลานและสังคม

6. การวางแผนมรดก (Estate Planning) เป็นการวางแผนกระจายความมั่งคั่งให้กับทายาทรุ่นต่อไป หรือวางแผนมอบมรดกเป็น สาธารณะกุศลให้กับสังคม เพื่อป้องกันปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้มีสิทธิที่จะ ได้รับมรดกภายหลังจาก เจ้าของมรดกเสียชีวิตแล้ว

สุชาติรัตน์ พิมพ์รัตนกานต์ (2555 : 16-18) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลจะครอบคลุมถึงการจัดการการเงินที่สำคัญๆ ของบุคคลดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการบริโภคอุปโภคที่มีประสิทธิภาพ (Consumption Planning) เริ่มต้นจากการมีงานทำที่เหมาะสมเพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคง รู้จักเก็บออม ควบคุมค่าใช้จ่ายทั้ง บริโภคและอุปโภค บริหารรายได้และรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างความ มั่งคั่งและความมั่นคงทางการเงินแก่ตนเองและครอบครัว

2. การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย (Insurance Planning) เป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและสินทรัพย์ของบุคคล โดยการวางแผนบริหารความเสี่ยงของชีวิตและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสินทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครอง และเป็นหลักประกันใน ชีวิตและบุคคลที่อยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบ

3. การวางแผนภาษี (Tax Planning) เพื่อลดภาระภาษีตามสิทธิประโยชน์ที่ภาครัฐมอบให้ โดยผ่านกระบวนการวางแผนภาษี ซึ่งสามารถนำค่าใช้จ่ายที่ประหยัดได้จากการวางแผนภาษีไปลงทุนสร้างสินทรัพย์และความมั่นคงให้กับชีวิตได้

4. การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) เป็นการเพิ่มรายได้จากการลงทุน โดยการนำเงินออมที่สะสมไว้ไปลงทุนในทางเลือกต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อแสวงหาอัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้นสำหรับการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน ภายใต้ความเสี่ยง และเงื่อนไขการลงทุนของแต่ละบุคคล

5. การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning) เป็นการเตรียมการสำหรับชีวิตหลังจากเกษียณอายุแล้ว ให้มีช่วงชีวิตเกษียณอย่างสุขเกษม มี สินทรัพย์มากพอสำหรับใช้จ่ายในวัยเกษียณ มีอิสรภาพทางการเงิน ไม่เป็นภาระให้แก่ลูกหลานและสังคม

6. การวางแผนมรดก (Estate Planning) เป็นการวางแผนกระจายความมั่งคั่งให้กับทายาทรุ่นต่อไป หรือวางแผนมรดกเป็น สาธารณะกุศลให้กับสังคม เพื่อป้องกันปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้มีสิทธิที่จะได้รับมรดกภายหลังจาก เจ้าของมรดกเสียชีวิตแล้ว

กล่าวโดยสรุป ขอบเขตของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล คือ การวางแผนการเงินส่วนบุคคลจะครอบคลุมถึงการจัดการการเงินที่สำคัญๆ ของบุคคลดังต่อไปนี้ 1) การสร้างฐานะความมั่นคงทางการเงิน 2) การรู้ในการจัดการเงินอย่างชาญฉลาด 3) การใช้เงินเพื่อที่อยู่อาศัย 4) การสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินด้วยการทำประกันภัย 5) การลงทุนประเภทต่างๆเลือกหลักทรัพย์ลงทุนและสถาบันที่จะลงทุนให้เหมาะสม และ 6) การวางแผนการเงินสำหรับอนาคตยามปลดเกษียณ

ประเภทของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

นักวิชาการได้กล่าวถึงประเภทของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

พนมพล สุขวัฒน์ทรัพย์ (2558 : 16-17) ได้กล่าวถึงประเภทของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดีจะเป็นตัวกำหนดทิศทาง และการตัดสินใจทางการเงิน เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้หากบุคคลใดเริ่มต้นทำการวางแผนทางการเงินเร็วมีการปฏิบัติตามอย่างมีวินัยและสม่ำเสมอแล้ว บุคคลนั้นก็จะเข้าใจถึงความมีอิสรภาพทางการเงินได้มากขึ้น แผนการเงินหลักๆ ที่สำคัญที่ควรวางแผนเริ่มปฏิบัติมีดังนี้

1. แผนการออม บุคคลควรทำการศึกษาช่องทางในการออมให้รอบด้านที่มีมากกว่าการฝากธนาคารไม่ว่าจะเป็นพันธบัตร สลาก สหกรณ์แล้วเลือกช่องทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งแต่ละช่องทางในการออมก็มีความเสี่ยงที่แตกต่างกัน เช่น ผลตอบแทนที่สูงก็จะมาพร้อมกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเสมอที่สำคัญต้องทำการออมอย่างพอเหมาะพอดีและสอดคล้องกับเงื่อนไขทางการเงิน เพื่อให้ไม่รู้สึกว่าการออมเป็นภาระและสามารถทำการออมได้อย่างสม่ำเสมอ

2. แผนการลงทุน บุคคลจะต้องไม่ลืมกฎการกระจายความเสี่ยงเช่นเดียวกับการออม คือเลือกลงทุนในช่องทางที่มีความเสี่ยงในระดับที่รับได้แล้วศึกษาข้อดีข้อเสียของการลงทุนนั้นอย่างรอบด้าน ซึ่งแผนการลงทุนในแต่ละปีก็อาจจะถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และตัวแปรในช่วงนั้นๆ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์การลงทุน เช่น ถ้าหากบุคคลไม่อยากเผชิญหน้ากับความผันผวนที่อาจจะเกิดขึ้นในระยะสั้น ก็ควรจะมุ่งลงทุนระยะยาวเพราะการลงทุนระยะยาวเป็นหลักของการลงทุนที่จะทำให้เงินของบุคคลงอกเงยได้อย่างยั่งยืน

3. แผนการบริหารหนี้แผนนี้มีความจำเป็นที่จะต้องทำเพื่อปลดปล่อยภาระหนี้สิน โดยจะเริ่มต้นด้วยการที่บุคคลต้องรู้เรื่องหนี้ก่อนว่ามีหนี้รวมทุกประเภททั้งหมดเท่าไร เมื่อตั้งใจจะสะสางหนี้ก่อนเดิม ต้องหยุดสร้างหนี้ก่อนใหม่หรืออย่าสร้างหนี้เพิ่มสำคัญที่สุดคือต้องรู้จักใช้จ่ายและควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ระมัดระวังการใช้จ่ายให้มากขึ้น และหาวิธีปลดหนี้อย่างค่อยเป็นค่อยไป จัดลำดับความสำคัญของหนี้ที่ต้องเร่งชำระก่อนหลัง

4. แผนบริหารความเสี่ยง ไม่มีใครสามารถป้องกันความเสี่ยงทุกอย่างที่จะต้องเผชิญในชีวิตได้ แต่ก็มีหนทางที่จะสามารถป้องกันความเสี่ยงทางการเงินได้ ซึ่งความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญๆนั้นเกิดจากการเกิดอุบัติเหตุ ความเจ็บป่วย และความตาย ความเสี่ยงเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นจะสร้างความสูญเสียทางการเงินเป็นอย่างมาก ดังนั้นบุคคลจึงควรวางแผนบริหารความเสี่ยงไว้ด้วยโดยการทาประกันชีวิต เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระให้กับคนที่อยู่ข้างหลัง หรือสร้างความเสี่ยงทางการเงินให้กับครอบครัว

5. แผนเกษียณ ด้วยเทคโนโลยีและความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ ทำให้มีการ คาดการณ์ว่าในอนาคต อายุเฉลี่ยของคนไทยก็จะยืนยาวขึ้นไปอีก ทำให้บุคคลต้องวางแผนการเงิน เพื่อวัยเกษียณ เป็นการรับมือกับช่วงชีวิตที่ยาวขึ้น ที่จะต้องใช้เงินมากขึ้น เนื่องจากชีวิตในช่วงนี้จะ ไม่มีรายได้ประจำที่เคยได้รับ สุขภาพร่างกายก็เริ่มถดถอยลง ทำให้ต้องมีเงินจำนวนมากไว้ใช้จ่าย ตอนแก่ จึงต้องมีการวางแผนที่จะมีเงินเพื่อเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาพยาบาลในยาม แก่ชราหรือในยามที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ นอกจากนี้การกำหนดจำนวนเงินทุนในอนาคต บุคคล ควรทราบระยะเวลาก่อนที่จะถึงกำหนดเกษียณอายุ เพื่อกำหนดเงินออมสะสมได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากอาชีพที่แตกต่างกันย่อมมีแผนการทางการเงินในอนาคตที่ต่างกัน (บริษัทหลักทรัพย์ จัดการกองทุนเอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน), ม.ป.ป.)

6. วางแผนภาษีอากร มีผู้มีรายได้จำนวนมาก วางแผนลดภาษีอย่างชาญฉลาด หลังจากที่พบว่า ส่วนใหญ่เสียภาษีมากเกินไปเหตุอันควรเนื่องจากไม่ได้ทำการศึกษาล่วงหน้า ทั้งที่มีหลากหลายช่องทางที่จะช่วยในการประหยัดภาษีได้และรัฐก็เปิด โอกาสให้ใช้สิทธิตามกฎหมายได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นประกัน เงินผ่อนบ้าน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund) เป็นต้น ซึ่งหากบุคคลทำการวางแผนไว้เป็นอย่างดีก็จะพบว่าสามารถช่วยประหยัดภาษีได้เยอะในแต่ละปี และถือว่าน่าเสียดายสำหรับอีกหลายคน ที่แม้จะมุ่งมั่นกับการออมและการลงทุน ภายใต้อายุทุกรูปแบบ แต่กลับมองข้ามปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงนั่นคือการเสียภาษี

กล่าวโดยสรุป ประเภทของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล คือ การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่เป็นตัวกำหนดทิศทาง และการตัดสินใจทางการเงิน และมีการปฏิบัติตามอย่างมีวินัยอย่างสม่ำเสมอ

เป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

นักวิชาการได้กล่าวถึงเป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

เพริช เสรีรักษ์ (2559 : 11-12) ได้กล่าวถึงเป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลได้แก่ เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น เป้าหมายทางการเงินระยะกลาง และเป้าหมายทางการเงินระยะยาว ดังนี้

1. เป้าหมายทางการเงินระยะสั้นมีระยะเวลาในการที่จะบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้ในเวลา 3 ปี โดยส่วนใหญ่เป้าหมายทางการเงินระยะสั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อตอบสนองต่อความ สะดวกสบาย ต้องการให้ตนเองและครอบครัวมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบายขึ้น

2. เป้าหมายทางการเงินระยะกลาง เป็นการเตรียมเพื่อที่จะไปสู่เป้าหมายทางการเงินระยะยาว เป้าหมายทางการเงินระยะกลาง มีระยะเวลาสำหรับการที่จะบรรลุตามเป้าหมายทางการเงินที่ตั้ง

ไว้ภายใน 3-7 ปี เป้าหมายทางการเงินระยะสั้นเน้นความสุขสบาย ในปัจจุบันขณะที่เป้าหมายทางการเงินระยะกลางเน้นที่การสร้างสินทรัพย์อันก่อนให้เกิดความมั่งคั่งเพิ่มพูนมากขึ้น และยังมีส่วนให้ชีวิตสุขสบายมากขึ้น

3. เป้าหมายทางการเงินระยะยาว คือเป้าหมายทางการเงินที่สำคัญที่สุด แต่คนส่วนใหญ่มักจะละเลย เพราะเห็นผลช้าไม่ทันใจเป้าหมายทางการเงินระยะยาวเป็นสิ่งที่สำคัญ จึงไม่ควรจะละเลยจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนทางการเงินระยะยาวอย่างเคร่งครัด เพื่อที่จะทำให้การใช้ชีวิตภายหลังการเกษียณอายุไม่ขัดสนทางการเงิน

วีรชัย ผ่องศรี (2559 : 17) ได้กล่าวถึง เป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ควรมีการกำหนดทั้งเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งถ้าหวังจะให้ตนเองและครอบครัวมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีก็ควรมีการกำหนดเป้าหมายทางการเงินในระยะสั้น (Short – Term Financial Planning) เอาไว้แต่ถ้ามุ่งหวังจะให้ครอบครัวมีรากฐานที่มั่นคงและตนเองมีความสุขสบายในบั้นปลายของชีวิตก็ต้องเตรียมการวางแผนการเงินระยะยาว(Long – Term Financial Planning) ไว้ด้วยในการวางแผนทางการเงินที่ดีนั้น ผู้วางแผนควรมีความเข้าใจทางด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งรู้จักนำเครื่องมือต่างๆ ในการบริหารการเงิน (Financial Management Tools) มาใช้ให้เป็น ประโยชน์ เพื่อให้การวางแผนดังกล่าวถูกต้องสมเหตุสมผลและมีทางเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น

อุไรวรรณ ปลอดใจดี (2560 : 6) ได้กล่าวถึงเป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น และเป้าหมายทางการเงินระยะยาว ดังนี้

เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น (Short Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคล สามารถทำให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาสั้นๆ นั่นคือไม่เกิน 1 ปี เช่น ฤดูร้อนนี้ต้องการซื้อ เครื่องปรับอากาศ ต้องการเก็บเงินไปเที่ยวต่างจังหวัด

เป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคล ต้องการใน 5 – 20 ปีข้างหน้า หรือเป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องใช้เวลานานในการสะสมเงินเพื่อให้ บรรลุเป้าหมาย เช่น ต้องการเก็บเงินไว้ใช้หลังเกษียณ ต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาบุตรใน อนาคต เป้าหมายระยะยาวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากในอนาคตภาวะและเหตุการณ์ต่างๆ อาจจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความต้องการของบุคคลเอง เช่น บุคคล ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะซื้อบ้านเดี่ยวราคา 2 ล้านบาทในอีก 5 ปีข้างหน้า เมื่อเวลาผ่านไปภาวะ เศรษฐกิจตกต่ำลงทำให้บุคคลมีรายได้น้อยลงดังนั้นบุคคลอาจจะเปลี่ยนเป้าหมายจากบ้านที่มีราคา 2 ล้านเป็น บ้านที่มีราคาต่ำกว่า

ศิรินุช อินละคร(2548) กล่าวว่ากำหนัดเป้าหมายทางการเงินอาจกำหนดตามระยะเวลา ได้แก่ เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น และเป้าหมายทางการเงินระยะยาว ดังนี้

เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น (Short Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคลสามารถทำให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาสั้น ๆ นั่นคือไม่เกิน 1 ปี เช่น ฤดูร้อนนี้ต้องการซื้อเครื่องปรับอากาศ ต้องการเก็บเงินไปเที่ยวต่างจังหวัด

เป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องการใน 5 – 20 ปีข้างหน้า หรือเป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องใช้เวลานานในการสะสมเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ต้องการเก็บเงินไว้ใช้หลังเกษียณ ต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาบุตรในอนาคต เป้าหมายระยะยาวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากในอนาคตภาวะและเหตุการณ์ต่าง ๆ อาจจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความต้องการของบุคคลเอง เช่น บุคคลตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะซื้อบ้านเดี่ยวราคา 2 ล้านบาทในอีก 5 ปีข้างหน้า เมื่อเวลาผ่านไปภาวะเศรษฐกิจตกต่ำลงทำให้บุคคลมีรายได้น้อยลง ดังนั้นบุคคลอาจจะเปลี่ยนเป้าหมายจากบ้านที่มีราคา 2 ล้านบาทเป็นบ้านที่มีราคาต่ำกว่า

ทั้งนี้กฤษฎา เสกตระกูล (ม.ป.ป.) ได้กล่าวว่า การจัดทำงบการเงินส่วนบุคคล และการตรวจสอบสภาพทางการเงิน เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อความมั่งคั่งใช้ บอกว่าบุคคลอยู่ ณ ที่ใดในปัจจุบัน แต่ยังไม่ได้บอกว่ากำลังจะไปอยู่ที่ใดในอนาคต ซึ่งก็เหมือนการเดินทางปกติทั่วไปที่ต้องรู้เป้าหมายหรือจุดหมายที่กำลังจะไป ในที่นี้หมายถึง "เป้าหมายชีวิต" โดย "เป้าหมายในชีวิต" หมายถึง สภาพหรือเหตุการณ์ที่บุคคลต้องการให้เกิดขึ้นในชีวิตในอนาคต เช่น อยากเกษียณอย่างมีความสุข มีเงินใช้พอเพียง มีสุขภาพกายสุขภาพใจที่ดีดูๆ จบการศึกษาดิฉันงาน ภา มีครอบครัวที่ดีมีทรัพย์สินมรดกทอดทิ้งให้กับลูกหลาน เป็นต้น ซึ่งคนส่วนใหญ่จะมีความฝันอยากบรรลุเป้าหมายในชีวิตคล้ายๆ อย่างนี้แม้ว่ารายละเอียดของวิธีการไปสู่เป้าหมายของแต่ละคน อาจจะแตกต่างกัน เช่น บางคนใช้วิถีทางธุรกิจ บางคนใช้วิธีการทำงานเป็นพนักงานมีอาชีพในองค์กร เป็นต้น

ในการวางแผนทางการเงินจะถือว่าเป้าหมายในชีวิต ก็คือ "เป้าหมายทางการเงิน" แม้ว่าสภาพของการบรรลุเป้าหมายในชีวิตสามารถมองได้หลายด้าน เช่น การมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จจากการทำงาน การมีร่างกายและจิตใจที่แข็งแรง แต่ด้านหนึ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือ การมองสภาพของการบรรลุเป้าหมายในชีวิตให้เป็นตัวเลขทางการเงิน เช่น การบรรลุชีวิตวัยเกษียณอย่างมีความสุข มีเงินใช้หลังเกษียณอย่างเพียงพอ โดยต้องสามารถระบุให้ได้ว่า หลังเกษียณแล้วต้องการใช้เงินเดือนละเท่าใด นี่ก็เป็นการเปลี่ยนจากเป้าหมายในชีวิตให้เป็นเป้าหมายทางการเงิน แต่ก็ยังเป็นเรื่องเดียวกัน การตั้งต้นให้มีเป้าหมายทางการเงิน ทำให้คิดย้อนกลับมาได้ต่อไปว่า ณ วันที่เกษียณต้องมีเงินอย่างน้อยเท่าใด และจากวันนั้นจนถึงวันเกษียณต้องเก็บเงินเดือนละเท่าใดจึงจะได้เงินก้อนนั้น และเทียบกับที่เก็บออมอยู่ตอนนี้จะต้องออมเพิ่มอีกหรือไม่ และควรกำหนดรูปแบบ

การออมและการลงทุนในรูปแบบอื่นเพื่อเร่งให้บรรลุเป้าหมายให้เร็วขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ เป็นต้น

การอธิบายในลักษณะนี้จะทำให้มองเห็นภาพของการวางแผนทางการเงินโดยปกติในชีวิตคนมีเป้าหมาย ถ้าเอาระยะเวลามาจับ ก็อาจจะแบ่งเป้าหมายออกเป็น 3 ระยะได้แก่

1) เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น มักมีระยะเวลาไม่เกิน 1 ปีส่วนใหญ่มักเป็นเป้าหมายเพื่อตอบสนองให้ชีวิตตนเองและครอบครัวมีความสุขสบาย เช่น มีเป้าหมายจะเก็บเงิน เพื่อซื้อตู้เย็นใหม่หรือไปท่องเที่ยวตากอากาศในประเทศในวันหยุด

2) เป้าหมายทางการเงินระยะปานกลาง จะมีระยะเวลาระหว่าง 1-5 ปีเป็นเป้าหมายที่ยังคงตอบสนองความสุขสบายให้กับตนเองและครอบครัวแต่เป็นเป้าหมายที่ต้องใช้เงินจำนวนมากขึ้น เช่น การไปท่องเที่ยวในยุโรปกับครอบครัวในอีก 3 ปีข้างหน้า หรือบางกรณีก็เป็นเป้าหมายเพื่อให้ชีวิตตนเองและครอบครัวประสบความสำเร็จ เช่น การวางแผนการเงินเพื่อส่งให้ลูกเรียนระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในอีก 4 ปีข้างหน้า เป็นต้น

3) เป้าหมายทางการเงินระยะยาว มีระยะเวลาประมาณ 5 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดในชีวิต ที่ต้องใช้เงินจำนวนมากจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้เช่น การเกษียณโดยมีเงินใช้อย่างพอเพียงไปจนกว่าสิ้นอายุขัย การผ่อนหนี้เงินกู้บ้าน ซึ่งต้องใช้เวลานาน โดยไม่มีปัญหาทางการเงิน เป็นต้น

ในชีวิตของคนเมื่อมีเป้าหมายหลายเป้าหมายและหลายระยะเวลาแต่ละเป้าหมายใช้จำนวนเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายแตกต่างกัน ถ้าต้องการบรรลุทุกเป้าหมาย ต้องคิดว่าจะต้องใช้เงินเท่าใด ต้องเก็บออมเท่าไรและความมั่งคั่งที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้หรือไม่จะต้องเพิ่มความมั่งคั่งอีกเท่าใด จึงจะทำให้บรรลุเป้าหมายแล้ว ยังก่อให้เกิดความมั่งคั่งแบบไม่รู้จบสามารถส่งมอบต่อลูกหลาน และ/หรือกระจายต่อไปให้สังคมได้

กล่าวโดยสรุป เป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1) เป้าหมายระยะสั้น คือ การวางแผนสั้นๆ ไม่เกิน 1 ปี 2) เป้าหมายระยะยาวคือ การวางแผนการเงินสำหรับสิ่งที่เราต้องการในอนาคตข้างหน้าโดยที่เป้าหมายมีระยะเวลาดังแต่ 1 ปีขึ้นไป ซึ่งอาจจะเป็น 2 ปี 5 ปี 10 ปี หรือมากกว่านั้น

ประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

นักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

ศิริสุข อินละคร (2550 : 2) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ชีวิตมีคุณภาพดีขึ้น ช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้
2. ช่วยให้มีการบริหารจัดการกับรายได้ รายจ่าย และอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ช่วยให้มีการควบคุมสถานะทางการเงินได้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ไม่ให้แบกรับภาระหนี้มากเกินไป

4. ช่วยลดความวิตกกังวลทางการเงินในอนาคต

ทิมมัวร์ โคตรทัศน์ (2553 : 24) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

1. การวางแผนทำให้ต้องคาดการณ์ปัญหาในอนาคต ระดับกิจกรรมต่างๆ กันและต้องพยายามหาโอกาสช่วยจังหวะที่เป็นของธุรกิจ

2. ช่วยให้เกิดการประสานงานกันภายในธุรกิจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน

3. ช่วยควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผน โดยการเปรียบเทียบแผนกับผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น

สุภารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2555 : 16-18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

1. เพื่อให้บุคคลมีแนวทางในการวางแผนทางการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง เช่น การลงทุน การรู้จักวางแผน และการป้องกันสำหรับชีวิตและทรัพย์สินของตน นำมาซึ่งความมั่นคง และความสุขของบุคคลและครอบครัว รวมถึงการจัดหาแหล่งเงินสด การใช้จ่ายเงินสด และการรักษาเงินสด เป็นต้น

2. เพื่อส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เงินอย่างถูกต้อง เช่น การใช้เงินเพื่อสุขภาพ การใช้เงินเพื่อพักผ่อน หรือท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้เป็นการช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบายอย่างสมบูรณ์แบบและได้มีโอกาสใช้เงินที่หามาได้ตลอดชีวิตให้เกิดผลคุ้มค่าอย่างแท้จริง

3. เพื่อก่อให้เกิดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ซึ่งบุคคลเหล่านี้ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการวางแผนการเงิน และการลงทุน ของบุคคลโดยเฉพาะสามารถให้คำแนะนำและช่วยวางแผนให้แก่ผู้ที่ต้องการลงทุนในสถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคาร บริษัทประกันชีวิต บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทจัดการลงทุน เป็นต้น

4. เพื่อเป็นรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เมื่อการบริหารการเงินของครัวเรือนใดผลดีมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีเงินเหลือใช้ ก็จะส่งผลให้เกิดการออมและการลงทุนของประเทศได้มากขึ้น เพราะเมื่อประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีแล้ว ก็ถือเป็นการช่วย

ประหยัดค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคมได้อีกทางหนึ่งด้วย

สนทนา เขมวรัตน์ และดวงใจ เขมวรัตน์ (2556 : 12) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะการวางแผนการเงินส่วนบุคคลทำให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้
2. ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถจัดการกับรายรับรายจ่าย และเงินออมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ช่วยให้ผู้บุคคลมีการควบคุมสถานะทางการเงินของตนได้อย่างสม่ำเสมอ เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดภาระหนี้สินที่มากเกินไป
4. ช่วยลดความวิตกกังวลทางการเงินของบุคคล เพราะการวางแผนการเงินช่วยให้บุคคลสามารถคาดการณ์รายได้ และค่าใช้จ่ายในอนาคตได้อย่างใกล้เคียงความจริง จึงทำให้สามารถวางแผนการเงินได้ใกล้เคียงความจริง และมีแผนรองรับการเกิดความจำเป็นฉุกเฉินได้

อุไรวรรณ พลอดใจดี (2560 : 6) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากการวางแผนการเงินส่วนบุคคลทำให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้
2. ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถจัดการกับรายรับรายจ่าย รวมทั้งเงินออมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ช่วยให้ผู้บุคคลมีการควบคุมสถานะทางการเงินของตนได้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาระหนี้สินที่มากเกินไป
4. ช่วยลดความวิตกกังวลทางการเงินของบุคคล เนื่องจากการวางแผนการเงินช่วยให้บุคคลสามารถคาดการณ์รายได้ และค่าใช้จ่ายในอนาคตได้อย่างใกล้เคียงความจริง จึงทำให้สามารถวางแผนการเงินได้ใกล้เคียงความจริง และมีแผนรองรับการเกิดความจำเป็นฉุกเฉินได้

กล่าวโดยสรุป ประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล 1) ช่วยให้ผู้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 2) ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถจัดการกับรายรับรายจ่าย 3) ช่วยให้ผู้บุคคลมีการควบคุมสถานะทางการเงินของตนได้อย่างสม่ำเสมอ และ 4) ช่วยลดความวิตกกังวลทางการเงินของบุคคล

สาเหตุที่บุคคลละเลยเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

นักวิชาการได้กล่าวถึงสาเหตุที่บุคคลละเลยเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ดังนี้

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2552 : 12-13) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่บุคคลละเลยเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนทางการเงินมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่ง ในการที่จะช่วยให้บุคคลสามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงิน

ตามที่ตั้งใจไว้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อย่างไรก็ตาม จะพบว่าในปัจจุบัน ผู้คนอาจจะเลยและไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินเท่าที่ควรทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากปัจจัยหรือสาเหตุที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. สาเหตุทางด้านของสถานภาพและฐานะทางการเงิน ซึ่งครอบคลุมรวมถึงทั้งในส่วนของผู้ที่มีฐานะทางการเงินในระดับปานกลางไปจนถึงผู้ที่มีฐานะทางการเงินมั่นคง โดยในส่วนของผู้ที่มีฐานะทางการเงินในระดับปานกลางซึ่งเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่มักจะคิดว่า ตนไม่มีทรัพย์สินหรือรายได้ที่มากเพียงพอถึง ระดับที่ต้องมีการวางแผนทางการเงิน และมองว่าการวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งที่เสียเวลาและสิ้นเปลือง โดยใช้เหตุในทางตรงกันข้ามกลุ่มคนที่มีฐานะทางการเงินมั่นคงมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี สุขสบายดี ไม่มีความเสี่ยงทางด้านการขาดแคลนทรัพย์สินเงินทองสำหรับการใช้จ่ายใช้สอยทั้งในชีวิตประจำวันและในอนาคต ไม่เห็นมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนทางการเงิน ซึ่งความคิดของกลุ่มคนที่มีฐานะทางการเงินที่แตกต่างกัน ทั้ง 2 กลุ่มนี้ เป็นความคิดที่ค่อนข้างผิดอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดของการวางแผนทางการเงินนั้นไม่ได้สร้างขึ้นมา เพื่อตอบสนองกับกลุ่มบุคคลเฉพาะกลุ่ม ทั้งในส่วนของกลุ่มบุคคลที่ร่ำรวยหรือกลุ่มบุคคลที่มีฐานะปานกลางทั่วๆ ไป แต่สร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองกับกลุ่มบุคคลทุกกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนสามารถบรรลุถึง เป้าหมายทางการเงินตามที่ต้องการได้ โดยเป้าหมายทางการเงินดังกล่าวจะต้องเป็นจริงได้ สมเหตุสมผลตามอัตรา สภาพ และกำลังที่บุคคลดังกล่าวสามารถที่จะทำได้

2. สาเหตุทางด้านของความเชื่อและทัศนคติที่ผิด การวางแผนทางการเงินจะเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับความไม่แน่นอนหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตอันเป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาของมนุษย์ทุกคน เช่น การตาย พิการ ทูพพลภาพ และแม้กระทั่ง การกลายเป็นบุคคลไร้ความสามารถ เป็นต้น ถึงแม้ว่า ความไม่แน่นอนดังกล่าวเป็นความจริงของชีวิตที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นกับใครคนใดคนหนึ่งก็ได้ในอนาคต แต่ ผลจากความเชื่อและทัศนคติที่ผิด ทำให้บุคคลโดยส่วนใหญ่ไม่อยากจะรับรู้ หลีกเลี่ยงและประวิงเวลาของ การวางแผนเพื่อที่จะรองรับกับความไม่แน่นอนหรือความเสี่ยงดังกล่าวออกไปเรื่อยๆ จนถึงเลยไม่ใส่ใจที่จะวางแผนทางการเงินเพื่อรองรับความเสี่ยงดังกล่าวในที่สุด อย่างไรก็ตามสาเหตุของการละเลยเรื่องการวางแผนทางการเงินในข้อนี้ ปัจจุบันได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เป็นผลเนื่องมาจากการที่บุคคล โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงขึ้นเชื่อในหลักเหตุและผลและความเป็นจริงของชีวิตที่มีความไม่แน่นอนอยู่ตลอดเวลา มากกว่าความเชื่อและทัศนคติที่ผิดตามที่ได้อ้างไว้ไปแล้วในเบื้องต้น

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2553 : 7-8) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่บุคคลละเลยเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งให้บุคคลสามารถบรรลุ

เป้าหมายทางการเงินตามที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันบุคคลส่วนใหญ่ยังคงละเลยและไม่ให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเท่าที่ควรซึ่งอาจมาจากหลายสาเหตุ ดังนี้

1. หลักสูตรหรือวิชาการบริหารเงินส่วนบุคคลมิได้รับการบรรจุไว้เป็นหลักสูตรพื้นฐานที่นิสิต นักศึกษาทุกคนต้องได้รับการศึกษา แต่มักจะได้รับการบรรจุไว้เป็นวิชาเลือกสำหรับเฉพาะบางสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาการเงิน สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ รวมถึงการให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคลในระดับครอบครัวยังอยู่ในระดับต่ำอย่างไรก็ตาม สาเหตุที่กล่าวนี้น่าจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เพราะมีหน่วยงานและองค์กรที่เห็นความสำคัญของการบริหารการเงิน รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านการศึกษาก็ได้ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาและให้ความสำคัญในเรื่องการให้ความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลมากยิ่งขึ้น

2. การขาดการปลูกฝังและสร้างวัฒนธรรมการออมและการลงทุน ทำให้บุคคลขาดความตระหนัก รู้และเคยชินกับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันโดยไม่มีการวางแผนการเงิน

3. ขาดการตระหนักถึงและคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและสินทรัพย์ทำให้ไม่วางแผน การเงินเพื่อรับมือกับความเสี่ยงดังกล่าว เพราะคิดว่าความเสียหายนั้นจะไม่เกิด หรือหากเกิดความเสี่ยงก็ สามารถรับมือได้ ความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้น เช่น การตกงาน ประสบอุบัติเหตุ เสียชีวิต หรือภัยที่ทำให้เกิดความสูญเสียแก่สินทรัพย์ เช่น ไฟไหม้ เป็นต้น

4. มีความเชื่อที่ผิด เรื่องที่สำคัญ คือ

1) เชื่อว่าการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นเรื่องของบุคคล ที่มีรายได้และสินทรัพย์จำนวนมากเท่านั้น ทำให้กลุ่มบุคคลที่มีรายได้น้อยหรือมีสินทรัพย์ไม่มากไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการวางแผนการเงิน

2) เชื่อว่าการวางแผนการเงินเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ซับซ้อน เสียเวลา และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย โดยเหมาะกับคนที่เป็นนักบัญชี นักการเงิน และนัก เศรษฐศาสตร์เท่านั้น

3) เชื่อว่าการวางแผนเกษียณซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนการเงินนั้นเหมาะสม กับบุคคลที่ใกล้เกษียณหรือเกษียณอายุแล้วเท่านั้น ทำให้กลุ่มบุคคลที่อยู่ในวัยทำงานละเลยการวางแผนเกษียณ เพราะคิดว่ายังมีเวลาเตรียมตัวอีกนาน

4) เชื่อว่าการฝากเงินกับธนาคารเป็นการบริหารเงินออม ที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต และการฝากเงินกับธนาคารนั้นไม่มีความเสี่ยงที่ต้องจัดการ ทำให้คนส่วนใหญ่ละเลยที่จะเรียนรู้วิธีการบริหารเงินออมในทางเลือกอื่นๆ ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าและสามารถสร้างความมั่งคั่งให้กับชีวิตได้ ไม่ว่าการละเลยในการวางแผนการเงินของแต่ละบุคคลจะเกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุใด สิ่งที่เป็น ข้อเท็จจริงและทุกคนต้องตระหนัก คือ หากบุคคลละเลยไม่วางแผนการเงินของตนย่อมมีโอกาสที่จะ เกิดผลเสียหายในอนาคตได้

กล่าวโดยสรุป สาเหตุที่บุคคลละเลยเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคล จะก่อให้เกิดผลเสียต่อบุคคล แต่ในทางตรงกันข้ามการให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงิน นอกจากจะช่วยให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งใจไว้แล้ว ยังช่วยให้ตัวเองและผู้อยู่ในอุปการะทุกคนมีหลักประกันในอนาคตที่มั่นคงว่า ถ้ามีเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาเกิดขึ้นกับผู้ที่ เป็นหัวหน้าครอบครัวผู้ที่อยู่ในอุปการะทุกคนสามารถจะดำเนินชีวิตต่อไปได้ด้วยระดับมาตรฐาน การดำรงชีวิตที่คงเดิม หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก และในระยะยาวการวางแผนทางการเงินที่ดี จะช่วยให้บุคคลมีชีวิตในบั้นปลายภายหลังเกษียณอายุอย่างมีความสุขตามอัตราที่ควรจะเป็น และไม่เป็นภาระของลูกหลานหรือญาติพี่น้องที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ (Economics Concepts and Theories) ที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล ซึ่งอาจจะเปรียบเทียบได้กับการวางแผนการเดินทาง โดยจะต้องมีการสำรวจเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ และสถานะทางการเงินในปัจจุบันเพื่อที่จะสามารถนำไปกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่นเดียวกับการวางแผนการเดินทางซึ่งจะต้องมีการสำรวจจุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทาง เพื่อที่จะสามารถกำหนดเส้นทางที่เหมาะสม

การกำหนดแนวทางในการเดินทางนั้นจะต้องมีการสำรวจเงินที่มีอยู่ระยะเวลาที่ต้องใช้เงิน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายรวมทั้งอาจต้องศึกษาสภาพภูมิอากาศ เพื่อไม่ให้เป็นการอุปสรรคในการเดินทาง ทั้งนี้การวางแผนทางการเงินก็จำเป็นต้องมีการสำรวจถึงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เพื่อที่จะสามารถกำหนดทางเลือกในการลงทุนที่เหมาะสมในขณะนั้น ๆ ดังนั้น ผู้วางแผนทางการเงินจึงมีความจำเป็นต้องมีความรู้ในแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ ดังนี้

1. มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์เพื่อให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายและการลงทุนได้อย่างเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้นๆ เช่น การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอัตราเงินเฟ้อเนื่องจากอัตราเงินเฟ้อจะเป็นตัวบ่งบอกถึงระดับราคาสินค้า / บริการ ที่ผู้บริโภคจะต้องจ่ายในอนาคต ถ้าหากอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ย่อมส่งผลทำให้อำนาจซื้อของเงินที่มีอยู่ลดลงและส่งผลกระทบต่อแผนการใช้จ่ายเงินและแผนการลงทุนในอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนั้นแล้วตัวเลขจุดและการว่างงานต่างๆ ก็จะมีส่งผลกระทบต่อระดับของรายได้ของแต่ละบุคคล รวมไปถึงเสถียรภาพของรายได้ เนื่องจากถ้าหากตัวเลขจุดเพิ่มแนวโน้มลดลงและอัตราการว่างงานที่สูงขึ้น ก็อาจส่งผลทำให้ต้องมีการลดเงินเดือนหรือเลิกจ้างงานเกิดขึ้นได้ในที่สุด

2. เศรษฐศาสตร์เป็นการศึกษาแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด ดังนั้นการวางแผนทางการเงินจึงมีความ

จำเป็นต้องมีความรู้ในแนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ เนื่องจากการวางแผนทางการเงินต้องอาศัยแนวคิดในการบริหารเงินซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. มีความรู้ในแนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์มหภาค ซึ่งสามารถคาดการณ์ สภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแผนในการใช้จ่ายเงินและแผนในการลงทุนได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นการวางแผนการเงินจึง ต้องมีความรู้ในแนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์มหภาค เนื่องจากในการวางแผนการเงินการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิเคราะห์ราคาหลักทรัพย์นั้น นอกจากนั้นยังต้องมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องของเศรษฐกิจโดยรวม เพื่อที่จะนำข้อมูลจากรายงานทางเศรษฐกิจ ไปวิเคราะห์ถึงภาวะและผลกระทบที่มีต่อตลาดการเงิน ภาวะอุตสาหกรรม และผลประกอบการ ซึ่งจะส่งผลต่อการวางแผนการลงทุน ดังการวางแผนทางการเงินจึงมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคของภาคเอกชน การลงทุน และการจ้างงาน เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้หากแนวโน้มลดลงย่อมบ่งบอกถึงภาวะเศรษฐกิจที่กำลังตกต่ำซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และส่งผลสืบเนื่องถึงยอดขายและกำไรของกิจการที่ลดลงนั้น หมายความว่า กระแสเงินสดที่คาดว่ากิจการจะได้รับจากการลงทุนหรือขายสินค้าก็จะลดลง และในที่สุดก็จะส่งผลทำให้ราคาหลักทรัพย์ปรับตัวลดลงเช่นกัน

ระดับของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นซึ่งมักใช้ระบุถึงความอยู่ดีกำหนดของประชาชนในรูปตัวเงินมักจะถูกอ้างอิงจากตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เนื่องจากการนำเข้า/บริการต่างๆจะถูกรวมไว้ในบริโภค การลงทุนและการใช้จ่ายของภาครัฐแล้ว ตัวเลขจีดีพีดังกล่าวมักถูกนำไปใช้ในการอ้างอิงถึงคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศนั้นๆ ส่งผลทำให้รัฐบาลในหลายประเทศมุ่งเน้นการบริหารประเทศเพื่อให้มีอัตราการเจริญเติบโตของจีดีพี ดังนั้นในหลายๆ ครั้งจึงมักพบว่าภาครัฐเขาไปแทรกแซงกลไกตลาดผ่านการใช้จ่ายของภาครัฐเพื่อส่งผลกระทบต่อจีดีพีของประเทศอย่างไรก็ตามจีดีพีอาจไม่ได้เป็นตัวสะท้อนที่แท้จริงถึงความกันด้อยดีของประชาชนในประเทศ เนื่องจากจีดีพีไม่ได้พิจารณาถึงการกระจายรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศ ไม่ได้คำนึงถึงมลภาวะที่เกิดขึ้น ไม่ได้คำนึงถึงปริมาณทรัพยากรที่อาจสูญเสียไป รวมทั้งอาจไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบทางสังคมต่างๆและวิถีชีวิตในสังคม เป็นต้น

4. มีความรู้ในแนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์จุลภาค คือการศึกษาถึงกลไกในการกำหนดราคาสินค้าและ/หรือบริการในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า/บริการหนึ่งๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อความต้องการสินค้า/บริการอื่นๆ นั้นหมายความว่าราคาสินค้า/บริการต่างๆ ที่แข่งขันโดยตรงหรือสามารถใช้ทดแทนกันย่อมมีความสัมพันธ์กันที่สุดในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า/บริการใดๆรวมทั้งการตัดสินใจเลือกการลงทุน จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาค้นทุน

ของทางเลือกก่อนๆ ด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจมองได้ว่าต้นทุนของทางเลือกอื่นๆ ก็เป็นต้นทุนค่าเสียโอกาส เช่นกัน (พัฒน์ ทองพิง. 2555 : 11-12)

แนวคิด และทฤษฎีของการลงทุน

การลงทุน หมายถึง กระบวนการที่ผู้ลงทุนเลือกที่จะชะลอการใช้จ่ายในวันนี้เพื่อสร้างความมั่งคั่งให้เพิ่มสูงขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการซื้อหลักทรัพย์หรือตราสารการเงินประเภทต่างๆ เช่น ตราสารทุน ตราสารหนี้ หรือด้วยวิธีการอื่นๆ โดยมุ่งหวังเพื่อให้ได้รับกระแสเงินสดจากการลงทุนนั้นๆ และมุ่งหวังให้หลักทรัพย์ หรือตราสารการเงินที่ได้ลงทุนไปมีมูลค่าสูงขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้คุ้มกับต้นทุนค่าเสียโอกาส และเพื่อชดเชยอำนาจซื้อที่สูญเสียไป อันเนื่องมาจากภาวะเงินเฟ้อ รวมทั้งชดเชยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนในหลักทรัพย์ หรือตราสารการเงิน ตลอดช่วงระยะเวลาลงทุน (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2557: 2 อ้างถึงใน พิระพงษ์ แซ่จู้, 2558)

รวี ลงกานี (2500) จากหนังสือ การลงทุน: แนวคิดและทฤษฎี ซึ่งได้แปลและเรียบเรียงจากหนังสือ Investment ของ Bodie และคณะ ให้ความหมายโดยทั่วไปของการลงทุนว่า "คือการนำเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายหรือที่เกินจากความต้องการปกติไปใช้เพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับมากขึ้น"

การลงทุน หมายถึง การกักเงินไว้จำนวนหนึ่ง ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับในอนาคตซึ่งจะชดเชยให้แก่ผู้กักเงิน โดยกระแสเงินสดรับนี้ควรคุ้มกับ อัตราเงินเฟ้อ และคุ้มกับความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับกระแสเงินสดรับในอนาคต การลงทุนแบ่งเป็นประเภทใหญ่ได้ 3 ประเภท (จิรตัน สังข์แก้ว 2544: 6 อ้างถึงใน สุระเชษฐ์ ชูตระกูลทรัพย์, 2557)

1.1 การลงทุนเพื่อการบริโภค (Consumer Investment)

การลงทุนของผู้บริโภคเป็นเรื่องเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าประเภทถาวร (Durable Goods) เช่น รถยนต์ เครื่องดูดฝุ่น เครื่องซักผ้า ตู้เย็น โทรทัศน์ เป็นต้น การลงทุนในลักษณะนี้ไม่ได้หวังกำไรเป็นรูปตัวเงิน แต่ผู้ลงทุนหวังความพอใจในการใช้ทรัพย์สินเหล่านั้น การซื้อบ้านเป็นที่อยู่อาศัยถือได้ว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งของผู้บริโภคหรือที่เรียกว่า การลงทุน อสังหาริมทรัพย์ (Real Estate Investment) เงินที่จ่ายซื้อเป็นเงินที่ได้จากการออม การซื้อบ้านเป็นที่อยู่อาศัยนอกจากจะให้ความพอใจแก่เจ้าของบ้านแล้ว ในกรณีที่อุปสงค์ (Demand) ในที่อยู่เพิ่มขึ้นมากกว่าอุปทาน (Supply) มูลค่าบ้านที่ซื้อไว้อาจสูงขึ้น หากขายจะได้กำไรซึ่งถือว่าเป็นเพียง ผลตอบแทน

1.2 การลงทุนในธุรกิจ (Business or Economic Investment)

การลงทุนในความหมายเชิงธุรกิจหมายถึงการซื้อสินทรัพย์เพื่อประกอบธุรกิจหารายได้ โดยหวังว่าอย่างน้อยที่สุดรายได้ที่ได้นี้เพียงพอที่จะชดเชยความเสี่ยงในการลงทุน มีข้อสังเกตว่า

เป้าหมายในการลงทุนของธุรกิจคือ กำไร ซึ่งกำไรจะเป็นตัวดึงดูดให้ผู้ลงทุนนำเงินมาลงทุน การลงทุนตามความหมายนี้กล่าวโดยสรุปได้ว่า เป็นการนำเงินออมหรือเงินที่สะสมไว้ (Accumulated Fund) และ/ หรือเงินกู้ยืมจากธนาคาร (Bank Credit) มาลงทุนเพื่อสร้างหรือจัดหาสินค้าประเภททุน ซึ่งประกอบไปด้วยเครื่องจักร อุปกรณ์และสินทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ลงทุนในที่ดิน โรงงาน อาคารสิ่งปลูกสร้าง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค ธุรกิจที่ลงทุนในสินทรัพย์เหล่านี้มุ่งหวังกำไรจากการลงทุนเป็นผลตอบแทน

1.3 การลงทุนในหลักทรัพย์ (Financial or Securities Investment)

การลงทุนตามความหมายของการเงิน หรือการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นการซื้อสินทรัพย์ (Asset) ในรูปของหลักทรัพย์ (Securities) เช่น พันธบัตร (Bond) หุ้นกู้หรือหุ้นทุน (Stock) การลงทุนลักษณะนี้เป็นการลงทุนทางอ้อมซึ่งแตกต่าง ๆ จากการลงทุนของธุรกิจ ผู้มีเงินออมเมื่อไม่ต้องการที่จะประกอบธุรกิจเอง เนื่องจากความเล็งหรือผู้ออมเองมีเงินยังไม่เพียงพอ ผู้ลงทุนอาจนำเงินที่ออมได้จะมากหรือน้อยก็ต้องไปซื้อหลักทรัพย์ที่เขาพอใจที่จะลงทุน โดยมีผลตอบแทนทุนในรูปของ ดอกเบี้ยหรือเงินปันผลแล้วแต่ประเภทของหลักทรัพย์ที่จะลงทุน นอกจากนี้ผู้ลงทุนอาจได้ผลตอบแทนอีกลักษณะหนึ่ง คือกำไรจากการขายหลักทรัพย์ (Capital Gain) หรือขาดทุนจากหลักทรัพย์ (Capital Loss) อัตราผลตอบแทนที่ผลลงทุนได้จากการลงทุนเรียกว่า Yield ซึ่งไม่ได้หมายถึงอัตราดอกเบี้ยหรือเงินปันผลที่ได้รับเพียงอย่างเดียว แต่ได้คำนึงถึงกำไรจากการขายหลักทรัพย์ หรือขาดทุน จากการขายหลักทรัพย์ที่เกิดจากการคาดว่าจะเกิดขึ้น Yield ที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุนมากหรือน้อยย่อมขึ้นกับความเสี่ยง (Risk) ของหลักทรัพย์ลงทุนนั้น ๆ โดยปกติแล้วผู้ลงทุนพยายามเลือกการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง

จุดมุ่งหมายในการลงทุน

จุดมุ่งหมายในการลงทุนของผู้ลงทุนแตกต่างกันไประหว่างผู้ลงทุนแต่ละท่าน ผู้ลงทุนบางท่าน ลงทุนเพื่อหวังรายได้ บางท่านหวังได้กำไรจากการขายหลักทรัพย์ และบางท่านอาจต้องการได้ทั้งสองอย่าง ดังนั้นผู้ลงทุนแต่ละท่านต้องมีวัตถุประสงค์ในการลงทุนของตนเองตามความต้องการและภาวะแวดล้อมของผู้ลงทุน ซึ่งพอจะแบ่งจุดมุ่งหมายดังกล่าวในลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้ (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2544 อ้างถึงใน สุระเชษฐ์ ชูตระกูลทรัพย์, 2557)

1) ความปลอดภัยของเงินลงทุน (Security of Principal)

ความปลอดภัยของเงินลงทุนนอกจากจะหมายถึงการรักษาเงินลงทุนเริ่มแรกให้คงไว้แล้วถ้ามองให้ไกลอีกนัยยังหมายถึงป้องกันความเสี่ยงซึ่งเกิดจากอำนาจซื้อลดลงอันเป็นผลจากภาวะเงินเฟ้ออีกด้วย จากความหมายดังกล่าวการลงทุนในหลักทรัพย์มีเวลากำหนดคืนเงินต้นจำนวนแน่นอน ซึ่งได้แก่ พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ และหุ้นบุริมสิทธิที่มีกำหนดเวลาไถ่ถอนของ

บริษัทที่มั่นคงก็อยู่ในความหมายนี้ นอกจากนี้การลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทที่มีฐานะมั่นคงและกำลังขยายตัวก็อยู่ในความหมายนี้เช่นกัน

2) เสถียรภาพของรายได้ (Stability of Income)

ผู้ลงทุนมักจะลงในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้สม่ำเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากรายได้ที่สม่ำเสมอ เช่น ดอกเบี้ย หรือเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ ผู้ลงทุนสามารถทำแผนการใช้จ่ายเงินได้ว่าเขาจะนำรายได้ที่ได้นี้ไปใช้เพื่อการบริโภคหรือเพื่อลงทุนใหม่ต่อไป นอกจากนี้ดอกเบี้ยหรือเงินปันผลที่ได้รับเป็นประจำย่อมมีค่ามากกว่าดอกเบี้ยหรือเงินปันผลที่เขาสัญญาว่าจะให้ในอนาคต ซึ่งยังไม่แน่ว่าจะได้ตามที่เขาสัญญาหรือไม่

3) ความงอกเงยของเงินลงทุน (Capital Growth)

ตามกฎทั่วไปไปแล้ว ผู้ลงทุนมักจะตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่า พยายามจัดการให้เงินทุนของเขาเพิ่มพูนขึ้น ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า ความงอกเงยของเงินทุนจะเกิดขึ้นได้จากการลงทุนในหุ้นของบริษัทที่กำลังขยายตัว (Growth Stock) เท่านั้น การนำรายได้ที่ได้รับไปลงทุนใหม่ ก็จะก่อให้เกิดการงอกเงยของเงินทุนได้ดีพอๆ กับการลงทุนในหุ้นของบริษัทที่กำลังขยายตัว ผู้ลงทุนส่วนมากเพิ่มมูลค่าของเงินลงทุนของเขาโดยการนำดอกเบี้ยและเงินปันผลที่ได้รับไปลงทุนใหม่ ความงอกเงยของเงินทุนนี้ให้ประโยชน์แก่ผู้ลงทุนในแง่ที่ว่า

3.1) เพื่อปรับฐานะของผู้ลงทุนในระยะยาวให้ดีขึ้น

3.2) เพื่อรักษาอำนาจซื้อให้คงไว้

3.3) เพื่อให้การจัดการคล่องตัวขึ้น

4) ความคล่องตัวในการซื้อขาย (Marketability)

ความคล่องตัวในการซื้อขาย หมายถึงหลักทรัพย์ที่สามารถซื้อหรือขายได้ง่ายและรวดเร็ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับราคา ขนาดของตลาดหลักทรัพย์ที่หุ้นนั้นจดทะเบียน ขนาดของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จำนวนผู้ถือหุ้นและความสนใจที่ประชาชนทั่วไปมีต่อหุ้นตัวนี้ หุ้นที่มีราคาสูงมักจะขายได้ยากกว่าหุ้นที่มีราคาต่ำกว่า ยกตัวอย่างง่าย ๆ หุ้นราคา 500 บาท ย่อมขายได้ยากกว่าหุ้นราคา 50 บาท เป็นต้น

5) ความสามารถในการเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันที (Liquidity)

เมื่อหลักทรัพย์ที่ลงทุนมี Liquidity สูง ความสามารถในการหากำไร (Profitability) ย่อมลดลง ผู้ลงทุนต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มี Liquidity หรือหลักทรัพย์ที่ใกล้เคียงกับเงินสด ก็เพราะหวังไว้ว่าหากโอกาสลงทุนที่น่าดึงดูดใจมาถึงเขาจะได้มีเงินพร้อมที่จะลงทุนได้ทันที การจัดการสำหรับ เงินทุนส่วนนี้ ผู้ลงทุนอาจแบ่งปันส่วนจากเงินลงทุนเพื่อการนี้โดยเฉพาะ หรืออาจใช้เงินปันผลหรือดอกเบี้ยที่ได้รับมาเพื่อซื้อหุ้นใหม่ดังกล่าวก็ได้

6) การกระจายเงินลงทุน (Diversifications)

วัตถุประสงค์ก็คือต้องการกระจายความเสี่ยงและการกระจายความเสี่ยงลงทุนในหลักทรัพย์กระทำได้ 4 วิธี คือ

วิธีที่ 1 ลงทุนผสมระหว่างหลักทรัพย์ที่มีหลักประกันในเงินลงทุนและมีรายได้จากการลงทุน แน่นนอนกับหลักทรัพย์ที่มีรายได้และราคาเปลี่ยนแปลงขึ้นลงตามภาวะธุรกิจ

วิธีที่ 2 ลงทุนในหลักทรัพย์หลาย ๆ อย่างปนกันไป

วิธีที่ 3 ลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ เพื่อลดความเสี่ยงเรื่องน้ำท่วมหรือภัยธรรมชาติ เป็นต้น

วิธีที่ 4 ลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีลักษณะการผลิตที่ต่างกันแบบ Vertical หรือ Horizontal ถ้าเป็นแบบ Vertical หมายถึง การลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ ตั้งแต่วัตถุดิบในจนสินค้าสำเร็จรูป ถ้าเป็นแบบ Horizontal เป็นการลงทุนในกิจการที่ประกอบธุรกิจในลักษณะเดียวกัน

7) ความพอใจในด้านภาษี (Favorable tax Status)

ฐานะการจ่ายภาษีของผู้ลงทุนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารเงินลงทุนต้องให้ความสนใจ ปัญหาที่คือว่าจะทอย่างไรจึงจะรักษารายได้และกำไรจากการขายหลักทรัพย์ (Capital Gain) ให้ได้มากที่สุดที่จะทำได้ การจ่ายภาษีในอัตราก้าวหน้าจากเงินได้พึงประเมินทำให้ยากแก่การรักษาจำนวนรายได้นั้นไว้ ผู้ลงทุนอาจเลี่ยงการเสียภาษีเงินได้จากเงินได้พึงประเมินดังกล่าว โดยลงทุนในพันธบัตรที่ได้รับการยกเว้นภาษี หรือซื้อหลักทรัพย์ที่ไม่มีการจ่ายเงินปันผลในเวลานี้ แต่จะได้ในรูปแบบกำไรจากการขายหลักทรัพย์ในอนาคต สำหรับในต่างประเทศ อัตราภาษีที่เก็บจากกำไรจากการขาย หลักทรัพย์นั้นต่างกัน กำไรจากการขายหลักทรัพย์ที่ได้จากการขายสินทรัพย์ประเภททุน (Capital Asset) ผู้ที่ลงทุนครอบครองไว้เป็นเวลา 6 เดือนหรือนานกว่านี้ จะเสียภาษีในอัตราสูงสุด 25% ในการบริหารเงินลงทุน ผู้จัดการเงินลงทุนต้องคิดว่าผู้ลงทุนท่านนี้ต้องเสียภาษีเงินได้ในอัตราสูงสุดเท่าไร ถ้าเขาเสียภาษีในอัตรา 50% หรือสูงกว่า 50% แล้ว เขาควรลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้กำไร จากการขาย หลักทรัพย์หรือพันธบัตรที่ได้รับยกเว้นภาษี

สัญญา ขันวิทย์ (2546, หน้า 2-3 อ้างถึงใน สุระเชษฐ์ ชูตระกูลทรัพย์, 2557) ได้ให้คำนิยามว่า เงินลงทุน (Investment Capital) หมายถึง ทรัพย์สินที่มีมูลค่าตามราคาตลาดที่บุคคลหรือนิติบุคคลลงทุนและครอบครองอยู่ บุคคลหรือนิติบุคคลในที่นี้ หมายถึง บุคคลทั่วไป บริษัท ห้างร้าน องค์การมูลนิธิ สถาบันต่าง ๆ ตลอดจนองค์กรและภาครัฐบาล ทรัพย์สินที่มีมูลค่าตามราคาตลาดที่บุคคลหรือนิติบุคคลลงทุน และครอบครองอยู่ หมายถึง ทรัพย์สินที่แท้จริงและมีตัวตนจับต้องได้ เช่นที่ดิน อาคาร ทองคำ เพชรนิลจินดา เครื่องประดับและอื่น ๆ ทรัพย์สินทางการเงิน เช่น เงินสด เงินฝาก บัตรเงินฝาก หลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หุ้น พันธบัตร หุ้นกู้ เงินลงทุนจึงมี

ความสำคัญละมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value) ที่สะท้อนให้เห็นถึงความมั่งคั่งของประเทศ ระดับการออมและ การลงทุนของประเทศว่าสูงหรือต่ำเพียงใด ประเทศที่มีการลงทุนมากย่อมมีระดับความมั่งคั่งกว่าประเทศที่มีการลงทุนน้อยกว่าเงินลงทุนจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของโลก ลักษณะเฉพาะของเงินทุน (Characteristics of Capital) มีลักษณะเฉพาะ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. เคลื่อนย้ายได้ (Mobile) โดยการถอนจากแหล่งลงทุนหนึ่งไปยังแหล่งลงทุนอื่น
2. ไวต่อสิ่งแวดล้อม (Sensitive) กล่าวคือ เมื่อมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น ก็จะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเคลื่อนย้ายเงินลงทุนของนักลงทุน
3. เป็นทรัพยากรที่ขาดแคลน (Scarc) หมายถึง ประเทศต้องการเงินลงทุน ในขณะที่จำนวนเงินลงทุนมีจำนวนจำกัด

เงินลงทุนจะโยกย้ายจากแหล่งลงทุนที่หนึ่งให้อัตราผลตอบแทนต่ำกว่าหรือ มีความเสี่ยงสูงกว่าไปยังแหล่งลงทุนที่มีความมั่นคงและมีโอกาสในการทำกำไรมากกว่า หรือมีระดับความเสี่ยงต่ำกว่าเสมอ แหล่งลงทุนที่เป็นที่ชื่นชอบของนักลงทุน และเป็นแหล่งที่เงินลงทุน มักจะเคลื่อนย้ายไปสู่ ได้แก่ แหล่งลงทุนในประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำ (Country Risk) เช่น ประเทศที่มีแนวโน้มทางเศรษฐกิจดี มีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพทางการเมือง กิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Activities) ไม่ถูกทางการควบคุมจนเกินควร (Over-Regulated) จนขาดความยืดหยุ่น มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการลงทุน และสำคัญที่สุด คือ มีโอกาสในการทำกำไรจากการลงทุน และมีเครื่องมือเพื่อช่วยบริหารความเสี่ยงได้ครบถ้วน

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของผู้ลงทุน (เพชรี ขุมทรัพย์, 2544 อ้างถึงใน สุรเชษฐ์ ชูตระกูลทรัพย์, 2557)

1) อายุของผู้ลงทุน (The Age of the Investor) ผู้ลงทุนที่มีอายุน้อยหรือระหว่าง 25-40 ปี มักจะกล้าเสี่ยงและสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความงอกเงยแก่เงินลงทุน แต่ผู้ลงทุนที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี อาจสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้ประจำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาระทางครอบครัวและผู้ลงทุนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ยิ่งพอใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้แน่นอน

2) การมีครอบครัวและความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว (Marital Status and Family Responsibilities) ผู้ลงทุนที่มีครอบครัวแล้วต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัวต้องให้การศึกษาแก่บุตร ทำให้เขาเกิดความจำเป็นที่จะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นคงและให้รายได้แน่นอน ส่วนคนโสดไม่มีภาระผูกพันย่อมลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงได้

) สุขภาพของผู้ลงทุน (The Health of the Investor) ปัญหาเรื่องสุขภาพของผู้ลงทุน มีผลต่อการกำหนดนโยบายลงทุนของผู้ลงทุน โดยผู้ลงทุนที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ย่อมต้องการรายได้ที่เกิดขึ้น ในปัจจุบัน (Current Income) มากกว่าหวังผลประโยชน์ที่จะเกิดในอนาคต

4) นิิสัยส่วนตัวของผู้ลงทุน (Personal Habit) ผู้ลงทุนที่มีนิสัยตระหนี่อาจไม่มีความจำเป็นต้องใช้รายได้ที่ได้รับจากการลงทุนในหลักทรัพย์ เขาอาจลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีการขยายตัวในอนาคตก็ได้ ในทางตรงกันข้ามผู้ลงทุนที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยย่อมต้องการได้รายได้ที่แน่นอนเพื่อมาจุนเจือรายจ่ายที่เกิดขึ้น

5) ความสมัครใจในการลงทุน (Willingness to Accept Risk of Investment) ผู้ลงทุนบางท่านอาจต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง ความเสี่ยงในที่นี้มีหลายลักษณะด้วยกัน เช่น ความเสี่ยงในธุรกิจ ความเสี่ยงในตลาด ความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงในอำนาจซื้อ เป็นต้น ผู้ลงทุนในลักษณะนี้ได้เตรียมตัวเตรียมใจที่จะเผชิญกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตแล้ว

6) ความจำเป็นของผู้ลงทุน (Investor's Needs) ความจำเป็นของผู้ลงทุนอาจแตกต่างกัน บางท่านอาจมีความจำเป็นทางการเงิน บางท่านอาจมีความจำเป็นในแง่ของความรู้สึกละเอียด แน่นอนที่สุดสิ่งสำคัญที่เร่งเร้าให้เกิดการลงทุนก็คือตัวกำไร ซึ่งอาจเก็บสะสมไว้เพื่อใช้ในยามชราเพื่อการศึกษาหรือเพื่อปรับฐานะการครองชีพของตนเองให้ดีขึ้น

เป้าหมายสุดท้ายในการลงทุนของผู้ลงทุน

ผู้ลงทุนมักจะมีเป้าหมายสุดท้ายในการลงทุนไว้ว่า พยายามลงทุนในหลักทรัพย์ที่อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนให้ความพอใจแก่เขามากที่สุด ณ ระดับความเสี่ยงนั้น ๆ (ฟิรส์คี้ ชัยสุกกิจ, 2553)

ทฤษฎีพฤติกรรมของนักลงทุน (สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549)

การพิจารณานักลงทุนว่าจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนได้มากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับลักษณะของนักลงทุนแต่ละคนสามารถยอมรับผลตอบแทนจากการลงทุน และความเสี่ยงที่แตกต่างกันไป โดยทั่วไปสามารถแบ่งนักลงทุนออกได้ 3 ประเภท คือ นักลงทุนที่หลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk-Averse Investor) นักลงทุนที่ชอบความเสี่ยง (Risk-Loving Investor) นักลงทุนที่ไม่สนใจความเสี่ยง (Risk-Neutral Investor) (ณรงค์ จารขจรกุล, 2541, หน้า 27-30 อ้างถึงใน สุรเชษฐ์ ชูตระกูลทรัพย์, 2557)

1. นักลงทุนที่ไม่ชอบความเสี่ยง (Risk-Averse Investment) นักลงทุนประเภทนี้ในทุกๆระดับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น อรรถประโยชน์จะเพิ่มขึ้นในอัตราลดน้อยลงเนื่องจาก ผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น ทำให้นักลงทุนต้องเผชิญความเสี่ยงที่มากขึ้นและเนื่องจากนักลงทุนประเภทนี้ไม่ชอบความ

เสี่ยง ธรรมชาติของผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดน้อยถอยลงและจะต้องได้รับความเสี่ยงที่มากขึ้น

2. นักลงทุนที่ชอบความเสี่ยง (Risk-Loving Investor) เป็นนักลงทุนที่ชอบในความเสี่ยงในทุกระดับของผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นและธรรมชาติของผลตอบแทนก็จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มถึงแม้ว่าจะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจากผลตอบแทนที่สูงขึ้นตาม เนื่องจากนักลงทุนประเภทนี้

3. นักลงทุนที่ไม่สนใจความเสี่ยง (Risk-Neutral Investor) นักลงทุนประเภทนี้ทุกระดับของผลตอบแทนจะเพิ่มขึ้นและจะทำให้ธรรมชาติของผลตอบแทนที่ได้รับเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่คงที่

ความหมายของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

เพชร ชุมทรัพย์ (2544, หน้า 2 อ้างถึงใน จุฑามาศ ไททน, 2554) การลงทุนในหลักทรัพย์ หมายถึง การซื้อหลักทรัพย์ที่ได้มีการวิเคราะห์อย่างเหมาะสม และเป็นหลักทรัพย์ที่ผู้ลงทุนมีความพอใจในอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้ ทั้งนี้ได้คำนึงถึงความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาการลงทุนนั้นแล้ว

เบญจวรรณ ไชยยันต์ (2539, หน้า 25 อ้างถึงใน จุฑามาศ ไททน, 2554) การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ หมายถึง การซื้อหลักทรัพย์ที่ได้มีการวิเคราะห์อย่างเหมาะสม และเป็นหลักทรัพย์ที่ผู้ลงทุนมีความพอใจในอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาการลงทุนนั้นแล้ว ซึ่งหลักทรัพย์ที่ลงทุนต้องเป็นหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีการซื้อขายเป็นสินทรัพย์ (Asset) ในรูปของหลักทรัพย์ (Securities) ได้แก่ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ พันธบัตรชนิดต่าง

ตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหุ้นถูกมองว่าเป็นแหล่งเงินขนาดใหญ่ที่เปิดกว้างให้คนทั่วไปเข้าไปตักตวงผลประโยชน์จากการซื้อขาย เพื่อสร้างความร่ำรวยโดยใช้วิธีการต่างๆ อย่างภายใต้กฎระเบียบในการซื้อขายที่ตลาดหลักทรัพย์เป็นผู้กำหนด (วิฑูรย์ วิริยะพันธุ์, 2537, หน้า 17 อ้างถึงใน จุฑามาศ ไททน, 2554) แต่ในสภาพความเป็นจริงแล้ว นักลงทุนจะเข้าไปลงทุนซื้อขายเพื่อความร่ำรวยนั้นจะต้องเป็นผู้มีโอกาสนั้น คือมีความรู้เกี่ยวกับการลงทุน มีข้อมูลของหลักทรัพย์และต้องเข้าใจกฎระเบียบในการเล่นหุ้น และที่สำคัญคือ ต้องมีเงินทุนซึ่งไม่ใช่เป็นเรื่องง่าย โดยเฉพาะนักลงทุนมือใหม่จะต้องศึกษาค้นคว้า และมีข้อมูลอย่างเพียงพอ มิฉะนั้นจะกลายเป็นผู้เสียหายหรือขาดทุนจากการซื้อขายหุ้น จากการค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักลงทุนต่างๆ ไป พอสรุปได้ดังนี้

1) ลักษณะและประเภทของนักลงทุน เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า มีการแบ่งนักลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ตามลักษณะการซื้อขายหรือพฤติกรรมในการซื้อขายเป็น 3 ประเภท ได้แก่

(1) ประเภทลงทุนหรือเรียกว่า นักลงทุน (Investor) คือ ซื้อขายหุ้นโดยหวังกำไรในระยะยาว ผลตอบแทนที่คาดหวังจะได้รับคือ เงินปันผล และหุ้นเพิ่มทุนมากกว่ากำไรที่ได้จากการเพิ่มขึ้น

ของราคาหุ้น (Capital Gain) นักลงทุนประเภทนี้จะนิยมซื้อหุ้นที่เรียกว่า “หุ้นลงทุน” ได้แก่ หุ้นที่มีปัจจัยพื้นฐานของหุ้นที่มีค่า พี อี เร โซ ต่ำ อัตราเงินปันผลสูง กิจกรรมของบริษัทมีความสดใสและขยายตัว

(2) ประเภทเก็งกำไรหรือเรียกว่า นักเก็งกำไร (Speculator) คือ ซื้อขายหุ้นโดยหวังกำไรจากการขายหุ้นเป็นสำคัญ ไม่ได้ซื้อเพื่อลงทุนในระยะยาว เพื่อหวังเงินปันผลและประโยชน์อื่น ๆ นักเก็งกำไรจะนิยมซื้อหุ้นที่เรียกว่า “หุ้นเก็งกำไร” ได้แก่ หุ้นที่มีการเปลี่ยนแปลงของราคาขึ้นลงรุนแรง และรวดเร็ว ซึ่งเป็นการทำทนายและมีความเสี่ยงสูง หุ้นเก็งกำไรไม่จำเป็นจะต้องเป็นหุ้นที่มีพื้นฐานดีเพียงแต่มีการซื้อขายกันมาก เพราะสามารถจะซื้อขายเปลี่ยนมือและทำกำไรจากส่วนต่างของราคาได้ภายในวันเดียวหรือภายในไม่กี่วัน

(3) ประเภทลงทุนและเก็งกำไรพร้อมกัน นักลงทุนเหล่านี้จะซื้อขายหุ้นทั้งหุ้นลงทุนและหุ้นเก็งกำไรทั้ง 2 ประเภท โดยมีการแบ่งวงเงินและเลือกจังหวะเวลาในการแบ่งการลงทุนตามสภาพของตลาดในช่วงเวลานั้น ๆ จากการศึกษาประเภทของนักลงทุนดังกล่าวแล้ว การที่จะชี้ชัดว่าซื้อขายหุ้นแบบเก็งกำไรระยะสั้นหรือแบบลงทุนแบบเก็งกำไรระยะสั้นหรือแบบลงทุนระยะยาวแบบไหนจะให้ผลตอบแทนดีกว่ากันนั้นเป็นเรื่องยาก เพราะต้องขึ้นกับสภาพของตลาดหุ้น นิสัยของนักเล่นหุ้น ภาวะเศรษฐกิจสังคม การเมืองที่จะสอดคล้องกับพฤติกรรมในการตัดสินใจซื้อขายด้วย ซึ่งถือเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลมากกว่า แต่กล่าวในแง่รวมแล้ว นักเล่นหุ้นแบบเก็งกำไรระยะสั้นมีความเสี่ยงสูงกว่า ให้ผลตอบแทนสูงกว่า จึงน่าจะใช้ทั้ง 2 วิธี

2) มูลเหตุและแรงจูงใจในการลงทุน นักลงทุนทั้งประเภทเก็งกำไรและประเภทลงทุนในระยะยาวที่เข้าไปลงทุนในการซื้อขายหุ้น ต่างหวังความร่ำรวยจากการเล่นหุ้นทุกคน ซึ่งในปัจจุบันการเล่นหุ้นถือเป็นอาชีพได้ ถ้าเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับหุ้นและมีเงินทุนเพียงพอ ดังที่มีคำกล่าวว่า “ไม่มีธุรกิจอื่นใดที่ทำแล้วจะรวยได้เร็วและมากกว่าการเล่นหุ้น” (วิฑูรย์ วัชรพันธุ์, 2537, หน้า 20 อ้างถึงใน จุฑามาศ ใจทน, 2554) ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนจากการลงทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น ไม่มีการกำหนดไว้แน่นอนตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของผู้ลงทุนเอง ในทางตรงข้ามการลงทุนซื้อขายหุ้นก็มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง เพราะราคาหุ้นมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาตามที่มีปัจจัยต่าง ๆ มากระทบตลาดหุ้นจากการศึกษาค้นคว้าและติดตามการซื้อขายหุ้นของนักลงทุนทั่ว ๆ ไปพอสรุปผลประโยชน์จากการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ได้ 3 ประการ ได้แก่

(1) เงินปันผล (Dividend) ตามปกติบริษัทต่าง ๆ ที่ได้รับอนุญาตให้นำหุ้นเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์จะจ่ายเงินปันผลให้ปีละครั้ง แต่อาจมีบางบริษัทจ่ายเงินงวด 6 เดือน ซึ่งมีการจ่ายต่อเมื่อผลการดำเนินงานมีกำไร

(2) กำไรจากการขายหุ้น (Capital Gain) คือ การที่ลงทุนซื้อหุ้นไว้แล้วก็ขายออกในราคาที่สูงกว่าราคาที่ซื้อมา ซึ่งส่วนของกำไรนี้จะต้องมากกว่าค่าธรรมเนียมในการซื้อขาย (Commission) ที่จะต้องจ่ายให้โบรกเกอร์

(3) สิทธิจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน เมื่อบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ต้องการขยายการลงทุนจะมีการระดมเงินทุนก็จะให้มีสิทธิแก่ผู้ถือหุ้นเดิม ได้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนในราคาที่กำหนด ซึ่งจะ เป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาในตลาดในขณะนั้น เท่ากับว่าผู้ที่มีหุ้นเดิมอยู่แล้วสามารถซื้อหุ้นได้ในราคาที่ ถูกต่ำกว่าเดิม

3) การวางแผนการลงทุน ในการซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่าการซื้อ ขายหลักทรัพย์นั้นมีข้อจำกัด กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายประการดังนั้น ผู้ที่จะเข้ามาลงทุน จึงต้องมีการวางแผนหรือเตรียมตัวมาก่อนที่จะเข้ามาลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งนอกจากจะต้องมี เงินทุน มีเวลา และมีความต้องการที่จะลงทุนแล้ว จะต้องกระทำในสิ่งต่อไปนี้ คือ

(1) สมัครงานเป็นลูกค้าโบรกเกอร์หรือซัพโบรกเกอร์ เนื่องจากการซื้อขายจะต้อง กระทำผ่านโบรกเกอร์หรือซัพโบรกเกอร์นั่นเอง ซึ่งควรจะเลือกบริษัทที่ติดต่อได้สะดวกมีความ สนิทสนมคุ้นเคยมีเงื่อนไข และบริการที่ดี เพื่อประโยชน์ในการสั่งซื้อขายต่อไป

(2) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับทุกกลุ่มทุกตัว ให้เข้าใจว่าหุ้นใดประกอบกิจการ อะไรผู้บริหารเป็นใคร ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและมีโครงการลงทุนต่อไปอย่างไร และพิจารณา ฐานะทางการเงิน อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อขายหุ้นนั้น ๆ

(3) ติดตามข่าวสารต่าง ๆ ด้านการเมือง เศรษฐกิจและทางด้านสังคมทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นและตลาดหุ้นได้ นอกจากนี้การ เปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาหุ้นต่างประเทศก็เป็นสิ่งที่ควรสนใจควบคู่ไปกับดัชนีตลาดหลักทรัพย์ ของไทย (Set Index) ด้วย

(4) ปรึกษาผู้ที่มีความรู้ เมื่อมีข้อสงสัยต่าง ๆ นักลงทุนใหม่ ๆ จำเป็นต้องรู้ข้อมูล ต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อขายหุ้น จึงต้องปรึกษากับผู้ที่มีประสบการณ์ เช่น นักลงทุนเก่า ๆ หรือปรึกษากับที่ปรึกษาของโบรกเกอร์หรือศึกษาจากหนังสือต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตามผู้ลงทุน จะต้องใช้วิจารณญาณขั้นสุดท้ายด้วยตนเอง

(5) เตรียมตัวเตรียมใจให้พร้อม โดยขอให้คิดไว้ด้วยว่าการซื้อขายหุ้นไม่ใช่วิธียา รายได้หรือสร้างความร่ำรวยให้ในระยะเวลาสั้น ๆ จึงควรมีเงินออม ซื้อขายอย่างมีเหตุผล รอบคอบ ใจเย็น สภาพจิตใจมีความสำคัญมากในการซื้อขายหุ้น อย่าเสียขวัญเมื่อมีการขาดทุน และอย่าโลภ จนเกินไปเมื่อมีโอกาสทำกำไร

4) การเลือกเป็นลูกค้าของบริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทสมาชิกคือ บริษัทหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนเป็นสมาชิกหรือได้รับอนุญาตให้เป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ทำหน้าที่เป็นนายหน้าในการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือเรียกว่า “โบรกเกอร์” นอกจากนี้ยังมีบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่เป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ แต่ไม่ได้เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์อีกส่วนหนึ่ง จึงไม่สามารถทำการซื้อขายผ่านตลาดหลักทรัพย์ได้ จึงต้องซื้อขายผ่านบริษัทที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์อีกต่อหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ซับโบรกเกอร์ (Sub-broker)

ปัจจุบันมีบริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ทั้งหมด 44 บริษัท และมีบริษัทตัวแทนรับช่วงจากบริษัทสมาชิก (Sub-broker) ประมาณ 40 บริษัท ซึ่งนักลงทุนสามารถสมัครเป็นลูกค้าเพื่อทำการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ การสมัครเป็นลูกค้าของโบรกเกอร์หรือซับโบรกเกอร์ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

(1) วงเงินค้ำประกันเบื้องต้นไม่ควรสูงจนเกินไป โดยทั่วไปแล้วบริษัทต่าง ๆ จะมีการกำหนดวงเงินขั้นต่ำเป็นการค้ำประกันที่จะให้ลูกค้าสั่งซื้อขายหุ้น เพื่อป้องกันความเสียหายในกรณีที่มีผู้สั่งซื้อแล้วไม่ยอมชำระเงิน บริษัทก็จะนำหุ้นที่ซื้อไว้ออกขาย ถ้าไม่พอชำระราคาก็จะบังคับเอาเงินที่ฝากไว้มาชำระแทนวงเงินค้ำประกัน แต่ละบริษัทจะกำหนดไว้ไม่เท่ากันแล้วแต่นโยบายของบริษัทส่วนใหญ่บริษัทหรือสาขาของบริษัทในกรุงเทพฯ จะกำหนดไว้ประมาณ 300,000 บาท ถึง 500,000 บาท ในต่างจังหวัด จะกำหนดไว้ประมาณ 100,000 บาท ถึง 300,000 บาท

(2) สถานที่ตั้งของบริษัท ควรจะอยู่ใกล้บ้าน ที่ทำงาน การเดินทางไปมาสะดวก เพราะต้องมีการไปติดต่อเป็นประจำ เช่น การรับเงิน การจ่ายเงิน จากการซื้อขายหุ้น

(3) มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ กระดานหุ้น (Electronic Board) ระบบสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ โทรสาร ที่จัดไว้ให้บริการครบถ้วนและเพียงพอ

(4) คุณภาพการบริการของพนักงานในการสั่งซื้อขาย การยืนยันคำสั่งซื้อขาย การแจ้งข้อมูลต่าง ๆ เช่น การรับเงินปันผล การชำระค่าจองซื้อหุ้น ฯลฯ ต้องมีความรวดเร็ว ถูกต้องครบถ้วน

(5) ชื่อเสียงของบริษัทเป็นอย่างไร ฐานะทางธุรกิจมีความมั่นคงเพียงใด ตลอดจนพิจารณาถึงตัวผู้บริหารระดับสูงของบริษัทนั้น ๆ ด้วย

(6) มีการจัดหาข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับหุ้น คำแนะนำ หรือให้คำปรึกษาแก่ลูกค้าเพียงใด ให้บริการด้วยความเสมอภาคระหว่างลูกค้ารายย่อยหรือลูกค้ารายใหญ่หรือไม่

(7) ข้อควรพิจารณาอื่น ๆ เช่น กำหนดเงื่อนไขสำหรับลูกค้าในการซื้อขาย มีความสนิทสนมกับพนักงานของบริษัทหรือมีการให้หุ้นจองกับลูกค้า

5) การหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการซื้อขายหุ้น เมื่อมีการสมัครเป็นลูกค้าของบริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์แล้ว บริษัทมีหน้าที่จะต้องให้บริการเกี่ยวกับข้อมูลจากระบบซื้อขายในระหว่างเวลาทำการของบริษัทเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

(1) ซื้อหุ้น ช่วงราคา และราคาที่สามารถซื้อขายได้สูงสุด และต่ำสุดในวันนั้นของหุ้นทุกตัวที่มีการซื้อขายบนกระดานหลัก

(2) ราคาเสนอซื้อสูงสุด ราคาเสนอขายต่ำสุดและราคาซื้อขายล่าสุดของหุ้นทุกตัวบนกระดานหลัก

(3) ราคาซื้อสูงสุด ต่ำสุด และราคาซื้อขายแรก (ราคาเปิด) ของหุ้นทุกตัว

(4) ราคาซื้อขายครั้งสุดท้ายในวันทำการก่อนและการเปลี่ยนแปลงของราคาซื้อขายล่าสุดของหุ้นบนกระดานในขณะนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาซื้อขายครั้งสุดท้ายในวันทำการก่อน(ราคาปิด)

(5) ปริมาณ มูลค่า และจำนวนรายการซื้อขายสุทธิของหุ้นแต่ละตัว

(6) จำนวนหุ้น ณ ราคาเสนอซื้อสูงสุด และราคาที่ต่ำรองลงมาอีก 2 ราคา ณ ราคาเสนอขายต่ำสุด และราคาที่สูงกว่าขึ้นไปอีก 2 ราคาของหุ้นแต่ละตัว

(7) ดัชนีราคาหุ้นของตลาดหลักทรัพย์ ดัชนีรายกลุ่มอุตสาหกรรมและการเปลี่ยนแปลงของดัชนี เมื่อเปรียบเทียบกับในวันทำการก่อน

(8) การประกาศขึ้นเครื่องหมายสำหรับหุ้นแต่ละตัว เช่น XD, XR, XA, NP, DS ฯลฯ

(9) ข่าวสารที่ตลาดหลักทรัพย์ให้แก่โบรกเกอร์ทางระบบซื้อขายข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลจากระบบการซื้อขายของบริษัทสมาชิก แต่ยังมีข้อมูลที่สำคัญ อีกหลายประการที่นักลงทุนจะต้องใช้ประกอบการตัดสินใจสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งแหล่งข้อมูลดังกล่าวพอสรุปได้ดังนี้ (เสรี ลีลาชัย, 2535, หน้า 53 อ้างถึงใน จุฑามาศ ใจทน, 2554)

1. หนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันมีจำหน่ายในท้องตลาด ซึ่งจะมีข่าวต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ เช่น ข่าวการเพิ่มทุน การจ่ายเงินปันผล รายงานผลการดำเนินงาน

2. วิทยุและโทรทัศน์ ในปัจจุบันโทรทัศน์มีบทบาทมากในการติดตามข่าวสารการซื้อขายหุ้น มีการถ่ายทอดให้ชมตลอดเวลาในการซื้อขาย

3. นักวิเคราะห์หรือเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาการลงทุนของห้องค้าหลักทรัพย์ต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแต่ละห้องค้าจะมีผู้แนะนำการลงทุน เรียกว่า เจ้าหน้าที่การตลาด ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากตลาดหลักทรัพย์ด้วย

4. จากนักลงทุนด้วยตนเอง เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันหรือสอบถามข้อมูลอื่น ๆ ที่ตนเองไม่รู้ ซึ่งจะพบเห็นได้ในห้องค้าหลักทรัพย์แทบทุกแห่ง แหล่งข้อมูลที่กล่าวมาแม้จะมีประโยชน์แต่ก็มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ เช่น อาจจะรายงานข้อมูลได้ไม่ครบถ้วน ช่วงเวลาที่มีจำกัด และราคาอาจจะไม่ทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากหุ้นจะมีการเปลี่ยนแปลงราคา และปริมาณการซื้อขายตลอดเวลา จึงต้องอาศัยข้อมูลอื่น ๆ ประกอบในการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์

6) เทคนิคการเลือกซื้อหุ้น

การเลือกซื้อหุ้นมีข้อแตกต่างจากการซื้อสินค้าอื่น ดังนั้น การซื้อหุ้นจึงต้องพิจารณาในเรื่องคุณสมบัติของบริษัทเจ้าของหุ้นโดยทั่วไปก่อนจะตัดสินใจ จึงควรพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ (สร้อยญา พาณิชกุล, 2536, หน้า 67 อ้างถึงใน จุฑามาศ ใจทน, 2554)

(1) ลักษณะของอุตสาหกรรม บริษัทนั้นอยู่ในอุตสาหกรรมประเภทใด มีลักษณะการเติบโตอย่างไร หุ้นที่มีคุณภาพดีจะเป็นหุ้นที่อยู่ในอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวอยู่ตลอดเวลา

(2) ผลการดำเนินงานในอดีต เช่น ยอดขายสูง กำไรดี

(3) นโยบายของรัฐ มีผลกระทบกับธุรกิจของบริษัทนั้น ๆ หรือไม่ ถ้าบริษัทใดได้รับประโยชน์จากนโยบายของรัฐบาลก็จะเป็นผลดีต่อหุ้นของบริษัทด้วย

(4) เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิตของบริษัท เช่น สามารถจัดหาปัจจัยการผลิตได้อย่างเพียงพอ และราคาไม่สูง

(5) อายุของธุรกิจ ธุรกิจนั้นจะมั่นคงยืนยาวเพียงใด แนวโน้มจะเป็นอย่างไร

(6) ประเภทของธุรกิจ เช่น ส่งออก นำเข้า หรือเฉพาะภายในประเทศ ปัจจัยที่จะกระทบมีอะไรบ้าง รุนแรงเพียงใด ถ้าถูกกระทบมากจะทำให้ราคาหุ้นลดลงปัจจัยดังกล่าวข้างต้น เป็นปัจจัยพื้นฐานที่นักลงทุนควรพิจารณาก่อนตัดสินใจซื้อขายซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางเทคนิค หรือการเก็งกำไร ถ้าต้องการซื้อหุ้นพื้นฐานดี และลงทุนระยะยาว แนวทางที่กล่าวมาจะช่วยลดความเสี่ยงได้มากทีเดียว

คุณสมบัติของหุ้นที่มีพื้นฐานดีมี 6 ประการดังนี้

1. เป็นหุ้นของบริษัทที่มีผลการดำเนินงานดี มีกำไรสูง
2. จ่ายปันผลในอัตราสูง
3. มีมูลค่าทางบัญชีสูง
4. มีส่วนแบ่งตลาดสูงในการขายผลผลิต
5. ธุรกิจอยู่ในโครงการส่งเสริมของรัฐบาล
6. อยู่ในกลุ่มธุรกิจที่มีการขยายตัวอยู่ตลอดเวลา และเป็นธุรกิจที่มีชื่อเสียงดี

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 629) ได้ให้ความหมายพฤติกรรม (Behavior) ไว้ว่าหมายถึงการกระทำหรือการแสดงออกของกล้ามเนื้อจากความคิดของบุคคลที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายในจิตใจ

และภายนอกอาจทำไปโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ผู้อื่นอาจสังเกตการกระทำนั้นได้หรือสามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้

วารุณี สุกแสวง (2551 : 14) ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิบัติการของสิ่งมีชีวิต ที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ที่แสดงออกมาเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

อุไรรัชต์ บุญแท้ (2557 : 7) ได้ให้ความหมายพฤติกรรม (Behavior) ไว้ว่า พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์แสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นจากความรู้ความเข้าใจความเชื่อและเจตคติของคนที่มีบทบาทต่อการแสดงออกนั้น

นริศรา พลอยเพชร (2558 : 11) ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง ปฏิบัติการและกิจกรรมทุกชนิดที่บุคคลแสดงออกมา ทั้งที่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ได้แก่ การกระทำทางกาย เช่น การเดิน การวิ่ง การหยิบสิ่งของ เป็นต้น และปฏิบัติการและกิจกรรมที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ได้แก่ กระบวนการทางจิตใจ เช่น ความรู้สึก ความคิด อารมณ์ ซึ่งเป็นการกระทำเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบโดยการแสดงออกของบุคคลอาจขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลนั้นๆ

ทัศนาวลัย ดันติเอกรัตน์ (2559 : 1038) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกมาเมื่อมีสิ่งเร้า โดยสิ่งเร้าที่มากกระทบนั้นอาจมาจากสิ่งเร้าภายในและภายนอกที่แสดงออกมาในลักษณะต่างๆ ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจกระทำ เช่น การพูด การเขียน การอธิบาย การยื่น การแสดงออกทางสีหน้า จังหวะการพูด เป็นต้น ซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ไม่สามารถจะสังเกตได้โดยตรง

เมธาวี อุดมธรรมานุภาพ และคนอื่น (2552) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมของบุคคลที่เป็นรูปธรรม สามารถมองเห็นได้เช่น การกระทำการตอบโต้กับสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมภายในจิตใจที่เป็นนามธรรม เช่น ความคิด ความรู้สึก เป็นต้นประกอบกันแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม

ศรัทธา จันทรวงศ์. (2548) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมหรือปฏิบัติต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิต ซึ่งอาจรู้ได้โดยการสังเกตหรือการใช้เครื่องมือช่วยวัดพฤติกรรมรวมไปถึงการตอบสนองทางกล้ามเนื้อและการทำงานของต่อมต่าง ๆ ในร่างกายอีกด้วย

ประสิทธิ์ ทองอุ่น (2542) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ พฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการ บทบาท ลีลา ท่าที การประพฤติปฏิบัติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏสัมผัสได้ด้วยประสาททางใดทางหนึ่งของประสาทสัมผัสทั้งห้า ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือ

ณรงค์ เส็งประชา (2541) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ พฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับมนุษย์หรือ กิริยาอาการที่มนุษย์แสดงออก หรือปฏิบัติที่มนุษย์แสดงออกเมื่อ

เผชิญกับสิ่งเร้า โดยมีรูปแบบการแสดงออก 2 รูปแบบ คือ พฤติกรรมเปิดเผยหรือพฤติกรรมภายนอก กับพฤติกรรมปกปิดหรือพฤติกรรมภายใน

Wade and Tavris (1999 : 245) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรมคือการกระทำของคนเราที่สังเกตได้

Zimbardo and Gerrig (1999 : 3) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรมเป็นการกระทำของบุคคลเพื่อปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้

Lahey (2001 : 5) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรมเป็นการประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่สามารถสังเกตได้

สุริรัตน์ เตชะทวีวรรณ (2545) พฤติกรรม คือ การแสดงออกของการกระทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตามแบบคล้ายคลึงกันบ่อยครั้ง จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มหรือของตน ความหมาย ของคำว่า พฤติกรรมอาจจะคล้าย กับ คำว่า นิสัยแต่จะแตกต่างกันเพียงมีการแสดงออกมาให้เห็นได้ ถือว่า เป็น พฤติกรรมหากไม่แสดงออกมาให้เห็นเราจะเรียกว่านิสัย ตรงกับภาษาอังกฤษที่ว่า Behaviour หรืออเมริกันเรียกว่า Behavior ซึ่งแปลว่า การปฏิบัติตัว ความประพฤติ คุณสมบัติ พฤติกรรม อาการ หรือการแสดงออก

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรม คือ การกระทำของบุคคลในทุกลักษณะ ทั้งที่เป็นโดยธรรมชาติ ทางสรีระและที่จงใจกระทำ ซึ่งอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และเป็นการกระทำที่สังเกตได้โดยอาจใช้ประสาทสัมผัสธรรมดาหรือใช้เครื่องมือช่วยการสังเกต

องค์ประกอบของพฤติกรรม

นักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมไว้ดังนี้

นริศรา พลอยเพชร (2558 : 12-13) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นจากองค์ประกอบ 7 ประการ ได้แก่

1. ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเรามีพฤติกรรมเกิดขึ้นก็เพราะต้องการตอบสนองความต้องการของตนเอง หรือต้องการทำตามวัตถุประสงค์ที่ตนได้ตั้งไว้ คนเรายังมีความต้องการหลายๆอย่างในเวลาเดียวกัน และมักจะเลือกสนองตอบความต้องการที่รีบด่วนก่อนความต้องการอื่นๆ

2. ความพร้อม (Readiness) ระดับวุฒิภาวะ หรือความสามารถที่จำเป็นในการประกอบพฤติกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการ คนเราจะมีความพร้อมในแต่ละด้านที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น พฤติกรรมของทุกคนจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน และไม่สามารถจะประกอบพฤติกรรมได้ทุก รูปแบบ

3. สถานการณ์ (Situation) คนเรามักจะประกอบพฤติกรรมที่ตนเองต้องการ เมื่อมีโอกาส หรือ สถานการณ์นั้นๆ เหมาะสมสำหรับการประกอบพฤติกรรม

4. การแปลความหมาย (Interpretation) แม้จะมีโอกาสในการประกอบพฤติกรรมแล้วคนเราก็มักจะประเมินสถานการณ์ หรือคิดพิจารณาก่อนที่จะทำพฤติกรรมนั้นๆ ลงไป เพื่อให้พฤติกรรมนั้นมีความเสี่ยงน้อยที่สุด และสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของเขาได้มากที่สุด

5. การตอบสนอง (Respond) หลังจากได้แปลความหมาย หรือได้ประเมินสถานการณ์แล้ว พฤติกรรมก็จะถูกกระทำ ตามวิธีการที่ได้เลือกในขั้นตอนของการแปลความหมาย

6. ผลที่ได้รับ (Consequence) เมื่อประกอบพฤติกรรมไปแล้วผลที่ได้จากการกระทำนั้นๆ อาจจะตรงกับความต้องการ หรืออาจจะไม่ตรงกับความต้องการที่ตนเองได้คาดหวังไว้

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Threat) เมื่อคนเราไม่สามารถตอบสนองความต้องการ ของตนเองได้ก็จะประสบกับความผิดหวัง ซึ่งเมื่อเกิดความผิดหวังแล้วคนๆ นั้นก็อาจจะกลับไปแปล ความหมายใหม่ เพื่อที่จะหาวิธีที่จะสนองความต้องการของตนเองใหม่ได้

Cronbach (1972) กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดขึ้น เพราะองค์ประกอบต่อไปนี้

(1) ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเราต้องการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการที่เกิดขึ้น กิจกรรมบางอย่างก็ให้ความพอใจหรือสนองความต้องการได้ทันที แต่ความต้องการหรือวัตถุประสงค์บางอย่าง ก็ต้องใช้เวลาอันจึงจะสามารถบรรลุดังนั้นความต้องการคนเราจะมีหลายความต้องการหลาย อย่างในเวลาเดียวกันและมักจะเลือกสนองความต้องการ ที่รีบด่วนก่อนและสนองความต้องการที่ห่างออกไปในภายหลัง

(2) ความพร้อม (Readiness) หมายถึงระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการคนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้หมดทุกอย่างความต้องการบางอย่างอยู่นอกเหนือความสามารถ

(3) สถานการณ์ (Situation) เป็นเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำ กิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

(4) การแปลความหมาย (Interpretation) ก่อนที่คนเราจะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งลงไป จะต้องพิจารณาสถานการณ์เสียก่อนแล้วตัดสินใจเลือกวิธีการที่คิดว่า จะให้ความพอใจมากที่สุด

(5) การตอบสนอง (Response) เป็นการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ โดยวิธีการที่ได้เลือกแล้วในขั้นแปลความหมาย

(6) ผลที่ได้รับหรือผลที่ตามมา (Consequence) เมื่อทำกิจกรรมแล้วย่อมได้รับผลจากการกระทำนั้น ผลที่ได้รับอาจตรงกับที่คาดคิดไว้ (Confirm) หรืออาจตรงกันข้ามกับความคาดหมาย (Contradict) ก็ได้

(7) ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Thwarting) หากคนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้ก็กล่าวได้ว่าเขาประสบความผิดหวังในกรณีอาจจะต้องย้อนกลับไปแปลความหมายของสถานการณ์เสียใหม่และเลือกวิธีการตอบสนองใหม่ก็ได้

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของพฤติกรรม ประกอบด้วย ความมุ่งหมาย ความพร้อม สถานการณ์ การแปลความหมาย การตอบสนอง ผลที่ได้รับ และปฏิกริยาต่อความผิดหวัง

ประเภทพฤติกรรม

การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์จะทำให้สามารถเข้าใจมนุษย์ รวมถึงการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ได้มากขึ้น โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มักพบว่า ปัญหาสังคมต่าง ๆ ส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้น เป็นปัญหาที่มีสาเหตุมาจากมนุษย์ทั้งสิ้น การศึกษาและเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ผู้ที่ศึกษาได้เข้าใจ สามารถนำความรู้ข้อสังเกตที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ อย่างมากมาย ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและกระบวนการทางจิตตามแนวทางนักพฤติกรรมศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ เพื่อบรรยายลักษณะของพฤติกรรม เพื่ออธิบายสาเหตุของพฤติกรรม เพื่อทำนายพฤติกรรม และเพื่อกำหนดพฤติกรรม (Plotnik, 1996: 4)

นักวิชาการได้กล่าวถึงประเภทพฤติกรรมไว้ดังนี้

การจัดแบ่งประเภทของพฤติกรรมได้นักจิตวิทยาหลายคนได้แบ่งอาการแสดงออกของมนุษย์ แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ พฤติกรรมภายนอก และพฤติกรรมภายใน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ศรีวรรณ จันทรวงศ์ (2548)

1. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นการกระทำการแสดงออกและกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถสังเกตได้ชัดเจน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1 พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลอื่นสามารถสังเกตได้โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่ซับซ้อน เช่น การเคลื่อนไหวของร่างกาย การหัวเราะ การร้องไห้ เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior) เป็นพฤติกรรมภายนอกที่ต้องอาศัยเครื่องมือหรือการวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์เพื่อช่วยในการสังเกต เช่น การวิเคราะห์คลื่นสมอง (Electroencephalogram = EEG) ซึ่งไม่สามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่า แต่ต้องใช้เข็มนำไฟฟ้าที่เรียกว่า Microelectrode ไปสัมผัสกับหนังศีรษะเพื่อเป็นตัวนำกระแสไฟฟ้าผ่านเครื่องขยายสัญญาณ (Amplifier) ให้ขยายจิตเป็นเส้นคลื่นให้สามารถสังเกตด้วยตาเปล่าได้ หรือการเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำตาลในเลือดก็ต้องใช้เครื่องมือวัด เป็นต้น

2. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล มีลักษณะเป็นนามธรรม ได้แก่

2.1 พฤติกรรมที่เป็นความรู้สึกสัมผัส (Sensation) เช่น การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การรู้รส การรู้สัมผัส เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมที่เป็นการเข้าใจหรือตีความ (Interpreting) เช่น ฟอมนุชย์ได้ยินเสียงสมองจะตีความสิ่งที่ได้ยินให้ทราบถึงความหมายของเสียงนั้น แต่ถ้าพูดภาษาที่มนุษย์ไม่รู้เรื่องหรือไม่เข้าใจ มนุษย์ก็จะได้ยินเสียงในลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นความรู้สึกสัมผัสเท่านั้น

2.3 พฤติกรรมที่เป็นการจำ (Remembering) หรือสัญญา หมายถึง ความจำได้หมายรู้ในพระพุทธศาสนา ถ้าขาดข้อนี้มนุษย์ก็จะไม่มีวิวัฒนาการมาถึงปัจจุบัน

2.4 พฤติกรรมที่เป็นการคิด (Thinking) และการตัดสินใจ (Decision Making) อาจจะเป็นจินตนาการ การคิดหาเหตุผล หรือการคิดฟุ้งซ่าน ด้วยกลวิธีฉายภาพจริงเท่านั้น

ทัศนาวลัย ตันดิเออร์ตัน (2559 : 1038) ได้กล่าวถึง ประเภทพฤติกรรมแบ่งประเภทเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. พฤติกรรมภายนอก (overt behavior) เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้โดยชัดเจน เป็นพฤติกรรมที่ สังเกตได้ เช่น การพูด การหัวเราะ การร้องไห้ การเคลื่อนไหวของร่างกาย หรือแม้แต่การเต้นของ หัวใจ ซึ่งผู้อื่นสังเกตได้โดยอาศัยประสาทสัมผัส

2. พฤติกรรมภายในหรือ "ความในใจ" (covert behavior) เป็นพฤติกรรมที่เจ้าตัวเท่านั้นจึงจะรู้ดี ถ้าไม่บอกใคร ไม่แสดงออกก็ไม่มีใครรู้ได้ดี เช่น การจำ การรับรู้ การ เข้าใจ การได้กลิ่น การได้ยิน การฝัน การหิว การโกรธ ความคิด การตัดสินใจ เจตคติ จินตนาการ พฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายในมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในเป็นตัว กำหนดพฤติกรรมภายนอก เช่น คนเราย่อมพูดหรือย่อมแสดงกิริยาโดยสอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิด ภายใน ถ้าต้องการศึกษาพฤติกรรมภายในของคนที่ต้องศึกษาจากส่วนที่สัมผัสได้คือ พฤติกรรมภายนอก เราต้องศึกษาให้เข้าใจธรรมชาติของการคิด การตัดสินใจ การรับรู้ การรู้สึก ฯลฯ ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายใน โดยทั่วไปแล้วมักเน้นการศึกษาเฉพาะพฤติกรรมที่เกิดเนื่องจากประสบการณ์เท่านั้น ซึ่งพฤติกรรมนั้น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามระยะเวลาที่ผ่านไปตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและสำหรับการศึกษา พฤติกรรมเพื่อการพัฒนาคนนั้น มุ่งเน้นในการพัฒนาจิต ความคิด หรือพฤติกรรมภายในเป็นลำดับแรก เนื่องจากพฤติกรรมภายในเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก หากคิดดีการปฏิบัติก็มักดีด้วย

ประสิทธิ์ทองอุ่น (2542) กล่าวว่า ประเภทของพฤติกรรมสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

(1) พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) คือ พฤติกรรมที่เจ้าของพฤติกรรมเท่านั้น ที่รู้ได้ บุคคลอื่นที่มีใจเจ้าของพฤติกรรมที่จะไม่สามารถรับรู้ได้โดยตรงถ้าไม่แสดงออกเป็นพฤติกรรม

ภายนอก บุคคลอื่นจะรู้พฤติกรรมภายในของบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ก็โดยสันนิษฐานหรือคาดเดาเท่านั้นเอง พฤติกรรมภายในนั้นเป็นกระบวนการการทำงานของสมอง (Mental Process) ซึ่งหมายถึง ขั้นตอนการทำงานของสมองในรูปแบบต่างๆ เช่น การคิด การตัดสินใจคำนึง และแรงบันดาลใจเป็นต้น

(2) พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) คือ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นนอกเหนือจากเจ้าของพฤติกรรมสามารถที่จะรู้ได้และบางพฤติกรรมเจ้าของพฤติกรรมยังไม่รู้ถึงพฤติกรรมนั้นของตนเอง บุคคลอื่นจะรู้ได้ต้องอาศัย การสังเกต (Observation) ไม่ว่าจะใช้ประสาทสัมผัสโดยตรงหรือใช้เครื่องมือ (Instrument) ช่วยในการสังเกตเพื่อให้ได้ข้อมูล

กล่าวโดยสรุป ประเภทพฤติกรรมแบ่งประเภทเป็น 2 ประเภท คือ 1) พฤติกรรมภายนอก และ 2) พฤติกรรมภายใน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค (Customer behavior)

ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

แองเจิล คอลแลต และแบลคเวลล์ (Engel Kollat and Blackwell, 1968) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคว่า หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหาให้ได้มาและการใช้ซึ่งสินค้าและบริการ ทั้งนี้หมายรวมถึง กระบวนการตัดสินใจซึ่งมีมาอยู่ก่อนแล้ว และซึ่งมีส่วนในการกำหนดให้มีการกระทำดังกล่าว

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2541) อ้างอิงจาก Kotler, Philip. (1999). Marketing Management ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหาให้ได้มาแล้วซึ่งการใช้สินค้าและบริการ ทั้งนี้หมายรวมถึง กระบวนการตัดสินใจและการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวกับการซื้อและการใช้สินค้า

กล่าวโดยสรุปว่าพฤติกรรมของผู้บริโภค (Consumer Behavior) หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้สินค้าและบริการทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงกระบวนการในการตัดสินใจที่มีผลต่อการแสดงออกของแต่ละบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างกันออกไป การศึกษาเรื่องพฤติกรรมผู้บริโภค มีประโยชน์ทางการตลาด 5 ประการ ดังนี้

1. ช่วยให้นักการตลาดเข้าใจถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภค
2. ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถหาหนทางแก้ไขพฤติกรรมในการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคในสังคมได้ถูกต้องและสอดคล้องกับความสามารถในการตอบสนองของธุรกิจมากยิ่งขึ้น
3. ช่วยให้การพัฒนาตลาดและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สามารถทำได้ดีขึ้น

4.เพื่อประโยชน์ในการแบ่งส่วนตลาดเพื่อการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ตรงกับชนิดของสินค้าที่ต้องการ

5.ช่วยในการปรับปรุงกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจต่าง ๆ เพื่อความได้เปรียบคู่แข่ง

Engle, Blackwe และ Miniard กล่าวว่าพฤติกรรมผู้บริโภคหมายถึง “กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาและการบริโภคใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการซึ่งทั้งนี้ทั้งนั้นต้องอาศัยกระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมเพื่อให้กิจกรรมนั้นลุล่วง” เสรี วงษ์มณฑา (2548) กล่าวว่าพฤติกรรมบริโภคคือพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลแต่ละบุคคลในการค้นหาการเลือกซื้อการใช้การประเมินผล หรือการจัดการกับสินค้าและบริการซึ่งผู้บริโภคคาดว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค (Analyzing consumer behavior) เป็นการค้นหาและวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์พฤติกรรมซื้อและการใช้ของผู้บริโภคเพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการและพฤติกรรมซื้อและการใช้ของผู้บริโภค คำตอบที่ได้จะช่วยให้นักการตลาดสามารถจัดกลยุทธ์ของการตลาด (Marketing strategies) เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสมคำถามที่ใช้ค้นหาลักษณะพฤติกรรมผู้บริโภคคือ 6Ws, และ 1H Who?What? Why? Where? และ How? เพื่อค้นหาคำตอบ 7 ประการ หรือ 7Os ซึ่ง ประกอบด้วยOccupants Objects Objectives Organizations Occasion Outlets and Operations แสดงการใช้ 7 คำถามเพื่อหาคำตอบ7 ประการที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภครวมทั้งการใช้กลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องกับคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคและตารางที่แสดงการประยุกต์ใช้ 7Osของกลุ่มเป้าหมาย และคำตอบที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภสดังตารางที่2.1 แสดงคำถาม 7 คำถาม (6Wsและ1H) เพื่อหาคำตอบ 7 ประการ เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค (7Os) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคนอื่น ๆ: 2546)

ตารางที่ 2.1: คำถาม 6Ws 1H เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค (7Os)

คำถาม (6Ws และ 1H)	คำตอบที่ต้องการทราบ (7Os)	กลยุทธ์การตลาดที่เกี่ยวข้อง
1. ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย (Who is in the target market?)	ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย (Occupants) 1. ทางด้านประชากรศาสตร์ 2. ภูมิศาสตร์ 3. จิตวิทยา 4. พฤติกรรมศาสตร์	กลยุทธ์ทางการตลาด (4Ps) ประกอบด้วยกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ราคาการจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาดที่เหมาะสมกับการตอบสนองความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย
2. ผู้บริโภคซื้ออะไร (What does the consumer buy?)	สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ (Objects) หรือ สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการจากผลิตภัณฑ์คือ 1. คุณสมบัติหรือองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ (Product Component) 2. ความแตกต่างเหนือกว่าคู่แข่ง (Competitive Differentiation)	กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย 1. ผลิตภัณฑ์หลัก 2. รูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย การบรรจุหีบห่อตราสินค้า รูปแบบสินค้าบริการ คุณภาพ ลักษณะนวัตกรรม ฯลฯ 3. ผลิตภัณฑ์ควบ 4. ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง 5. ศักยภาพผลิตภัณฑ์ความแตกต่างทางการแข่งขัน (Competitive Differentiation) ประกอบด้วย ความแตกต่างผลิตภัณฑ์การบริการพนักงานและภาพพจน์

ตารางที่ 2.1: คำถาม 6Ws 1H เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค (7Os)(ต่อ)

3. ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ (Why does the consumer buy?)	วัตถุประสงค์ในการซื้อ (Objectives) ผู้บริโภคซื้อสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของเขาด้านร่างกายและจิตวิทยา ซึ่งต้องศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมซื้อ คือ 1. ปัจจัยภายนอก หรือ ปัจจัยทางจิตวิทยา 2. ปัจจัยทางสังคม 3. วัฒนธรรม 4. ปัจจัยเฉพาะบุคคล	กลยุทธ์ที่ใช้มากคือ 1. กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ (Product Strategies) 2. กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion Strategies) ประกอบด้วยกลยุทธ์ทางการโฆษณา การขายโดยใช้พนักงานขาย การส่งเสริมการขาย การให้ข่าว และการประชาสัมพันธ์
4. ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ Who Participates in the buying)	บทบาทของกลุ่มต่าง ๆ (Organizations) และมีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อ ประกอบด้วย 1. ผู้ริเริ่ม 2. ผู้มีอิทธิพล 3. ผู้ตัดสินใจซื้อ 4. ผู้ซื้อ 5. ผู้ใช้	กลยุทธ์ที่ใช้มากคือกลยุทธ์การโฆษณาและ(หรือ)การส่งเสริมการตลาด (Advertising and Promotion Strategies) โดยใช้กลุ่มอิทธิพล
Participates in the buying)	ในการตัดสินใจซื้อ ประกอบด้วย 1. ผู้ริเริ่ม 2. ผู้มีอิทธิพล 3. ผู้ตัดสินใจซื้อ 4. ผู้ซื้อ 5. ผู้ใช้	การตลาด (Advertising and Promotion Strategies) โดยใช้กลุ่มอิทธิพล
5. ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด (Who does the consumer buy?)	โอกาสในการซื้อ (Occasion) เช่น ช่วงเดือนใดของปีหรือช่วงฤดูกาลใดของปีช่วงวันใดของเดือนช่วงเวลาใดของวันโอกาสพิเศษหรือเทศกาลต่างๆ	กลยุทธ์ที่ใช้มากคือ กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด (Promotion Strategies) เช่นทำการส่งเสริมการตลาดเมื่อใดจึงสอดคล้องกับโอกาสในการซื้อต่างๆ

ตารางที่ 2.1: คำถาม 6Ws 1H เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค (7Os)

6. ผู้บริโภคซื้อที่ไหน (Where does the consumer buy?)	ช่องทางหรือแหล่ง (Outlets) ที่ผู้บริโภคทำการซื้อ เช่น ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ตบางลำพูพาหุรัด สยามสแควร์ร้านขายของชำ ฯลฯ	กลยุทธ์ช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution Channel Strategies) บริษัทนำผลิตภัณฑ์สู่ตลาด เป้าหมายในการพิจารณาว่าจะผ่านคนกลางอย่างไร
7. ผู้บริโภคซื้ออย่างไร (How does the consumer buy?)	ขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ (Operations) ประกอบด้วย 1. การรับรู้ปัญหา 2. การค้นหาข้อมูล 3. การประเมินผลทางเลือก 4. การตัดสินใจซื้อ 5. ความรู้สึกละหลังการซื้อ	กลยุทธ์ที่ใช้มากคือ กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด (Promotion Strategies) ประกอบด้วย การขายโดยใช้นักงานขาย การส่งเสริมการขาย และการประชาสัมพันธ์ทางการตลาดทางตรง

ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2546) การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา

โมเดลการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior model) เป็นการศึกษาถึงเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์โดยมีจุดเริ่มต้นจากการที่เกิดสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ที่ทำให้เกิดความต้องการสิ่งกระตุ้นที่ผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's black box) ซึ่งเปรียบเสมือนกล่องดำ ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ความรู้สึกลึกซึ้งของผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลจากลักษณะต่างๆของผู้ซื้อแล้วจะมีการตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's response) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer's purchase decision) จุดเริ่มต้นของโมเดลนี้อยู่ที่มีสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ให้เกิดความต้องการก่อนแล้วทำให้เกิดการตอบสนอง (Response) ดังนั้นโมเดลนี้จึงอาจเรียกว่า S-R Theory โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สิ่งกระตุ้น (Stimulus) สิ่งกระตุ้นอาจเกิดขึ้นเองจากภายในร่างกาย (Inside stimulus) และสิ่งกระตุ้นจากภายนอก (Outside stimulus) นักการตลาดจะต้องสนใจและจัดสิ่งกระตุ้นภายนอกเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์สิ่งกระตุ้นถือว่าเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อสินค้าซึ่งอาจใช้เหตุจูงใจซื้อทางด้านเหตุผลและใช้เหตุจูงใจให้ซื้อด้านจิตวิทยาก็ได้สิ่งกระตุ้นภายนอกประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1.1 สิ่งกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นที่นักการตลาดสามารถควบคุมและจัดให้มีขึ้น เป็นสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ประกอบด้วย

1.1.1 สิ่งกระตุ้นด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงามเพื่อกระตุ้นความต้องการ

1.1.2 สิ่งกระตุ้นด้านราคา (Price) เช่น การกำหนดราคาสินค้าให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์

1.1.3 สิ่งกระตุ้นด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution or Place) เช่น การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์โดยพิจารณาลูกค้าเป้าหมาย

1.1.4 สิ่งกระตุ้นด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เช่น การโฆษณาอย่างต่อเนื่อง การใช้ความพยายามของพนักงานขาย การลด แลก แจก แถม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลทั่วไปเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการซื้อ

1.2 สิ่งกระตุ้นอื่น (Other Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการผู้บริโภคที่อยู่ภายนอกองค์กรซึ่งองค์กรควบคุมไม่ได้สิ่งกระตุ้นความต้องการซื้อ

1.2.1 สิ่งกระตุ้นทางเศรษฐกิจ (Economic) อาทิเช่น ภาวะเศรษฐกิจรายได้ของผู้บริโภคเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความต้องการของบุคคล

1.2.2 สิ่งกระตุ้นทางเทคโนโลยี (Technological) อาทิเช่น เทคโนโลยีใหม่ด้านฟากตอนเงินอัตโนมัติสามารถกระตุ้นความต้องการให้ใช้บริการของธนาคารมากขึ้น

1.2.3 สิ่งกระตุ้นทางกฎหมายและการเมือง (Law and Political) อาทิเช่น กฎหมายเพิ่มลดภาษีสินค้าใดสินค้านึงจะมีอิทธิพลต่อการเพิ่มหรือลดความต้องการของผู้ซื้อ

1.2.4 สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรม (Culture) อาทิเช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยในเทศกาลต่างๆจะมีผลกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการซื้อสินค้าในเทศกาลนั้นกล่องดำหรือความรู้สึกลึกลับของผู้ซื้อ (Buyer's black box) ความรู้สึกลึกลับของผู้ซื้อเปรียบเสมือนกล่องดำ (Black box) ซึ่งผู้ผลิตและผู้ขายไม่สามารถทราบได้จึงต้องพยายามค้นหาความรู้สึกลึกลับของผู้ซื้อ ความรู้สึกลึกลับของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะของผู้ซื้อและกระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ

2.1 ลักษณะของผู้ซื้อ (Buyer characteristics) ลักษณะของผู้ซื้อที่มีอิทธิพลมาจากปัจจัยต่างๆคือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตวิทยา

2.2 กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้ซื้อ (Buyer decision process) มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 การรับรู้ความต้องการ (Problem recognition)

2.2.2 การค้นหาข้อมูล (Information search)

2.2.3 การประเมินผลทางเลือก (Evaluation)

2.2.4 การตัดสินใจซื้อ (Decision)

2.2.5 พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Post purchase behavior) สามารถเขียนเป็นแบบจำลองกระบวนการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอนของผู้บริโภค

2.3 แบบจำลองกระบวนการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอนของผู้บริโภคการรับรู้ปัญหาการค้นหาข้อมูล การประเมินผลการตัดสินใจซื้อ พฤติกรรมหลังการซื้อ

ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์.(2546) การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา

3. การตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's response) หรือการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคหรือผู้ซื้อ (Buyer's purchase decisions) หมายถึงพฤติกรรมที่มีการแสดงออกมาของผู้ซื้อหลังจากมีสิ่งกระตุ้น ซึ่งก็คือผู้บริโภคจะตัดสินใจ (Buyer's decision) ในประเด็นต่างๆดังนี้

3.1 การเลือกผลิตภัณฑ์ (Product choice) คือการที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อประเภทของผลิตภัณฑ์หนึ่งๆ

3.2 การเลือกตราสินค้า (Brand choice) คือการที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อตราสินค้าของผลิตภัณฑ์ประเภทหนึ่ง

3.3 การเลือกผู้ขาย (Dealer choice) คือการที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกผู้ขายเพื่อซื้อสินค้าหนึ่งๆ ซึ่งผู้บริโภคมักคำนึงถึงสถานที่ขาย และการบริการ

3.4 เวลาในการซื้อ (Purchase timing) คือการที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกเวลาและระยะเวลาเพื่อซื้อสินค้าหนึ่งๆ

3.5 ปริมาณการซื้อ (Purchase amount) คือการที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกปริมาณสินค้าที่ต้องการซื้อในครั้งหนึ่งๆ

ทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่นิยม (Structural-Functional Theory)

ทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่นิยมของมาลินอฟสกี (Malinowski. 1884-1942) ได้นำเสนอแนวคิดหลักของทฤษฎีการหน้าที่นิยมคือ วัฒนธรรมสนองความต้องการจำเป็นของปัจเจกบุคคล วัฒนธรรมเติบโตมาจากความต้องการจำเป็น 3 ประเภทของมนุษย์ คือ

1. ความต้องการจำเป็นพื้นฐาน (Basic Biological and Psychological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพให้มีชีวิตอยู่ เช่น ต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม การพักผ่อน การเจริญเติบโต การสืบพันธุ์ เป็นต้น

2. ความต้องการจำเป็นด้านสังคม (Instrumental Needs) จะเกี่ยวกับเรื่องการร่วมมือกันทางสังคมเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานและทำให้ร่างกายได้รับการตอบสนองความต้องการจำเป็นเบื้องต้นได้

เช่น การแบ่งงานกันทำ การแจกจ่ายอาหาร การป้องกันภัย การผลิตสินค้า การบริการและการควบคุมทางสังคม

3. ทางด้านจิตใจ เช่น ความต้องการสงบทางใจ ความกลมกลืนกันทางสังคมและเป้าหมายชีวิต ระบบสังคมที่สนองความต้องการเหล่านี้ได้แก่ ความรู้ กฎหมาย ศาสนา นิยายปรัมปรา ศิลปะ และเวทมนตร์คาถาโดยทั่วไปเวทมนตร์คาถาทำหน้าที่ที่ทำให้คนรู้สึกอบอุ่นใจเพราะงานบางอย่างที่มนุษย์ทำค่อนข้างยากลำบากและมนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดผลอย่างไรบ้าง ทำให้เกิดความไม่มั่นใจจึงต้องพึ่งเวทมนตร์คาถาให้ช่วยเพื่อทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น ส่วนนิยายปรัมปราค็ดให้อำนาจชนชั้นปกครองและให้ค่านิยมทางสังคม

มาลีนอฟสกี ย้ำว่าวัฒนธรรมทุกด้านมีหน้าที่ต้องทำ คือ การตอบสนองความต้องการจำเป็นของมนุษย์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้ง 3 อย่าง ดังกล่าวแล้ว ส่วนต่างๆ ของวัฒนธรรมมีหน้าที่เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของปัจเจกชนในสังคมนั้นๆ แนวความคิดดังกล่าวจึงเป็นหลักสำคัญในการนำมาใช้วิเคราะห์พฤติกรรมของคนในสังคมทั้งหมดของแต่ละวัฒนธรรม (มาริสา โกเศยะโยชิน. 2546 : 11)

Radcliffe-Brown (ทรงคุณ จันทกร. 2553 : 21-22 ; อ้างอิงมาจาก Radcliffe-Brown. 1952 : 254) ได้อธิบายการมองสังคมโดยเปรียบเทียบกับสิ่งมีชีวิต (Organism) ที่ว่าคนเราประกอบด้วยระบบการทำงานของอวัยวะต่างๆ ซึ่งแต่ละระบบก็มี “โครงสร้าง” และ “หน้าที่” ของตัวเองหากระบบใดๆ หยุดทำหน้าที่จะทำให้ร่างกายเกิดอาการผิดปกติสังคมก็เช่นเดียวกันก็ประกอบไปด้วยระบบต่างๆ เช่น ระบบครอบครัว เศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น ซึ่งแต่ละระบบก็มีโครงสร้างทางสังคม (Social Structure) ในแต่ละระบบซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างจะประกอบไปด้วย “สถาบัน” (Institutions) ต่างๆ เช่น ระบบศาสนาจะประกอบด้วยพิธีกรรมความเชื่อองค์การทางศาสนา เป็นต้น ซึ่งแต่ละสถาบันจะต้องทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อให้ระบบดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบต่างๆ ของสังคมจะทำงานอย่างประสานสอดคล้องกันเพื่อรักษาดุลยภาพ (Equilibrium) ของสังคมเอาไว้

นอกจากนี้ Radcliffe-Brown ยังเสนอว่า การศึกษาโครงสร้างสังคม (หรือความสัมพันธ์ของคนในสังคม) โดยดูจากหน้าที่ของพฤติกรรมต่างๆ ว่ามีส่วนช่วยในการสร้างความเป็นปึกแผ่นและรักษาความสมดุลของสังคมได้อย่างไร โดยเขาให้ตัวอย่างของการอธิบายพิธีกรรมความเชื่อและเทพนิยายต่างๆ ของชาวอันดามันว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบศาสนา ซึ่งมีหน้าที่เสริมสร้างความรู้สึกร่วมกันอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในสังคมพิธีกรรมช่วยเสริมสร้าง “อารมณ์ร่วม” และช่วยควบคุมความประพฤติของสมาชิกสังคมให้อยู่ในกรอบของจารีตประเพณี กล่าวอีกนัยหนึ่งคือพิธีกรรมมีหน้าที่หลักในการช่วยบำรุงรักษาความสามัคคีกลมเกลียวระหว่างสมาชิกในสังคม ส่วนการตอบสนอง

ทางด้านจิตใจนั้นเป็นหน้าที่รองลงมาจากพิธีกรรม (ยศ สันตสมบัติ. 2556 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Radcliffe-Brown. 1940 : 45-46)

ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ เป็นทฤษฎีที่เน้นอิทธิพลของกลุ่มหรือโครงสร้างหน่วยงานที่มีต่อการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานของกลุ่มหรือหน่วยงานหากกฎระเบียบที่เหมาะสม ทำให้สมาชิกในหน่วยงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ในขณะเดียวกัน สมาชิกในหน่วยงานต้องปฏิบัติตามสถานภาพและบทบาทตลอดจนบรรทัดฐานค่านิยมของหน่วยงานนั้นๆ อย่างเคร่งครัดทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่สนใจความต้องการของปัจเจกบุคคล (ผู้กระทำ) และ โครงสร้างขนาดใหญ่เช่นสถาบันสังคมค่านิยมทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมา เพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านี้ รวมทั้งเน้นความสัมพันธ์ทางสังคมโดยเฉพาะกลไกเพื่อจัดความขัดแย้งในความสัมพันธ์ดังกล่าว

ระบบสังคมคือ ระบบที่ประกอบไปด้วย ผู้กระทำที่หลากหลายที่มีการปฏิบัติในสภาพแวดล้อมอย่างหนึ่ง ผู้กระทำเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะตอบสนองความต้องการของเขาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และความสัมพันธ์ที่เขามีตอกันนั้นถูกตีกรอบโดยระบบของบรรทัดฐานที่เขามีส่วนร่วม หรือถูกกำหนดโดยวัฒนธรรมที่เขาได้นำเอาแนวคิดการกระทำทางสังคมมาวิเคราะห์การกระทำระหว่างกันขององค์ประกอบย่อยของระบบสังคม จากแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ทุกสังคมจะมีโครงสร้างต่างๆเป็นระบบ
2. ภายใต้ระบบใหญ่จะประกอบไปด้วยระบบย่อย ถ้าระบบใดไม่ทำหน้าที่หรือทำหน้าที่เบี่ยงเบน ก็ทำให้ระบบย่อยอื่นมีการปรับสมดุลเดิมโดยอาศัยปัจจัยภายนอกในการปรับเปลี่ยนระบบแนวทางการนำแนวคิดจากทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ ควรเน้นการปรับปรุงโครงสร้างขององค์การตลอดจนสายบังคับบัญชาในหน่วยงานนั้นๆ ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบันเพื่อให้สมาชิกในหน่วยงานนั้นๆ ปรับตัวเข้ากับสังคมในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานที่ต้องเปลี่ยนแปลงไป ตามกระแสของสังคม

การใช้ประโยชน์ของทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม

ทรงคุณ จันทจร (2553 : 30–32) ได้กล่าวถึง การใช้ประโยชน์ของทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมดังนี้

1. การใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ คือ

1) เกี่ยวกับองค์กรที่ทำงาน สามารถนำโครงสร้างหน้าที่ใช้เป็นแนวทางจัดแบ่งส่วนต่างๆ ภายในองค์กร

2) เกี่ยวกับการจัดองค์การ (Organizing) โดยการนำหน่วยงานที่มีหน้าที่คล้ายคลึงกันมารวมเป็นฝ่ายเดียวกัน

3) เกี่ยวกับการฝึกอบรมก่อนประจำการระหว่างประจำการเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและบรรลุเป้าหมายขององค์การ

4) การเตรียมกฎระเบียบ วิธีการทำงาน หรือเรียกว่า วัฒนธรรมองค์การ สำหรับเจ้าหน้าที่ ซึ่งรวมถึงจัดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้สอยงานที่จำเป็นอาจรวมเรียกว่า Enablement ทำให้บุคลากรสำนักงานสามารถปฏิบัติงานได้จริง

สำหรับงานอื่นที่ไม่ใช่งานสำนักงาน เช่น อาชีพประมง อาชีพทำนาทำไร่ อาชีพกรรมกร ก็ยังเกี่ยวกับองค์การอยู่บางส่วนก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

2. การใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต คือ

1) สถานภาพและบทบาท สังคมสมัยใหม่ล้วนแต่จัดช่วงชั้นเป็นแบบชนชั้น (Social Class System) เริ่มจากการที่แต่ละคนจะต้องมีสถานภาพและบทบาทที่สอดคล้องกับสถานภาพชีวิตก็จะราบรื่นเรียบร้อย

2) การขัดเกลาทางสังคม (Socialization) สมาชิกของสังคมทุกคนจะต้องได้รับการเรียนรู้ วัฒนธรรมของสังคมอื่น การขัดเกลาทางสังคมจะทำให้สมาชิกของสังคมรู้จักสถานภาพและบทบาทต่าง ๆ ของคนในที่ต่าง ๆ ของสังคมกระบวนการขัดเกลาทางสังคมจะประกอบด้วย การกระทำระหว่างกันทางสังคม (Social Interaction) ภาษา (Language) ความรัก (Affection)

3) องค์การทางสังคม (Social Organization) เป็นเรื่องของกระบวนการจัดระเบียบทางสังคม (Process) และกลุ่มเป็นระเบียบ (Organized Group) ส่วนกลุ่มที่ได้รับการจัดระเบียบแล้วในสังคมหนึ่ง กลุ่มสังคม (Social Group) ครอบครัว (Family) ชุมชน (Community) ชนชั้น (Social Class) และสมาคม (Association)

4) สถาบันสังคม (Social Institution) เป็นเรื่องของกฎระเบียบสังคมที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นในกระบวนการจัดระเบียบที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กฎระเบียบสังคมเหล่านี้ถูกจัดเป็นกลุ่มๆ หรือหมวดหมู่ใช้เฉพาะหน้าที่ รวม 10 กลุ่ม เรียกว่าสถาบันสังคม

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม เป็นโครงสร้างของสังคมที่เสมือนร่างกายที่ประกอบไปด้วยเซลล์ต่างๆ และเป็นหน้าที่ของสังคม คือ การทำหน้าที่ของอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายโดยแต่ละส่วนของร่างกายจะช่วยเหลือและเกื้อกูลกัน เพื่อให้ทั้งระบบมีชีวิตดำรงอยู่ได้มี

ความสำคัญในการวิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็น 3 ด้านของมนุษย์ ได้แก่ ด้านความจำเป็นพื้นฐาน ด้านสังคมและด้านจิตใจ ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมมีความเชื่อว่า สังคมประกอบด้วยโครงสร้างที่เป็นระบบย่อยๆ หลายระบบ แต่ละระบบมีหน้าที่แตกต่างกันไป ในการพัฒนาชุมชนจึงต้องเน้นโครงสร้างของชุมชนอัน ได้แก่ บุคคล กลุ่ม และองค์กร โดยมีเป้าหมายร่วมกันมีการปรับตัวในลักษณะบูรณาการให้ทุกคนมีส่วนร่วมและปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เต็มศักยภาพเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองต่อไป

ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ (Theory of Human Motivation)

มาสโลว์ (Maslow, 1970 : 15-22) ได้อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์นั้นจะถูกผลักดันด้วยความต้องการที่จำเป็นตามลำดับขั้น (The Basic Need Hierarchy) โดยกล่าวว่าความต้องการของมนุษย์นั้นมีหลายอย่าง และความต้องการเหล่านั้นไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการใดที่เกิดขึ้นแล้ว หากไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ ความต้องการนั้นก็จะยังคงมีอยู่ต่อไป และจะไปผลักดันพฤติกรรมของมนุษย์ตลอดเวลา จนเป็นเหตุทำให้ความต้องการในขั้นต่อไปเกิดขึ้นได้ยากอีกด้วย แต่เมื่อความต้องการนั้น ๆ ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอหรืออยู่ในระดับที่มีความพึงพอใจ (Satisfy) แล้วมนุษย์ก็จะมีความต้องการในขั้นอื่น ๆ อีกต่อไปตามลำดับ อาจจะกล่าวได้ว่าเมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการในขั้นต้นแล้วมนุษย์ก็จะมีความต้องการขั้นอื่น ๆ เข้ามาแทนที่ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าความต้องการในระดับต่ำเมื่อได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในระดับสูงก็จะเข้าไปแทนที่ และจะพัฒนาขึ้นตามลำดับ ความต้องการที่จำเป็นเหล่านี้จะเรียงลำดับจากต่ำไปสู่ระดับสูง โดยแบ่งลำดับความต้องการที่จำเป็นของมนุษย์ไว้ 5 ขั้นดังนี้. (Lahey, 2004 : 383)

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และสิ่งที่มีความจำเป็นที่สุดของการดำรงชีวิต เป็นความต้องการทางด้านร่างกาย ได้แก่ น้ำ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม การพักผ่อน ความต้องการในการขับถ่าย ความต้องการที่จะต้องได้รับการบำบัดทางเพศ เป็นต้น ซึ่งเป็นการตอบสนองภายในช่วงระยะเวลาและเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ถ้าหากร่างกายไม่ได้รับการตอบสนองในขั้นนี้แล้วชีวิตก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (The Safety Needs) เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของร่างกายแล้ว ความต้องการความปลอดภัยก็จะเข้ามาแทนที่ มนุษย์มีความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองในด้านความปลอดภัย ปราศจากภัยอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับชีวิต ซึ่งถือว่าเป็นธรรมชาติโดยทั่วไปของมนุษย์

ขั้นที่ 3 ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความต้องการความรัก (The Belongingness and Love Needs) เมื่อความต้องการสองขั้นแรกของมนุษย์ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการที่อยู่ในระดับที่สูงกว่าก็จะเข้ามาแทนที่ และครอบงำพฤติกรรมของบุคคล เพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการนั้น ความต้องการในขั้นนี้ก็คือ ความรู้สึกเป็นเจ้าของและความต้องการความรักนับถือ ตั้งแต่พ่อแม่ ญาติ พี่น้อง สามียหรือภรรยา เพื่อนฝูง ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตของคุณ ความต้องการในขั้นนี้ เป็นความต้องการที่มนุษย์ต้องการที่จะให้บุคคลอื่นยอมรับหรือเห็นความสำคัญของตนเอง

ขั้นที่ 4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องหรือได้รับเกียรติจากสังคม (The Esteem Needs) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องชมเชยจากสังคม หรือต้องการได้รับเกียรติจากสังคม ในขั้นนี้ถือเป็นความต้องการทางสังคมอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นความต้องการที่ต้องการให้สังคมยอมรับตนเอง และเพื่อนตนเองจะได้มีหน้ามีตาในสังคม

ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จตามความนึกคิด (The Self – actualization Needs) ความต้องการในขั้นที่ 5 นี้ เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการพิเศษ คนธรรมดาทั่วไป ถ้าได้รับการตอบสนองในขั้นนี้ได้ ก็จะได้รับยกย่องจากสังคมเป็นพิเศษ เช่น ความต้องการที่จะอยากจะเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียงของโลก ความต้องการที่จะอยากจะเป็นนายกรัฐมนตรีหรือประธานาธิบดี อยากจะเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียงของโลกหรือของประเทศ ซึ่งความต้องการในขั้นนี้แต่ละคนก็จะมีความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างกันไป (สุนันท์ สิวาทย และสมประสงค์ เสนารัตน์ : 2551)

ที่มา : Abraham Maslow. 1970 : 38

ภาพที่ 2.1 ลำดับขั้นความต้องการ

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ เพราะมนุษย์มีความต้องการ ความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง ความต้องการเหล่านี้จะเรียงลำดับขั้นของความต้องการ ตั้งแต่ขั้นแรกไปสู่ความต้องการขั้นสูงขึ้นไปตามลำดับ ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 5 ขั้น ได้แก่ 1) ความต้องการทางกายภาพ 2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย 3) ความต้องการทางสังคม 4) ความต้องการได้รับการยกย่องสรรเสริญในสังคม และ 5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสยาม

1. ประวัติความเป็นมา

มหาวิทยาลัยสยาม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 1 ใน 5 สถาบันแรกของประเทศไทย ได้รับการริเริ่มขึ้นเมื่อพ.ศ.2508 และได้สถาปนาอย่างเป็นทางการ เมื่อพ.ศ.2516 โดยอาจารย์ ดร. ณรงค์ มงคลวนิช ใช้ชื่อเดิมว่า "วิทยาลัยเทคนิคสยาม" ต่อมาในปี พ.ศ.2529 ได้เปลี่ยนสถานภาพเป็น "มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม" และเปลี่ยนชื่อเป็น "มหาวิทยาลัยสยาม" ในลำดับต่อมา โดยปัจจุบันมหาวิทยาลัยสยามมีสถานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีพลอากาศเอกชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย และ อาจารย์ ดร.พรชัย มงคลวนิช เป็นอธิการบดี

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสยามมีนักศึกษารวมกว่า 15,000 คน มีนักศึกษานานาชาติกว่า 300 คน จากกว่า 15 ประเทศทั่วโลก เปิดดำเนินการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ทั้งหลักสูตรภาษาไทยและหลักสูตรนานาชาติ รวมทั้งสิ้นกว่า 50 หลักสูตร โดยแบ่งออกเป็น 13 คณะ คือ 1) คณะบริหารธุรกิจ 2) คณะวิศวกรรมศาสตร์ 3) คณะนิติศาสตร์ 4) คณะศิลปศาสตร์ 5) คณะนิเทศศาสตร์ 6) คณะวิทยาศาสตร์ 7) คณะพยาบาลศาสตร์ 8) คณะเภสัชศาสตร์ 9) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ 10) วิทยาลัยนานาชาติ 11) วิทยาลัยศิลปินแห่งเอเชีย 12) คณะแพทยศาสตร์ และ 13) บัณฑิตวิทยาลัย ได้ผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคมแล้วกว่า 75,000 คน

มหาวิทยาลัยสยาม ได้รับการรับรองให้เป็นภาคีสมาชิกของสมาคมมหาวิทยาลัยนานาชาติ (International Association of Universities-IAU) สมาคมอธิการบดีระหว่างประเทศ (International Association of University Presidents) ซึ่งอธิการบดีได้รับเกียรติให้เป็นกรรมการบริหารสมาคม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 จนถึงปัจจุบัน และมหาวิทยาลัยยังได้รับการรับรองให้เป็นสมาชิกของสมาคมการศึกษาขั้นอุดมศึกษาแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of South East Asian Institutions of Higher Learning-ASAIHL) สมาคมสถาบันการศึกษาด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยวแห่งภาคพื้น ยุโรป (EUHOFA) และสมาคมฝึกอบรมและพัฒนาองค์กรแห่งภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Asian Regional Training and Development Organization-ARTDO) และเป็น

พันธมิตรทางการศึกษากับมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่างประเทศชั้นนำกว่า 54 สถาบันทั่วโลก (วิกิพีเดีย มหาวิทยาลัยสยาม. 2561 : เว็บไซต์)

2. สถานที่ตั้งมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสยาม เลขที่ 38 ถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160 (วิกิพีเดีย มหาวิทยาลัยสยาม. 2561 : เว็บไซต์)

3. ปรัชญา / ปณิธาน / วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / อัตลักษณ์นักศึกษา / เอกลักษณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสยาม มีปรัชญา / ปณิธาน / วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / อัตลักษณ์นักศึกษา / เอกลักษณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้ (วิกิพีเดีย มหาวิทยาลัยสยาม. 2561 : เว็บไซต์)

3.1 ปรัชญา มหาวิทยาลัยสยามสถาปนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองความต้องการของชาติในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรที่เพียบพร้อมด้วยความเป็นเลิศทางวิชาการและมีทักษะขั้นสูงในการประกอบอาชีพและก่อปรด้วยจริยธรรม โดยมีปรัชญาของมหาวิทยาลัย คือ *ปัญญา นรานุ รดุน* ซึ่งมีความหมายว่า “ปัญญาเป็นรัตนะของนรชน” “ *Wisdom is an invaluable asset of mankind* ”

3.2 ปณิธาน ด้วยปรัชญาของมหาวิทยาลัยสยามดังกล่าว นำไปสู่การกำหนดปณิธานของมหาวิทยาลัยดังนี้ มหาวิทยาลัยสยามมุ่งมั่นจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เป็นผู้ใช้ปัญญาในการดำรงชีวิตและมีความเป็นเลิศในวิชาการและวิชาชีพ”

3.3 วิสัยทัศน์ มหาวิทยาลัยสยามเป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศและภูมิภาค โดยมุ่งเน้นความเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ตลอดจนความเป็นนานาชาติ

3.4 พันธกิจ มหาวิทยาลัยสยามเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ มีทัศนคติ และสมรรถภาพในการประกอบวิชาชีพให้สอดคล้อง กับความต้องการของสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความเข้าใจและยอมรับในความหลากหลายของวัฒนธรรม มีทักษะในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในการดำเนินการดังกล่าวมหาวิทยาลัย จะส่งเสริมการวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยประสานความร่วมมือกับเครือข่ายชุมชนและสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด

3.5 อัตลักษณ์นักศึกษา “ซื่อสัตย์ ใฝ่รู้ คู่วิสัยทัศน์สากล”

3.6 เอกลักษณ์มหาวิทยาลัย จัดการศึกษาอย่างตรงประเด็น เพื่อเตรียมตัวสู่อาชีพในบรรยากาศของการอยู่ร่วมกันด้วยการยอมรับ และเคารพในความแตกต่าง

4. ตราสัญลักษณ์

ตราประจำมหาวิทยาลัยสยามประกอบด้วย ฟันเฟือง แผนที่ประเทศไทย และเรือใบมีความหมายว่า สถาบันที่ขับเคลื่อนและผลักดันให้ประเทศไทยก้าวหน้าถาวรสืบไป (วิกิพีเดีย มหาวิทยาลัยสยาม, 2561 : เว็บไซต์)

ภาพที่ 2.2 ตราประจำมหาวิทยาลัยสยาม

5. สีประจำมหาวิทยาลัย

สีประจำมหาวิทยาลัยคือ สีเหลือง-น้ำตาล โดยมีความหมายว่า สีเหลือง หมายถึง ปัญญา ส่วนสีน้ำตาล หมายถึง ความรู้ความเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับคำขวัญของมหาวิทยาลัยที่ว่า "ปัญญาเป็นรัตนของนรชน" (วิกิพีเดีย มหาวิทยาลัยสยาม, 2561 : เว็บไซต์)

6. ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย ได้แก่ ต้นहुกวางซึ่งเป็นต้นไม้ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในมหาวิทยาลัยสยาม ในฤดูผลัดใบจะมีใบสีเหลืองและผลสีน้ำตาล ซึ่งสอดคล้องกับสีประจำประจำมหาวิทยาลัย (วิกิพีเดีย มหาวิทยาลัยสยาม, 2561 : เว็บไซต์)

7. หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยสยามมีหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2.1 หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน

คณะวิศวกรรมศาสตร์	
ปริญญาเอก	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
ปริญญาโท	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการงานวิศวกรรม
	หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
ปริญญาตรี	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา
	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมยานยนต์
	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม
	หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า (ต่อเนื่อง)
	หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยียานยนต์ (ต่อเนื่อง)
	หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์ (ต่อเนื่อง)
	หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล (ต่อเนื่อง)
คณะบริหารธุรกิจ	
ปริญญาเอก	หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด
ปริญญาโท	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
ปริญญาตรี	หลักสูตรบัญชีบัณฑิต
	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร
	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ
	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด
	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป
โครงการนานาชาติ	
ปริญญาตรี	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ (หลักสูตรนานาชาติ)
	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมบริการ (หลักสูตรนานาชาติ)
คณะวิทยาศาสตร์	
ปริญญาตรี	หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร
	หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

ตารางที่ 2.1 หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน (ต่อ)

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	
ปริญญาตรี	หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
	หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาแอนิเมชันและสื่อสร้างสรรค์
คณะศิลปศาสตร์	
ปริญญาเอก	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปริญญาโท	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
	หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา
	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติภาพศึกษาและการทูต (หลักสูตรนานาชาติ)
ปริญญาตรี	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ
	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม
	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว
	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร
คณะนิติศาสตร์	
ปริญญาโท	หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปริญญาตรี	หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
คณะนิเทศศาสตร์	
ปริญญาโท	หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์
ปริญญาตรี	หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์
	หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประชาสัมพันธ์
	หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโฆษณา
	หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสื่อดิจิทัล
	หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยุ-โทรทัศน์-ภาพยนตร์
	หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารการแสดง

ตารางที่ 2.1 หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน (ต่อ)

คณะพยาบาลศาสตร์	
ปริญญาตรี	หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์	
ปริญญาตรี	หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางเภสัชกรรม
คณะแพทยศาสตร์	
ปริญญาตรี	หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยศิลปการแสดง	
ปริญญาตรี	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปการแสดง

หมายเหตุ ข้อมูลจากระบบ CHE QA Online ประจำปีการศึกษา 2559

8. จำนวนนักศึกษา

ในปีการศึกษา 2559 มหาวิทยาลัยสยามมีนักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 9,343 คน เป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี 8,520 คน ระดับปริญญาโท 650 คน และระดับปริญญาเอก 173 คน โดยจำแนกตามคณะวิชา ดังตารางที่ 2 (ข้อมูลจากระบบ CHE QA Online ประจำปีการศึกษา 2559)

ตารางที่ 2.2 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอก จำแนกตามคณะวิชา

คณะวิชา	จำนวนนักศึกษา			รวม
	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
คณะวิศวกรรมศาสตร์	907	47	5	959
คณะบริหารธุรกิจ	1,817	455	51	2,323
คณะศิลปศาสตร์	1,466	86	117	1,669
คณะนิเทศศาสตร์	1,259	3	-	1,262
คณะนิติศาสตร์	253	59	-	312
คณะวิทยาศาสตร์	343	-	-	343
คณะพยาบาลศาสตร์	534	-	-	534

ตารางที่ 2.2 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอก จำแนกตามคณะวิชา (ต่อ)

คณะเกษตรศาสตร์	341	-	-	341
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	487	-	-	487
โครงการนานาชาติ	759	-	-	759
คณะแพทยศาสตร์	190	-	-	190
วิทยาลัยศิลปะการแสดง	164	-	-	164
รวม	8,520	650	173	9,343

หมายเหตุ ข้อมูลจากสำนักทะเบียนและวัดผล ปีการศึกษา 2559 ณ วันที่ 7 มิถุนายน 2560

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นิชาภา กุณวงศ์ (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามประชาชนตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำนวน 370 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ไคสแควร์

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว ประกอบอาชีพรับจ้าง มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน มีศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท และมีรายจ่ายต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท การวางแผนการเงินส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล โดยมีการวางแผนการเงินประจำเดือนมากที่สุด ให้เหตุผลที่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือ สื่อโทรทัศน์/วิทยุ และใช้ประสบการณ์ตรงของตัวเองในการวางแผนการเงินในการวางแผนการบริโภคและอุปโภคเกี่ยวกับด้านการใช้จ่ายเกี่ยวกับด้านอาหารการกินมากที่สุด มีการวางแผนการซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์เกี่ยวกับการซื้อสังหาริมทรัพย์ (บ้าน ที่ดิน) มีหนี้สินจากการกู้ยืมจากกลุ่มออมทรัพย์ และต้องการออมและการลงทุนในเงินฝากออมทรัพย์ โดยอัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากการเงินออม หรือการลงทุนควรอยู่ที่ร้อยละ 4-6 สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีการวางแผนทางการเงินเนื่องมาจากมีรายได้ไม่แน่นอนมากที่สุด และส่วนใหญ่

ไม่แน่ใจถึงประโยชน์ของการวางแผนการเงินช่วยให้บรรลุเป้าหมายการเงินจากการศึกษา พบว่า อายุ อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ประจำวันประจำสัปดาห์ ประจำเดือนและประจำปี

วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออม ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม และ ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการ ออมของนักศึกษา ปัจจัยที่นำมาพิจารณาประกอบด้วย เพศ ระดับ การศึกษาของบิดา ฐานะทางการเงิน ของครอบครัว เงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง ทักษะคิของนักศึกษา ที่มีต่อการออมและการใช้จ่าย โดยใช้วิธี การวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขต กรุงเทพมหานครจำนวน 455 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาร้อยละ 73 มีการออมเงิน และเก็บเงินออมด้วยวิธีการฝาก ธนาคาร โดยจะออมไว้ประมาณร้อยละ 10-25 ของรายได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ การถดถอยแบบโลจิสติกพบว่า การที่นักศึกษามีทักษะคิที่ดีต่อการออมเป็นปัจจัยที่ส่งเสริม พฤติกรรมการออมของนักศึกษา ในขณะที่การมีทักษะคิชอบการใช้จ่ายและการมีทักษะคิไม่สนใจ เงินทองมีผลทางลบต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา ส่วนเพศ ระดับการศึกษาของบิดา ฐานะ ทางการเงินของครอบครัวและเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองไม่มีผลในการทำนายพฤติกรรมการออม ของนักศึกษา

ญานิสรา เพื่อนพะ และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การให้ความหมาย รูปแบบและ กระบวนการออมของนักศึกษาระดับมหำบัณฑิต สาขาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบ และ กระบวนการออมรวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการออมของนักศึกษาระดับมหำบัณฑิต สาขาการ ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)“การสร้างทฤษฎีฐานราก” เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ระดับลึก การสังเกตและ จดบันทึก การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการแปลความและ ตีความข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาระดับมหำบัณฑิต สาขาการประกอบการ คณะวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 18 คน

ผลการการศึกษาพบว่า 1) การให้ความหมายคำว่า “การออม” คือ (1) การแบ่งเงินส่วนหนึ่ง จากรายได้เพื่อเก็บไว้ สำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (2) การเก็บเงินส่วน หนึ่งจากรายได้เพื่อเอาไว้เป็นทุนและบริหารจัดการทุนนั้นในห้วงอภย เพื่อเตรียมความพร้อมสาหรับ การลงทุน ทำธุรกิจส่วนตัว (3) การสร้างวินัยในการเก็บเงิน รวมถึงการวางแผนทางการเงินที่จะใช้ สร้างหลักประกันให้แก่ตนเอง ครอบครัวและเป็นทุนการศึกษาของบุตร (4) การแบ่งเงินส่วนหนึ่ง

จากรายได้เพื่อเก็บไว้ สำหรับซื้อทรัพย์สินในอนาคตและ (5)การประหยัด รู้จักเก็บเงินไว้ใช้ซื้อ
 สิ่งของที่อยากได้และจำเป็น 2) รูปแบบการออมเงินมี 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบการออมที่เลือกตาม
 ความสนใจ และ (2)รูปแบบที่ได้การสนับสนุนจากหน่วยงานหรือครอบครัว 3) กระบวนการ
 ออม มี 2 รูปแบบ คือ (1) กระบวนการออมแบบ มีการวางแผน และ 2.กระบวนการออมแบบไม่มี
 การวางแผน 4) ปัญหาและอุปสรรคในการออม คือ 1.ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบกับรายได้หลัก
 (2) การใช้จ่ายที่ไม่ได้วางแผน (3) ปัญหาเกิดจากคนใกล้ชิด (4) การวางแผนการออมไม่รอบคอบ
 และ (5) ค่าใช้จ่ายไม่แน่นอน

พิจิตรา ก้องกิตติงาม (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยของ
 บัณฑิตจบใหม่จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันเริ่มมีผู้ประกอบการด้านอสังหาริมทรัพย์ทำ
 การตลาดเจาะกลุ่มคนทำงานรุ่นใหม่หลังพบว่าเป็นตลาดที่มีความต้องการสูง และมีพฤติกรรมการ
 ซื้อเปลี่ยนไปจากในอดีต งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ และที่อยู่
 อาศัยในปัจจุบันของบัณฑิตจบใหม่ รวมถึงแนวคิดการวางแผนด้านที่อยู่อาศัยและการวางแผนทาง
 การเงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย ตลอดจนปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อ
 ซื้อที่อยู่อาศัย โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากบัณฑิตจบใหม่จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 400 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มบัณฑิตจบใหม่ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาและปัจจุบันอาศัยอยู่
 กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในบ้านเดี่ยว มีสถานะเป็นผู้อาศัย มีอาชีพเป็นพนักงาน
 บริษัทเอกชน ยังไม่มีหนี้สิน และมีรายได้รวมเฉลี่ยอยู่ที่ 25,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่มีการออม
 เงินเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ขณะที่การออมเพื่อการซื้อที่อยู่อาศัยเป็นวัตถุประสงค์ลำดับที่สาม
 ทั้งนี้ เมื่อแบ่งกลุ่มบัณฑิตจบใหม่เป็น 4 กลุ่มตามลักษณะการถือครองที่อยู่อาศัยคือกลุ่มเจ้าของ
 กลุ่มผู้เช่า กลุ่มผู้อาศัย และกลุ่มผู้อาศัยสวัสดิการ พบว่ากลุ่มผู้เช่า และผู้อาศัยบ้านพักสวัสดิการส่วน
 ใหญ่มีภูมิลำเนาจากจังหวัดอื่นๆ และปัจจุบันอาศัยในห้องแบ่งเช่า และคอนโดมิเนียมตามลำดับ
 ทั้งนี้ร้อยละ 82 มีความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยก่อนรถยนต์ 2) บัณฑิตจบใหม่มีการวางแผนทาง
 การเงินเพื่อที่อยู่อาศัย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ร้อยละ 65 มีแนวคิดในการวางแผนที่อยู่อาศัยในอนาคต
 มีความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินระดับปานกลาง ขั้นที่ 2 ร้อยละ 56 มีรายได้และอาชีพที่มั่นคง
 ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน มีลักษณะงานเป็นพนักงานธุรการ/เลขานุการ/ติดต่อ
 ประสานงาน และวิศวกร ขั้นที่ 3 ร้อยละ 54 เป็นผู้ที่ลงมือออมเงินเพื่อที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่ฝากออม
 ทรัพย์กับสถาบันการเงิน ขณะที่กลุ่มผู้เช่าและผู้อาศัยบ้านพักสวัสดิการใช้การฝากประจำหรือออม
 ทรัพย์พิเศษ ทั้งนี้กลุ่มที่มีสัดส่วนการออมเพื่อที่อยู่อาศัยมากที่สุดคือกลุ่มผู้อาศัย รองลงมาคือกลุ่มผู้
 เช่า สำหรับขั้นที่ 4 มีการวางแผนเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยร้อยละ 28.7 วางแผนจะซื้อที่

อยู่อาศัยตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปนับจากปัจจุบัน ขณะที่ร้อยละ 25.3 วางแผนจะซื้อที่อยู่อาศัยไม่เกิน 5 ปี นับจากปัจจุบัน เน้นคอนโดมิเนียมที่อยู่ใกล้รถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้งานวิจัยนี้ไม่ครอบคลุมถึงการวางแผนขั้นที่ 5 เนื่องจากเป็นขั้นตอนของการซื้อที่อยู่อาศัย เมื่อพิจารณาจากจำนวนเงินออมเพื่อที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่คาดว่าจะซื้อ และอุปทานที่อยู่อาศัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน พบว่ากลุ่มผู้เช่าเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการซื้อที่อยู่อาศัยมากที่สุด 3) ความสม่ำเสมอของรายได้ (อาชีพ) ระดับรายจ่าย และระดับความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยสำคัญต่อการวางแผนทางการเงิน โดยเฉพาะเรื่องสัดส่วนเงินออมเพื่อที่อยู่อาศัย ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูง การสร้างแรงจูงใจของภาครัฐและเอกชนเป็นปัจจัยที่กระตุ้นการออม ส่วนอุปสรรคคือการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่ากลุ่มบัณฑิตจบใหม่เกินกว่าครึ่งเริ่มมีการวางแผนและเริ่มลงมือออมเงินเพื่อที่อยู่อาศัยในอนาคตแล้ว นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานโยบายทั้งจากภาครัฐ สถาบันการเงินในการส่งเสริม และให้ความรู้ในการวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัย รวมถึงผู้ประกอบการในการเตรียมอุปทานที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับอุปสงค์ในอนาคต

พินิจปัญญ์ ศรีสุวรรณ และคณะ (2558) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารการเงินกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของลูกค้านักค้าปลีกในจังหวัด สุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ศึกษาระดับปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมายทางการเงิน ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ และปัจจัยด้านประสบการณ์ทางการเงิน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมายทางการเงิน ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ และ ปัจจัยด้านประสบการณ์ทางการเงิน กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของลูกค้านักค้าปลีกในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ลูกค้าที่ใช้บริการธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสถิติการถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมายทางการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้าน ประสบการณ์ทางการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ส่วนบุคคลของลูกค้านักค้าปลีกในจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมายทางการเงิน ปัจจัยด้านความรู้ความ

เข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และปัจจัยด้านประสิทธิภาพทางการเงินกับพฤติกรรม การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล พบว่า มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมจิตร วิริยานนท์ (2558) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

(1) ศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและการวางแผนทางการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยประชากรได้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2555-57 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้แบบสะดวก (Convenience Sampling) ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ 433 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ เพศชาย จำนวน 214 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.42 เพศหญิงจำนวน 219 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.58 กำลังศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 จำนวน 148 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.18 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง จำนวน 229 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.89พักอยู่ที่บ้านพักของบิดา – มารดา จำนวน 173 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.95 รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน 10,000-50,000 บาท จำนวน 258 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.58

ระดับการวางแผนทางการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) โดยพบว่า การวางแผนทางการเงิน เป็นรายด้าน 3 ด้าน คือ (1) ด้านค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) (2) ด้านค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และ (3) ด้านกระบวนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$)

ทั้งนี้การวางแผนทางการเงินทางด้านค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านชั้นปีที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกข้อเว้นแต่ค่าใช้จ่ายในเรื่อง ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต ค่าขึ้นทะเบียนนักศึกษา จากผลการวิจัยนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่านักศึกษาต้องให้ความสนใจในแสวงหาความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล โดยมหาวิทยาลัยต้องมีการสนับสนุน ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะการวางแผนทางการเงินโดยอาจจัดให้มีการศึกษาสอดแทรกในรายวิชาที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย

นุกดา ไควหกุล (2559 : 128 - 148) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลและมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้มีรายได้ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Chi-Square

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ เพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 18-28 ปี สถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาโท ส่วนใหญ่มีอาชีพในบริษัทเอกชน โดยมีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท และมีรายจ่าย 10,001 -15,000 บาท สำหรับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 1) ด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.6400$) โดยอันดับแรกคือ ความสำคัญของการจัดการการเงินส่วนบุคคล 2) ด้านวัตถุประสงค์การจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.5075$) โดยอันดับแรกคือ มีจัดการกับรายรับ รายจ่ายของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านรูปแบบการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยรวม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.7225$) โดยอันดับแรกคือ เป้าหมายเพื่อสร้างฐานะและความมั่นคงทางการเงิน 4) ด้านการวางแผนการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.6875$) โดยอันดับแรกคือ มีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิตและเป้าหมายทางการเงิน และ 5) ด้านปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.8400$) โดยอันดับแรกคือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจได้แก่ เงินเพื่อ การใช้จ่ายของผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ยส่วนพฤติกรรมการออม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมมากที่สุดคือ มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ (ทั้งออมทรัพย์และฝากประจำ) มีการจัดสัดส่วนเงินออมต่อรายได้ในแต่ละเดือนมากที่สุด คือ ไม่ได้กำหนดไว้แน่นอน ออมตามที่เหลือ จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน คือ มากกว่า 5,000 บาท เหตุผลหลักในการออม คือ เพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉินมีระยะเวลาการออมเงิน คือ 1 -5 ปี และส่วนใหญ่ผู้มีส่วนตัดสินใจในการออม คือ ตนเอง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ การศึกษา และรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมทุกด้าน ยกเว้น ด้านอายุ สถานภาพ และรายจ่ายที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม ด้านสัดส่วนเงินออมและผู้มีส่วนตัดสินใจในการออม ส่วนด้านเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมในทุกด้าน ยกเว้นด้านจำนวนเงินออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูปแบบการจัดการการเงินส่วนบุคคล และการวางแผนการจัดการการเงินส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมทุกด้าน ยกเว้นวัตถุประสงค์การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์

กับผู้มีส่วนตัดสินใจในการออมและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคล ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทรายทอง เลิศเปียง (2559) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาการบัญชีคณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา สาขาการบัญชีคณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง จำนวน 130 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ในภาพรวมพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ โดยพฤติกรรมการใช้เงินด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา คือ ด้านนันทนาการและกิจกรรมทางสังคม สำหรับด้านความจำเป็นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ผลการศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการอยู่ใน ระดับมากที่สุด สำหรับด้านการวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเก็บเงินออม ด้านจัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้ ความเข้าใจในการลงทุน และด้านการบริหารภาระหนี้สิน อยู่ในระดับปานกลาง 3) ผลของบันทึกบัญชีส่วนบุคคลพบว่า ในระยะเวลา 1 เดือนรายรับส่วนใหญ่มาจาก รับเงินจากผู้ปกครอง อันดับสองจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และรายได้จากการทำงานพิเศษเป็นอันดับสุดท้าย รายจ่ายส่วนใหญ่ เป็นค่าอาหารค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ ค่าหอพัก ค่าโทรศัพท์ ค่าของใช้ และค่ารักษาพยาบาล ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาของรายรับจำนวน ร้อยละ 100 มีรายจ่าย จำนวนร้อยละ 95.20 คงเหลือเงินออมร้อยละ 4.80

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552) ทำการศึกษาเรื่อง “การจัดการการเงินส่วนบุคคล: กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 512 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มบุคคลวัยทำงานส่วนใหญ่มีวิธีการใช้รายได้พิเศษ โดยรวมกับรายได้ประจำเพื่อการใช้จ่าย ในด้านความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลร้อยละ 46.8 มีความรู้และความเข้าใจต่อการวางแผนทางการเงิน และสามารถทำตามนโยบายของรัฐบาล โดยแบ่งรายได้เป็น 4 ส่วน ใช้จ่าย 3 ส่วนและออม 1 ส่วน ส่วนใหญ่มีการจัดทำงบประมาณรายรับ – รายจ่าย แต่ละเดือน เป็นเวลา 1 – 2 ปีและเมื่อเปรียบเทียบ พบว่า กรณีมีเงินเหลือกว่าร้อยละ 89.7 จะนิยมฝากธนาคาร ส่วนในกรณีมีเงินไม่พอใช้จ่ายก็มักจะเลือกวิธีลดค่าใช้จ่ายลง เรื่องวินัยด้านการเงินของบุคคลกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 51.5 มีวินัยด้านการเงินโดยเมื่อเปรียบเทียบรายได้ และรายจ่าย พบว่ามีรายได้กับรายจ่ายในระดับพอ ๆ กัน

กรณีเมื่อทราบว่าเงินสดจะขาดมือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง ซึ่งสอดคล้องกันในทุกระดับของรายได้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30.8วางแผนเปอร์เซ็นต์การออมอยู่ในช่วง 6 – 10% ของรายได้ซึ่งกลุ่มนี้ส่วนใหญ่สามารถออมได้เพียงระยะสั้นๆ การเสนอแนะวิธีการจัดการการเงินของกลุ่มวัยทำงานที่มีประสิทธิภาพร้อยละ 52.0 มีวิธีการแก้ปัญหากรณี ค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ โดยลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง รองลงมาหารรายได้เสริมเพื่อเพิ่มรายได้และการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เพื่อดูรายละเอียดในแต่ละเดือน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าวิธีการจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น รองลงมาต้องมีการวางแผนใช้จ่ายในแต่ละเดือน และมีวินัยในการออม

กนกพล สมวรรณ (2560) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test ANOVA (F-test) และสถิติ Pearson Chi-square

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัทเอกชนที่มีการออมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีพฤติกรรมการออมในส่วนใหญ่ พบว่าจะฝากเงินกับสถาบันการเงิน มีจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 3,001 – 5,000 บาท โดยมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชน ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านลักษณะการออม ด้านผลตอบแทน และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชนได้แก่ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ส่วนใหญ่นั้นจะออมไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ ออมเพื่อเกษียณอายุ และออมเพื่อลงทุนตามลำดับ

สุพานี โสพร (2548) ทำการศึกษาเรื่อง “การวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยของบุคลากรสาย ง ผู้พักอาศัยในหอพักจุฬานิวาสของจุฬาลงกรณ์” โดยทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มบุคลากรสาย ง ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่พนักงานขับรถ พนักงานรักษาความปลอดภัย นักการภารโรง คนงาน คนสวน ช่างทั่วไป หรือผู้ให้บริการแรงงานทั่วไปตามแต่ที่หน่วยงานมอบหมาย ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยและบางส่วนได้รับสวัสดิการให้พักอาศัยในหอพักเป็นระยะเวลานานจึงส่งผลให้ยังไม่มี

ที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกลุ่มที่พักอาศัยในหอพักจุฬานิวาสนี้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยหรือไม่ อย่างไร ตลอดจนปัญหาอุปสรรคของการวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัย ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 59 ของกลุ่มประชากรมีการวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัย โดยผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุระหว่าง 41-50 ปี มีสมาชิกอยู่ร่วมกันในครอบครัวทั้งหมด 3 คน และจบการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ รายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยต่ำกว่า 15,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยในอดีตโดยมากเป็นลักษณะการเช่า นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 47.5 ของผู้ที่พักอาศัยในหอพักสวัสดิการได้พักอาศัยมานานเกินกว่า 10 ปี และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการซื้อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองโดย มีงบประมาณที่ตั้งไว้เพื่อที่อยู่อาศัยเฉลี่ยประมาณ 639,535 บาท โดยร้อยละ 97.0 ใช้วิธีการจัดการเพื่อที่อยู่อาศัยด้วยการกู้เงิน ซึ่งส่วนใหญ่จะขอกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ สำหรับค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัยต่อเดือนจะอยู่ในช่วง 31-50% ของรายได้โดยส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการวางแผนด้านที่อยู่อาศัยประมาณ 1 ปี ด้านอุปสรรคในการวางแผนที่คาดว่าจะพบมากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่สูงขึ้น รองลงมาคือรายได้ไม่เพียงพอ สำหรับผู้วางแผนเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยทั้งหมดมีการออม ซึ่งส่วนใหญ่จะฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ โดยมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเป็นรายจ่ายในอนาคตของครอบครัว เป็นหลัก ส่วนใหญ่จะมีการวางแผนด้านการออมและการกู้เพื่อที่อยู่อาศัย มีเพียงส่วนน้อยที่วางแผนด้านการลงทุน ทั้งนี้เนื่องมาจากไม่มีเงินเหลือพอและไม่มีความรู้ในการลงทุน

คณะกรรมการมาตรฐานของผู้วางแผนทางการเงิน หรือ Certified Financial Planner Board of Standards Inc. ของสหรัฐอเมริกา (วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ, 2552) ได้ทำการสำรวจพบว่า คนอเมริกันที่เป็นชนชั้นกลางระดับบน มีความสามารถในการวางแผนทางการเงินได้เองประมาณ 33 เปอร์เซ็นต์คนกลุ่มนี้ถูกจัดอยู่ใน กลุ่มอิสระ คือ พึ่งตนเองได้ลักษณะสำคัญของคนที่สามารถวางแผนการเงินได้ด้วยตนเองประกอบไปด้วย ความพึงพอใจในการตัดสินใจทางการเงินของตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีความรู้และประสบความสำเร็จในการวางแผนการเงินมากกว่าผู้อื่น โดยเฉลี่ยใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเงิน เช่น การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านอินเตอร์เน็ต การหาข้อมูลการจัดการการเงินผ่านอินเตอร์เน็ต นอกจากนี้คนกลุ่มนี้ยังพอใจที่จะใช้เวลาในการหาข้อมูลและตัดสินใจเกี่ยวกับการเงินด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยมืออาชีพดำเนินการให้คนกลุ่มนี้จะลงทุนในหุ้นด้วยตนเองและมักจะมีการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์มากกว่าคนกลุ่มอื่นๆ

คนกลุ่มที่สองมีประมาณ 38 เปอร์เซ็นต์ของชนชั้นกลางระดับบนที่ได้รับการสอบถามทั้งหมด จัดอยู่ใน กลุ่มผู้วิตกกังวล กลุ่มนี้มีความกังวลใจเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการเงิน เช่น ในการออมเพื่อการเกษียณอายุของตนเองไม่ค่อยมั่นใจในอนาคตทางการเงินของตนเอง ไม่สนุกกับ

การวางแผนทางการเงินหรือแม้กระทั่งรู้สึกไม่สนุกเวลาคิดถึงเรื่องเกี่ยวกับเงินๆทองๆ คนกลุ่มนี้อาจมีการวางแผนการเงินไว้แต่ก็จะสารภาพว่าไม่ค่อยได้ทำตามแผน อย่างไรก็ตามแม้จะไม่สบายใจนักแต่คนกลุ่มนี้จะดูแลการเงินให้ตนเอง จากการสำรวจพบว่าคนกลุ่มนี้จะกลัวการลงทุนที่มีความเสี่ยง และมักจะฝากเงินหรือลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ หรือลงทุนในกองทุนเพื่อการเกษียณอายุ โดยรวมคนกลุ่มนี้ลงทุนเป็นสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับรายได้จึงมีความมั่งคั่งโดยรวมไม่สูงมากกลุ่มสุดท้ายเป็น กลุ่มต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งมีอยู่ประมาณ 29 เปอร์เซ็นต์คนกลุ่มนี้จะแสวงหาคำแนะนำจากมืออาชีพ และเมื่อได้คำแนะนำแล้วเขาจะมั่นใจว่าสามารถเป็นผู้ควบคุมชีวิตทางการเงินของตนเองได้รู้สึกว่าการลงทุนของเขาเพียงพอต่อความต้องการทางการเงินในอนาคตหรืออาจจะเกินกว่าความต้องการอีกด้วย นอกจากนี้คนกลุ่มนี้ยังรู้สึกว่าได้ประโยชน์จากการวางแผนการเงิน กลุ่มคนเหล่านี้มักจะมีความมั่งคั่งสูงกว่าอีกสองกลุ่มที่กล่าวมาแล้ว และต้องการความช่วยเหลือจากมืออาชีพในเรื่องทางการเงินบางเรื่องที่ตนเองอาจไม่มีความถนัด กลุ่มนี้มักเป็นกลุ่มที่เก็บออมและลงทุนเป็นสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับรายได้ของครอบครัว ส่วนใหญ่จะรับความเสี่ยงจากการลงทุนได้ปานกลาง และชอบลงทุนในกองทุนรวมหุ้นและกองทุนรวมตราสารหนี้หรือพันธบัตรจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า คนอเมริกาส่วนใหญ่จะถูกจัดอยู่ในกลุ่มผู้วิตกกังวล ซึ่งไม่มั่นใจในอนาคตทางการเงินของตนเอง กลัวการลงทุนที่มีความเสี่ยง และนิยมดูแลการเงินให้ตนเอง รองลงมา จะถูกจัดอยู่ในกลุ่มอิสระ ที่พึ่งพาตนเองได้ สามารถวางแผนทางการเงินด้วยตนเองได้ ทว่าการลงทุนต่างๆด้วยตนเอง และกลุ่มสุดท้ายจะเป็นกลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลือ คนกลุ่มนี้จะแสวงหาคำแนะนำจากมืออาชีพ เป็นกลุ่มที่ทำการเก็บออมและลงทุนเป็นสัดส่วนสูงเมื่อเทียบกับรายได้ของครอบครัว

สำนักวิจัยเอแบคโพลล์(เทวรินทร์ขอเหนี่ยวกลาง, 2546 อ้างใน สุดฤทัย จันทรแหม่มซ้อย ,2550, หน้า 11) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว และมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กเล็ก (มพด.) โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้จัดทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายใช้สอยของเด็กและวัยรุ่น: กรณีศึกษาประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร” สำรวจระหว่างวันที่ 22 - 30 กันยายน พ.ศ. 2546 จากกลุ่มประชาชนอายุ 15 – 60 ปีจำนวน 1,255 คน จากงานวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตนักศึกษาประสบปัญหาด้านการเงิน ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการไม่วางแผนการเงิน ไม่จัดสรรระบบการเงินให้ดีจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการเงิน น่าจะมีสาเหตุมาจากจัดสรรค่าใช้จ่ายไม่เป็นระบบและไม่มีการวางแผนด้านการเงิน

สำนักวิจัยเอแบคโพลล์(2552) ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการติดตามข่าวสาร ของ NewGen หรือคนรุ่นใหม่ที่มีเงิน กับการวางแผนชีวิตและการเงินในสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ โดยสำรวจจากตัวอย่างผู้มีรายได้ 75,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป อายุระหว่าง 30 – 49 ปีจำนวนทั้งสิ้น 447 รายเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ถึง 18 มกราคม พ.ศ. 2552 ผลวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มคนมีรายได้สูงรุ่นใหม่อายุระหว่าง 30 – 49 ปีส่วนใหญ่ค่อนข้าง มีการวางแผนใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุม มีความระมัดระวังในการใช้เงินที่ต้องเห็นถึง “ความจำเป็นและประโยชน์” ก่อนตัดสินใจ มีรายรับมากกว่ารายจ่าย มีพฤติกรรมเก็บออมเงินสดของตนไว้กับธนาคารมากที่สุด โดยมีเพียงส่วนน้อยที่นำไปลงทุนในรูปแบบอื่นๆ ผลสำรวจที่ค้นพบเช่นนี้อาจมองปัจจัยได้อย่างน้อยสามด้านคือ

ด้านที่หนึ่งธนาคารและสถาบันการเงินยังคงเป็นองค์กรที่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชน เพราะเห็นว่ามีความเสี่ยงต่ำจึงนำเงินไปเก็บออมไว้แม้อัตราดอกเบี้ยที่จะได้รับต่ำมากก็ตามด้านที่สอง สถานการณ์การเมืองภายในประเทศขณะนี้(พ.ศ. 2552) และสถานะเศรษฐกิจโลกในยุควิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ทำให้คนกลุ่มนี้มีความกังวลสูงต่อฐานะการเงินของตน ทำให้ไม่กล้านำเงินสดออกมาลงทุนในรูปแบบอื่นๆด้านที่สาม คนกลุ่มนี้อาจยังไม่มีข้อมูลที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นได้มากเพียงพอ ยิ่งไปกว่านั้น รัฐบาลและองค์กร ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเชื่อมั่นในผลตอบแทนจากการลงทุนยังทำงานได้ไม่ตรงใจของกลุ่มคนที่ถูกศึกษาครั้งนี้ในเรื่องของการชี้แนะการบริหารความเสี่ยงในการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้คนที่มีเงินเหล่านี้เลือกทำการฝากเงินไว้ในธนาคารมากกว่าจะนำเงินไปลงทุนเพื่อหวังผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ประชากรส่วนใหญ่จะมีการวางแผนใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุม และมีความระมัดระวังในการใช้เงินมากขึ้น โดยส่วนใหญ่จะมีรูปแบบในการออมด้วยการฝากเงินกับธนาคาร และประกอบกับการที่ไม่มีความเข้าใจในเรื่องการลงทุนประเภทอื่นอย่างเพียงพอ ทำให้ต้องการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการลงทุนในรูปแบบอื่น

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552) ทำการศึกษาเรื่อง “การจัดการการเงินส่วนบุคคล: กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 512 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มบุคคลวัยทำงานส่วนใหญ่มีวิธีการใช้รายได้พิเศษ โดยรวมกับรายได้ประจำเพื่อการใช้จ่าย ในด้านความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลร้อยละ 46.8 มีความรู้และความเข้าใจต่อการวางแผนทางการเงิน และสามารถทำตามนโยบายของรัฐบาล โดยแบ่งรายได้เป็น 4 ส่วน ใช้จ่าย 3 ส่วนและออม 1 ส่วน ส่วนใหญ่มีการจัดทำงบประมาณรายรับ – รายจ่าย แต่ละเดือน เป็นเวลา 1 – 2 ปีและเมื่อเปรียบเทียบกับพบว่า กรณีมีเงินเหลือกว่าร้อยละ 89.7 จะนิยมฝากธนาคาร ส่วนในกรณีมีเงินไม่พอใช้จ่ายก็มักจะเลือกวิธีลดค่าใช้จ่ายลง เรื่องวินัยด้านการเงินของบุคคลกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 51.5 มีวินัย

ด้านการเงินโดยเมื่อเปรียบเทียบรายได้และรายจ่าย พบว่ามีรายได้กับรายจ่ายในระดับพอ ๆ กัน กรณีเมื่อทราบว่าเงินสละจะขาดมือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง ซึ่งสอดคล้องกันในทุกระดับของรายได้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30.8 วางแผนเปอร์เซ็นต์การออมอยู่ในช่วง 6 – 10% ของรายได้ ซึ่งกลุ่มนี้ส่วนใหญ่สามารถออมได้เพียงระยะสั้น ๆ การเสนอแนะวิธีการจัดการการเงินของกลุ่มวัยทำงานที่มีประสิทธิภาพร้อยละ 52.0 มีวิธีการแก้ปัญหากรณีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้โดยลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง รองลงมาหารายได้เสริมเพื่อเพิ่มรายได้และการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เพื่อดูรายละเอียดในแต่ละเดือน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าวิธีการจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น รองลงมาต้องมีการวางแผนใช้จ่ายในแต่ละเดือน และมีวินัยในการออม

งานวิจัยต่างประเทศ

Laily, Mohd & Sabri (2010) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการออมเพื่อชราภาพของพนักงานในประเทศมาเลเซีย โดยส่งแบบสอบถามไปยังพนักงาน 2,246 คน ที่ทำงานใน 23 หน่วยงาน โดยแยกเป็นราชการ 12 แห่ง และเอกชน 11 แห่ง ได้รับแบบสอบถามคืนประมาณร้อยละ 90.6 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการ Binary Logistic โดยมีการออมเพื่อยามชราเป็นตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา เชื้อชาติ สถานภาพการสมรส รายได้รวมของครัวเรือน การรับมือภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ความรู้ด้านการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ผลัดภาพในการทำงาน ผลการศึกษา พบว่า ลูกจ้างทั้งภาครัฐและภาคเอกชนส่วนใหญ่มีการออมเพื่อชราภาพ รายได้ไม่ใช่ตัวแปรสำคัญในการออม พฤติกรรมทางการเงินมีผลต่อโอกาสในการออม การเข้าถึงบริการทางการเงินและความรู้เกี่ยวกับบริการทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการออมข้อเสนอแนะจากคณะผู้วิจัยก็คือควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ด้านการเงินแก่พนักงาน

Kharchenko, Olga (2011) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องปัจจัยกำหนดระดับความรู้ทางการเงินในยูเครน และผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการออมปัจจัยที่กำหนดระดับความรู้ทางการเงินได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิฐานะ และความมั่งคั่ง ผลการศึกษาพบว่า อายุและที่ตั้งของที่อยู่อาศัยไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการอธิบายระดับความรู้ทางการเงิน นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและการออม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันโดยตรง แต่มีความสัมพันธ์ในทางอ้อมผ่านตัวแปรความมั่งคั่ง

Patti J. Fisher and Catherine P. Montalto (2010) ได้ศึกษาผลกระทบของแรงจูงใจและระยะเวลาในการออมต่อพฤติกรรมการออมเงิน โดยในการตัดสินใจในการใช้จ่ายและการออมเงินของคนเรานั้นจะพิจารณาจากจุดอ้างอิงความเสี่ยงของรายได้ที่แต่ละคนได้รับในแต่ละช่วงเวลามากกว่าพิจารณาจากรายได้ที่ได้มาตลอดช่วงอายุหรือชีวิต ถ้าความเสี่ยง การคำนวณที่ได้ก็จะ

อยู่สูงเป็นการออมระยะสั้น ถ้ารักความเสี่ยงผลที่ออกมาคืออยู่ต่ำกว่าจุดดังกล่าว หรือออมระยะยาว พฤติกรรมการออมเงินจึงมาจากแรงจูงใจที่ต่างกันออกไป พฤติกรรมการออมและแรงจูงใจก็มีความซับซ้อนในบางมุม แต่ละคนมีการใช้และการออมเงิน ตลอดจนระยะเวลาในการออมที่ต่างกันออกไปในแต่ละช่วงเวลา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในวิธีการดำเนินการวิจัย เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำนวนนักศึกษาทั้งหมด 15,000 คน (วิกิพีเดีย มหาวิทยาลัยสยาม, 2561 : เว็บไซต์) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555 : 148) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่างที่จะต้องทำการสุ่ม
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 E = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{15000}{1 + 15000 (0.05)^2}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง (n) ควรจะมีจำนวนเท่ากับ 390 คน

จากการคำนวณจากสูตร จะใช้ขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 390 คน จึงจะสามารถประมาณค่าร้อยละโดยมีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการประเมินผล และวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 409 ตัวอย่าง ซึ่งถือได้ว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนดคือไม่น้อยกว่า 390 ตัวอย่าง โดยเก็บตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะของแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับบทความและรายงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์และแนวทางการสร้างเครื่องมือ โดยยึดกรอบแนวคิด พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษาให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงประจักษ์ (Face Validity) และความครอบคลุมของเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรางค์ บุญยะพงศ์ไชย เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.5.2 คุณสุบิน เลี้ยงพันธุ์สกุล เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

1.5.3 คุณชวลีพร ลีลาเกียรติสกุล เชี่ยวชาญด้านภาษา

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กับผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.8079 ซึ่งแสดงผลเอาไว้อย่างละเอียดในภาคผนวก

1.6 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามทดลองให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

2.2 นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) ใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
 k = จำนวนข้อของเครื่องมือ
 S_i^2 = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 S^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยามจำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.757 ซึ่งแสดงผลเอาไว้อย่างละเอียดในภาคผนวก

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนวิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ไว้ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 405 คน ด้วยตนเอง

1.2 ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามมาได้ 405 ฉบับ มีความสมบูรณ์ทั้ง 405 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.3 กรอกรหัสแบบสอบถาม

1.4 กำหนดตัวแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล

1.5 ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามดำเนินการดังนี้

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage)

1.2 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายชื่อ รายด้านในภาพรวมแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย และมีเกณฑ์ใช้ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 209)

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย	
4.51-5.00	หมายถึง	ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis : MRA) เพื่อเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่จำนวนมากกว่า 1 ตัวแปร ($x_1, x_2, x_3, \dots, x_4$) กับตัวแปรตาม Y โดยที่ความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น และค่าสถิติที่ใช้การทดสอบ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Beta) และค่าสัมประสิทธิ์ต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (Coefficient of Determination : R Square)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) คือ การเทียบความถี่ของข้อมูลที่ต้องการกับความถี่ของข้อมูลทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 มีสูตรดังนี้

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

2.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คือ ผลรวมของข้อมูลทั้งหมดหารด้วยจำนวนข้อมูล เป็นค่ากลางที่นิยมใช้กันมากที่สุด มีสูตรดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum x = \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

2.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คือ รากที่สองของ ค่าเฉลี่ยของผลรวมทั้งหมดของคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง มีสูตรดังนี้

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

$$S = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 405 คน และได้รับแบบสอบถามคืน ที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 405 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม” ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติได้แก่ จำนวน และร้อยละ รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ (n=405)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	192	47.4
หญิง	213	52.6
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมา เพศชาย จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4

ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอายุ (n=405)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	306	75.6
21- 25 ปี	86	21.2
26-30 ปี	9	2.2
31-35 ปี	4	1.0
36-40 ปี	0	0
มากกว่า 41 ปีขึ้นไป	0	0
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า อายุส่วนใหญ่ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 75.6 รองลงมา มีอายุ 21- 25 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 อายุ 26 – 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 และ อายุ 31 – 35 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 4.3 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี
(n=405)

ระดับชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 1	285	70.4
ชั้นปีที่ 2	77	19.0
ชั้นปีที่ 3	17	4.2
ชั้นปีที่ 4	26	6.4
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.3 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี พบว่า ชั้นปีส่วนใหญ่เป็นชั้นปีที่ 1 จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 70.4 รองลงมาเรียงตามลำดับได้แก่ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 และชั้นปีที่ 3 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

ตารางที่ 4.4 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา
(n=405)

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์	9	2.2
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า	8	2.0
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล	12	3.0
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา	5	1.2
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมยานยนต์	7	1.7
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ	6	1.5
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า	9	2.2
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยียานยนต์	10	2.5
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมการพิมพ์	5	1.2
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล	12	3.0
หลักสูตรบัญชีบัณฑิต	15	3.7
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร	41	10.1
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ	32	7.9
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด	31	7.7

ตารางที่ 4.4 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา(ต่อ)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป	29	7.2
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ (หลักสูตรนานาชาติ)	2	.5
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมบริการ (หลักสูตรนานาชาติ)	1	.2
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร	6	1.5
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์	6	1.5
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	9	2.2
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	7	1.7
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาแอนิเมชันและสื่อสร้างสรรค์	8	2.0
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ	6	1.5
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม	9	2.2
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว	20	4.9
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร	29	7.2
หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต	21	5.2
หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต	16	4.0
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	12	3.0
หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางเภสัชกรรม	11	2.7
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต	11	2.7
รวม	405	100

ตารางที่ 4.4 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร จำนวน 41 คิดเป็นร้อยละ 10.1 รองลงมาคือ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 32 คิดเป็นร้อยละ 7.9 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด จำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 7.7 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป จำนวน 29 คิดเป็นร้อยละ 7.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร

จำนวน 29 คิดเป็นร้อยละ 7.2 หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต จำนวน 21 คิดเป็นร้อยละ 5.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 20 คิดเป็นร้อยละ 4.9 หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต จำนวน 16 คิดเป็นร้อยละ 4 หลักสูตรบัญชีบัณฑิต จำนวน 15 คิดเป็นร้อยละ 3.7 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล จำนวน 12 คิดเป็นร้อยละ 3 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล จำนวน 12 คิดเป็นร้อยละ 3 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำนวน 12 คิดเป็นร้อยละ 3 หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางเภสัชกรรม จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 2.7 หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 2.7 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยียานยนต์ จำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 2.5 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.2 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.2 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.2 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า จำนวน 8 คิดเป็นร้อยละ 2 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาแอนิเมชันและสื่อสร้างสรรค์ จำนวน 8 คิดเป็นร้อยละ 2 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมยานยนต์ จำนวน 7 คิดเป็นร้อยละ 1.7 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 7 คิดเป็นร้อยละ 1.7 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 1.5 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 1.5 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 1.5 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 1.5 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา จำนวน 5 คิดเป็นร้อยละ 1.2 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมการพิมพ์ จำนวน 5 คิดเป็นร้อยละ 1.2 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ (หลักสูตรนานาชาติ) จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 0.5 และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมบริการ (หลักสูตรนานาชาติ) จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 0.2

ตารางที่ 4.5 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหลักสูตร (n=405)

หลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต	47	6.05
อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	36	8.9
บัญชีบัณฑิต	15	3.7
บริหารธุรกิจบัณฑิต	143	35.3
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	29	7.2
ศิลปศาสตรบัณฑิต	64	15.8
นิติศาสตรบัณฑิต	21	5.2
นิเทศศาสตรบัณฑิต	16	4
พยาบาลศาสตรบัณฑิต	12	3
เภสัชศาสตรบัณฑิต	11	2.7
แพทยศาสตรบัณฑิต	11	2.7
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.5 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร คณะ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จำนวน 143 คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาคือ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต จำนวน 64 คิดเป็นร้อยละ 15.8 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 47 คิดเป็นร้อยละ 6.05 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 36 คิดเป็นร้อยละ 8.9 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต จำนวน 29 คิดเป็นร้อยละ 7.2 หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต จำนวน 21 คิดเป็นร้อยละ 5.2 หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต จำนวน 16 คิดเป็นร้อยละ 4 หลักสูตรบัญชีบัณฑิต จำนวน 15 คิดเป็นร้อยละ 3.7 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำนวน 12 คิดเป็นร้อยละ 3 หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 2.7 และ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 2.7

ตารางที่ 4.6 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n=405)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	123	30.4
3,001 – 5,000 บาท	199	49.1
5,001 – 7,000 บาท	71	17.5
7,001 – 9,000 บาท	12	3.0
9,001 บาทขึ้นไป	0	0
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.6 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ รายได้ 3001 – 5000 บาท จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ ต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 รายได้ 5,001 – 7,000 บาท จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และรายได้ 7,001 – 9,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

ตารางที่ 4.7 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรแหล่งที่มาของรายได้ (n=405)

แหล่งที่มาของรายได้	จำนวน	ร้อยละ
มาจากเงินกู้จาก กยศ.	261	64.4
มาจากผู้ปกครอง	52	12.8
มาจากการขายได้ด้วยตนเอง	92	22.7
อื่นๆ (โปรดระบุ.....)	0	0
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.7 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรแหล่งที่มาของรายได้ พบว่า แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินกู้จาก กยศ. จำนวน 261

คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ มาจากการรายได้ด้วยตนเอง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 และมาจากผู้ปกครอง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม โดยใช้สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม (n=405)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อ
ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	4.07	0.46	มาก
ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	3.95	0.57	มาก
ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	3.91	0.69	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.99	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับแรก คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.95$) และด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.91$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (n=405)

ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อ
1. สามารถนำหลักการเกี่ยวกับแผนการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์	4.31	0.68	มาก
2. กระบวนการ / ขั้นตอน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	4.17	0.66	มาก
3. การจัดทำเกี่ยวกับการแผนทางการเงิน	4.00	0.75	มาก
4. มีความสามารถในการปฏิบัติตามแผนการเงินที่วางไว้	3.90	0.75	มาก
5. มีความเข้าใจของการทบทวนและปรับปรุงแผนทางการเงินตามความจำเป็นของสถานการณ์นั้นๆ	3.98	0.78	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.07	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ สามารถนำหลักการเกี่ยวกับแผนการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาเรียงตามลำดับได้แก่ กระบวนการ / ขั้นตอน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.17$) การจัดทำเกี่ยวกับการแผนทางการเงิน ($\bar{X} = 4.00$) มีความเข้าใจของการทบทวนและปรับปรุงแผนทางการเงินตามความจำเป็นของสถานการณ์นั้นๆ ($\bar{X} = 3.98$) มีความสามารถในการปฏิบัติตามแผนการเงินที่วางไว้ ($\bar{X} = 3.90$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (n=405)

ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อ
1. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเตรียมความพร้อมทางการเงินทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล่าวคือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ	4.07	0.77	มาก
2. เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและคุมค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งการป้องกันไม่ให้มีภาระหนี้สินที่มากเกินไป	3.97	0.77	มาก
3. เพื่อสามารถป้องกันความเสี่ยง บรรเทาความเสี่ยง บรรเทาความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต	3.84	0.81	มาก
4. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือเพื่อสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี และอื่นๆ	3.90	0.83	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.95	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเตรียมความพร้อมทางการเงินทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล่าวคือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาเรียงตามลำดับได้แก่ เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและคุมค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งการป้องกันไม่ให้มีภาระหนี้สินที่มากเกินไป ($\bar{X} = 3.97$) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือเพื่อสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี และอื่นๆ ($\bar{X} = 3.90$) และเพื่อสามารถป้องกันความเสี่ยง บรรเทาความเสี่ยง บรรเทาความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ($\bar{X} = 3.84$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (n=405)

ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อ
1. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อเน้นความมั่นคงทางการเงิน	4.00	0.86	มาก
2. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่ออิสรภาพทางการเงิน	3.94	0.85	มาก
3. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะบุคคลได้	3.79	0.83	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.91	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อเน้นความมั่นคงทางการเงิน ($\bar{X} = 4.00$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาเรียงตามลำดับได้แก่ นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่ออิสรภาพทางการเงิน ($\bar{X} = 3.94$) และ นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะบุคคลได้ ($\bar{X} = 3.79$)

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม โดยใช้สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม (n=405)

พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อ
ด้านการหารายได้	3.98	0.53	มาก
ด้านการออม	3.99	0.48	มาก
ด้านการลงทุน	3.91	0.60	มาก
ด้านการใช้จ่าย	3.93	0.71	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.96	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับแรกคือ ด้านการออม ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการหารายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.98$) ด้านการใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.93$) และด้านการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.91$) อยู่ในระดับมากเช่นกัน

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการหารายได้ (n=405)

ด้านการหารายได้	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อ
1. นักศึกษากู้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ)	4.17	0.81	มาก
2. นักศึกษาทำงานพิเศษเมื่อว่างจากการเรียน	4.05	0.75	มาก
3. นักศึกษาขอเงินจากผู้ปกครอง	3.94	0.79	มาก
4. นักศึกษารับจ้างทั่วไป เช่น พิมพ์งาน, การหาข้อมูล, การส่งเอกสาร เป็นต้น เพื่อหารายได้	3.83	0.79	มาก
5. นักศึกษาหารายได้ด้วยการลงทุนค้าขาย เช่น ขายของออนไลน์, แผงขาย เป็นต้น	3.92	0.83	มาก
6. นักศึกษาขอทุนการศึกษา	3.94	0.84	มาก
7. นักศึกษาสมัครทำงานหารายได้พิเศษในช่วงปิดภาคการศึกษา	4.00	0.78	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.98	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการหารายได้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษากู้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ) ($\bar{X} = 4.17$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาเรียงตามลำดับได้แก่ นักศึกษาทำงานพิเศษเมื่อว่างจากการเรียน ($\bar{X} = 4.05$) นักศึกษาสมัครทำงานหารายได้พิเศษในช่วงปิดภาคการศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) นักศึกษาขอเงินจากผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.94$) นักศึกษาขอทุนการศึกษา ($\bar{X} = 3.94$) นักศึกษาหารายได้ด้วยการลงทุนค้าขาย เช่น ขายของออนไลน์, แผงขาย เป็นต้น ($\bar{X} = 3.92$) และนักศึกษารับจ้างทั่วไป เช่น พิมพ์งาน, การหาข้อมูล, การส่งเอกสาร เป็นต้น เพื่อหารายได้ ($\bar{X} = 3.83$) อยู่ในระดับมากเช่นกัน

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการออม (n=405)

ด้านการออม	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อ
1. นักศึกษาจัดสรรเงินเพื่อการออมในทุกๆ เดือน	3.84	0.77	มาก
2. นักศึกษาสะสมเหรียญกษาปณ์ที่ออกในช่วงเทศกาลต่างๆ	4.09	0.75	มาก
3. นักศึกษาเก็บออมเงินตามการตั้งเป้าหมาย เช่น การซื้อสินค้า, ซื้อทอง และอื่นๆ รวมทั้งเพื่อใช้	4.13	0.63	มาก
4. นักศึกษาฝากเงินสะสมทรัพย์แบบเท่ากันทุกเดือน	3.91	0.75	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.99	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการออม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษาเก็บออมเงินตามการตั้งเป้าหมาย เช่น การซื้อสินค้า, ซื้อทอง และอื่นๆ รวมทั้งเพื่อใช้ ($\bar{X} = 4.13$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาเรียงตามลำดับได้แก่ นักศึกษาสะสมเหรียญกษาปณ์ที่ออกในช่วงเทศกาลต่างๆ ($\bar{X} = 4.09$) นักศึกษาฝากเงินสะสมทรัพย์แบบเท่ากันทุกเดือน ($\bar{X} = 3.91$) และนักศึกษาจัดสรรเงินเพื่อการออมในทุกๆ เดือน ($\bar{X} = 3.84$)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการลงทุน (n=405)

ด้านการลงทุน	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อ
1. ลงทุนเกี่ยวกับเงินฝาก เช่น เงินฝากประจำ, ฝากออมทรัพย์, สลากออมทรัพย์, สลากออมสิน, และสลากอื่นๆ เป็นต้น	3.99	0.77	มาก
2. ลงทุนเกี่ยวกับเงินทุน ประกันชีวิต ทองคำ รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น	4.00	0.78	มาก
3. ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น	3.82	0.81	มาก
4. นักศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในเรื่องของการใช้จ่ายด้านการลงทุน	3.84	0.81	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.91	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการลงทุน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ ลงทุนเกี่ยวกับเงินทุน ประกันชีวิต ทองคำ รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาเรียงตามลำดับได้แก่ ลงทุนเกี่ยวกับเงินฝาก เช่น เงินฝากประจำ, ฝากออมทรัพย์, สลากออมทรัพย์, สลากออมสิน, และสลากอื่นๆ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.99$) นักศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในเรื่องของการใช้จ่ายด้านการลงทุน ($\bar{X} = 3.84$) และลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น ($\bar{X} = 3.82$)

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการใช้จ่าย (n=405)

ด้านการใช้จ่าย	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อ
1. นักศึกษามีการจดบันทึกรายรับ – รายจ่าย และวางแผนการใช้อย่างเหมาะสม	3.90	0.84	มาก
2. นักศึกษามีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อให้สามารถมีเงินออมได้อย่างเพียงพอ ต่อความมั่นคงในอนาคตรวมทั้งการวางแผนเกษียณ	3.92	0.81	มาก
3. นักศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเพื่อการลงทุน ในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต	3.90	0.81	มาก
4. นักศึกษามีการวางแผนค่าใช้จ่ายประจำ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ และค่าใช้จ่าย สำหรับการออมหรือลงทุนอย่างเป็นระบบ และเหมาะสมกับจำนวนรายได้ที่ได้รับ	4.01	1.68	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.93	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการใช้จ่าย ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษามีการวางแผนค่าใช้จ่ายประจำ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ และค่าใช้จ่าย สำหรับการออมหรือลงทุนอย่างเป็น ระบบ และเหมาะสมกับจำนวนรายได้ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมาเรียงตามลำดับ นักศึกษามีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อให้สามารถมีเงินออมได้อย่างเพียงพอ ต่อความมั่นคงในอนาคตรวมทั้งการวางแผนเกษียณ ($\bar{X} = 3.92$) นักศึกษามีการจดบันทึกรายรับ – รายจ่าย

และวางแผนการใช้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.90$) และนักศึกษา มีการวางแผนการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต ($\bar{X} = 3.90$)

ตารางที่ 4.17 จำนวนร้อยละข้อมูลจำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่ นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่ (n=405)

ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่ นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
มี	375	92.6
ไม่มี	30	7.4
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.17 จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่ นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่ พบว่า ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่ นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุส่วนใหญ่ มีการวางแผน จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 92.6 รองลงมา ไม่มีการวางแผน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ตารางที่ 4.18 จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ นักศึกษา มีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใด (n=405)

นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใด	จำนวน	ร้อยละ
เงินฝากธนาคาร	98	24.2
หุ้นสหกรณ์, สลากออมสิน, พันธบัตร	75	18.5
กองทุนรวม	38	9.4
การลงทุนซื้อทองคำ	87	21.5
การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น	107	26.4
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.18 จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใด พบว่า นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใดส่วนใหญ่การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ เงินฝากธนาคาร จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.การลงทุนซื้อทองคำ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 หุ้นสหกรณ์, สลากออมสิน, พันธบัตร จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 และกองทุนรวม จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4

ตารางที่ 4.19 จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ ภายหลังจากที่นักศึกษาได้เกษียณอายุหากรายได้ของนักศึกษา ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นักศึกษาจะมีวิธีการแก้ปัญหา อย่างไรให้เหมาะสมที่สุด (n=405)

ภายหลังจากที่นักศึกษาได้เกษียณอายุหากรายได้ของนักศึกษา ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นักศึกษาจะมีวิธีการแก้ปัญหา อย่างไรให้เหมาะสมที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
หารายได้ให้มากขึ้น	94	23.2
ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น	189	46.7
ยืมเงินจากญาติหรือเพื่อน	7	1.7
กู้เงินจากสถาบันการเงิน	54	13.3
ทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย	61	15.1
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.19 จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ ภายหลังจากที่นักศึกษาได้เกษียณอายุหากรายได้ของนักศึกษา ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นักศึกษาจะมีวิธีการแก้ปัญหา อย่างไรให้เหมาะสมที่สุด พบว่า ภายหลังจากที่นักศึกษาได้เกษียณอายุหากรายได้ของนักศึกษา ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นักศึกษาจะมีวิธีการแก้ปัญหาส่วนใหญ่คือ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ หารายได้ให้มากขึ้น จำนวน 94

คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 ทำบัญชีรายรับ –รายจ่าย จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 กู้เงินจากสถาบันการเงิน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 และยืมเงินจากญาติหรือเพื่อน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 4.20 จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง (n=405)

นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง	จำนวน	ร้อยละ
Internet	213	52.6
โทรทัศน์	107	26.4
ป้าย โฆษณา	43	10.6
วารสาร/นิตยสาร	16	4.0
หนังสือพิมพ์	5	1.2
วิทยุ	21	5.2
อื่นๆ (โปรดระบุ.....)		
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.20 จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง พบว่า นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง ส่วนใหญ่ Internet จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ โทรทัศน์ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 ป้าย โฆษณา จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 วิทยุ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 วารสาร/นิตยสาร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 และหนังสือพิมพ์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

สมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้

H_0 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ไม่มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้

H_1 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทาง การเงิน	ค่าสัมประสิทธิ์			t.	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.41	0.19		7.40	0.00		
ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ของการวางแผนทางการเงิน ส่วนบุคคล (X_1)	0.11	0.05	0.09	2.04	0.04	0.70	1.43
วัตถุประสงค์การจัดการ วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X_2)	0.22	0.05	0.24	4.61	0.00	0.54	1.85
รูปแบบการวางแผนทาง การเงินส่วนบุคคล (X_3)	0.32	0.04	0.41	8.55	0.00	0.63	1.59
R. = 0.641 R Square = 0.411 Adjusted R Square (R^2) = 0.407 (40.7%)							
F. = 93.247 Sig. = 0.000 Durbin-Watson = 1.873							

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.21 การทดสอบเงื่อนไขของ Multiple linear regression analysis ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการหารายได้ ไม่เกิดปัญหา Multi collinearity เนื่องจาก Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 ทุกตัวแปร และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 10 ทุกตัวแปรและผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X1) วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X2) และรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X3) มีค่าเท่ากับ 0.641 หมายความว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้ ร้อยละ 64.10 มีค่าสัมประสิทธิ์กระบวนการตัดสินใจ (R^2) เท่ากับ 0.411 หมายความว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ร้อยละ 41.10 ส่วนค่า Adjust R^2 เท่ากับ 0.407 หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเมื่อขจัดอิทธิพลของค่า R^2 ที่เกิดจากจำนวนตัวอย่าง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้ ร้อยละ 40.7 โดยมีค่าสถิติทดสอบ F เท่ากับ 93.247 และค่า Sig. เท่ากับ .000 หมายความว่าตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการการทำนาย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ด้านการหารายได้ ดังนี้

$$Y_1 = 1.41 + 0.11 + 0.22 + 0.32$$

ผลการทดสอบความสัมพันธ์จากตารางที่ 23 พบว่า

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.04 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้

วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.00 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้

รูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.00 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้

สมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม

H_0 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ไม่มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม

H_1 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการออม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทาง การเงิน	ค่าสัมประสิทธิ์			t.	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	2.00	0.20		10.21	0.00		
ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ของการวางแผนทางการเงิน ส่วนบุคคล (X_1)	0.18	0.05	0.17	3.29	0.00	0.70	1.43
วัตถุประสงค์การจัดการ วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X_2)	0.14	0.05	0.17	2.82	0.01	0.54	1.85
รูปแบบการวางแผนทาง การเงินส่วนบุคคล (X_3)	0.18	0.04	0.26	4.72	0.00	0.63	1.59
R. = 0.492 R Square = 0.242 Adjusted R Square (R^2) = 0.236 (23.6%)							
F. = 42.700 Sig. = 0.000 Durbin-Watson = 1.792							

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.22 การทดสอบเงื่อนไขของ Multiple linear regression analysis ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม ไม่เกิดปัญหา Multi collinearity เนื่องจาก Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 ทุกตัวแปร และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 10 ทุกตัวแปรและผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X1) วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X2) และรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X3) มีค่าเท่ากับ 0.492 หมายความว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการออม ร้อยละ 49.20 มีค่าสัมประสิทธิ์กระบวนการตัดสินใจ (R^2) เท่ากับ 0.242 หมายความว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการออม ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ร้อยละ 24.20 ส่วนค่า Adjust R^2 เท่ากับ 0.236 หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเมื่อขจัดอิทธิพลของค่า R^2 ที่เกิดจากจำนวนตัวอย่าง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการออม ร้อยละ 23.6 โดยมีค่าสถิติทดสอบ F เท่ากับ 42.700 และค่า Sig. เท่ากับ .000 หมายความว่าตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการการทำนาย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ด้านการออม ดังนี้

$$Y_1 = 2.00 + 0.18 + 0.14 + 0.18$$

ผลการทดสอบความสัมพันธ์จากตารางที่ 24 พบว่า

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.00 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม

วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.01 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการออม

รูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.00 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการออม

สมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน

H_0 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ไม่มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน

H_1 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการลงทุน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทาง การเงิน	ค่าสัมประสิทธิ์			t.	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.46	0.22		6.53	0.00		
ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ของการวางแผนทาง การเงินส่วนบุคคล (X_1)	-0.02	0.06	-0.01	-0.26	0.80	0.70	1.43
วัตถุประสงค์การจัดการ วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X_2)	0.34	0.06	0.32	5.88	0.00	0.54	1.85
รูปแบบการวางแผนทาง การเงินส่วนบุคคล (X_3)	0.31	0.04	0.35	6.98	0.00	0.63	1.59
R. = 0.596 R Square = 0.355 Adjusted R Square (R^2) = 0.350 (35%)							
F. = 73.518 Sig. = 0.000 Durbin-Watson = 1.680							

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.23 การทดสอบเงื่อนไขของ Multiple linear regression analysis ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน ไม่เกิดปัญหา Multi collinearity เนื่องจาก Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 ทุกตัวแปร และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 10 ทุกตัวแปรและผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X1) วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X2) และรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X3) มีค่าเท่ากับ 0.596 หมายความว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน ร้อยละ 59.60 มีค่าสัมประสิทธิ์กระบวนการตัดสินใจ (R^2) เท่ากับ 0.355 หมายความว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ร้อยละ 35.50 ส่วนค่า Adjust R^2 เท่ากับ 0.350 หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเมื่อขจัดอิทธิพลของค่า R^2 ที่เกิดจากจำนวนตัวอย่าง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน ร้อยละ 35.0 โดยมีค่าสถิติทดสอบ F เท่ากับ 73.518 และค่า Sig. เท่ากับ .000 หมายความว่าตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการการทำนาย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ด้านการลงทุน ดังนี้

$$Y_1 = 1.46 - 0.02 + 0.34 + 0.31$$

ผลการทดสอบความสัมพันธ์จากตารางที่ 25 พบว่า

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.80 มากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ไม่มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน

วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.00 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการลงทุน

รูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.00 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการลงทุน

สมมติฐานที่ 1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการใช้จ่าย

H_0 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ไม่มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการใช้จ่าย

H_1 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการใช้จ่าย

ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการใช้จ่าย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการวางแผน ทางการเงิน	ค่าสัมประสิทธิ์			t.	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.37	0.28		4.92	0.00		
ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ของการวางแผนทาง การเงินส่วนบุคคล (X_1)	-0.01	0.08	-0.01	-0.18	0.86	0.70	1.43
วัตถุประสงค์การจัดการ วางแผนทางการเงินส่วน บุคคล (X_2)	0.29	0.07	0.23	4.04	0.00	0.54	1.85
รูปแบบการวางแผนทาง การเงินส่วนบุคคล (X_3)	0.38	0.06	0.37	6.87	0.00	0.63	1.59
R. = 0.533 R Square = 0.284 Adjusted R Square (R^2) = 0.279 (27.9%)							
F. = 53.065 Sig. = 0.000 Durbin-Watson = 1.714							

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.24 การทดสอบเงื่อนไขของ Multiple linear regression analysis ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการใช้จ่าย ไม่เกิดปัญหา Multi collinearity เนื่องจาก Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 ทุกตัวแปร และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 10 ทุกตัวแปรและผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X1) วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X2) และรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (X3) มีค่าเท่ากับ 0.533 หมายความว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการใช้จ่าย ร้อยละ 53.30 มีค่าสัมประสิทธิ์กระบวนการตัดสินใจ (R^2) เท่ากับ 0.284 หมายความว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการใช้จ่าย ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ร้อยละ 28.40 ส่วนค่า Adjust R^2 เท่ากับ 0.279 หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเมื่อขจัดอิทธิพลของค่า R^2 ที่เกิดจากจำนวนตัวอย่าง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการใช้จ่าย ร้อยละ 27.9 โดยมีค่าสถิติทดสอบ F เท่ากับ 53.065 และค่า Sig. เท่ากับ .000 หมายความว่าตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการการทำนาย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ด้านการใช้จ่าย ดังนี้

$$Y_1 = 1.37 - 0.01 + 0.29 + 0.38$$

ผลการทดสอบความสัมพันธ์จากตารางที่ 26 พบว่า

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.86 มากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ไม่มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการใช้จ่าย

วัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.00 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการใช้จ่าย

รูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. เท่ากับ 0.00 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการใช้จ่าย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยซึ่งสามารถนำมาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถนำมาสรุปผลเพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 405 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมา เพศชาย จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40

อายุส่วนใหญ่ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 75.6 รองลงมาเรียงตามลำดับ อายุ 21- 25 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 อายุ 26 – 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 และอายุ 31 – 35 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 70.4 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 26 คนคิดเป็นร้อยละ 6.4 และชั้นปีที่ 3 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร จำนวน 41 คิดเป็นร้อยละ 10.1 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 32 คิดเป็นร้อยละ 7.9 จำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 7.7 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป จำนวน 29 คิดเป็นร้อยละ 7.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร จำนวน 29 คิดเป็นร้อยละ 7.2 หลักสูตรนิติ

ศาสตรบัณฑิต จำนวน 21 คิดเป็นร้อยละ 5.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 20 คิดเป็นร้อยละ 4.9 หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต จำนวน 16 คิดเป็นร้อยละ 4 หลักสูตรบัญชีบัณฑิต จำนวน 15 คิดเป็นร้อยละ 3.7 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล จำนวน 12 คิดเป็นร้อยละ 3 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล จำนวน 12 คิดเป็นร้อยละ 3 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำนวน 12 คิดเป็นร้อยละ 3 หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทางเภสัชกรรม จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 2.7 หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 2.7 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยียานยนต์ จำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 2.5 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.2 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.2 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.2 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า จำนวน 8 คิดเป็นร้อยละ 2 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาแอนิเมชันและสื่อสร้างสรรค์ จำนวน 8 คิดเป็นร้อยละ 2 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมยานยนต์ จำนวน 7 คิดเป็นร้อยละ 1.7 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 7 คิดเป็นร้อยละ 1.7 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 1.5 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 1.5 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 1.5 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 1.5 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา จำนวน 5 คิดเป็นร้อยละ 1.2 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมการพิมพ์ จำนวน 5 คิดเป็นร้อยละ 1.2 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ (หลักสูตรนานาชาติ) จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 0.5 และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมบริการ (หลักสูตรนานาชาติ) จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 0.2

นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จำนวน 143 คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาคือ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต จำนวน 64 คิดเป็นร้อยละ 15.8 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 47 คิดเป็นร้อยละ 6.05 หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 36 คิดเป็นร้อยละ 8.9 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต จำนวน 29 คิดเป็นร้อยละ 7.2 หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต จำนวน 21 คิดเป็นร้อยละ 5.2 หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต จำนวน 16 คิดเป็นร้อยละ 4 หลักสูตรบัญชีบัณฑิต จำนวน 15 คิดเป็นร้อยละ 3.7 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำนวน 12 คิดเป็นร้อยละ

ละ 3 หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 2.7 และ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต จำนวน 11 คิดเป็นร้อยละ 2.7

รายได้ 3001 – 5000 บาท จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ ต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 รายได้ 5,001 – 7,000 บาท จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และรายได้ 7,001 – 9,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินกู้จาก กยศ. จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ มาจากหารายได้ด้วยตนเอง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 และ มาจากผู้ปกครอง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย เป็นลำดับแรกคือ ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.95$) และด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.91$)

ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรกคือ สามารถนำหลักการเกี่ยวกับแผนการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ กระบวนการ / ขั้นตอน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.17$) การจัดทำเกี่ยวกับการแผนทางการเงิน ($\bar{X} = 4.00$) มีความเข้าใจของการทบทวนและปรับปรุงแผนทางการเงินตามความจำเป็นของสถานการณ์นั้นๆ ($\bar{X} = 3.98$) มีความสามารถในการปฏิบัติตามแผนการเงินที่วางไว้ ($\bar{X} = 3.90$)

ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรกคือ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเตรียมความพร้อมทางการเงินทั้งในปัจจุบัน และอนาคต กล่าวคือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาเรียงตามลำดับได้แก่ เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและคุมค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งการป้องกันไม่ให้มีภาระหนี้สินที่มากเกินไป ($\bar{X} = 3.97$) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือเพื่อสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี และอื่นๆ ($\bar{X} = 3.90$) และเพื่อสามารถป้องกันความเสี่ยง บรรเทาความเสี่ยง บรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ($\bar{X} = 3.84$)

ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อเน้นความมั่นคงทางการเงิน ($\bar{X} = 4.00$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่ออิสรภาพทางการเงิน ($\bar{X} = 3.94$) และ นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะบุคคลได้ ($\bar{X} = 3.79$)

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับแรก คือ ด้านการออม ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการหารายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.98$) ด้านการใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.93$) และด้านการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.91$) อยู่ในระดับมากเช่นกัน

ด้านการหารายได้ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษากู้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ($\bar{X} = 4.17$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ นักศึกษาทำงานพิเศษเมื่อว่างจากการเรียน ($\bar{X} = 4.05$) นักศึกษาสมัครทำงานหารายได้พิเศษในช่วงปิดภาคการศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) นักศึกษาขอเงินจากผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.94$) นักศึกษาขอทุนการศึกษา ($\bar{X} = 3.94$) นักศึกษาหารายได้ด้วยการลงทุนค้าขาย เช่น ขายของออนไลน์, แผงขายเป็นต้น ($\bar{X} = 3.92$) และนักศึกษารับจ้างทั่วไป เช่น พิมพ์งาน, การหาข้อมูล, การส่งเอกสาร เป็นต้นเพื่อหารายได้ ($\bar{X} = 3.83$) อยู่ในระดับมากเช่นกัน

ด้านการออม เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษาเก็บออมเงินตามการตั้งเป้าหมาย เช่น การซื้อสินค้า, ซื้อทอง และอื่นๆ รวมทั้งเพื่อใช้ ($\bar{X} = 4.13$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ นักศึกษาสะสมเหรียญกษาปณ์ที่ออกในช่วงเทศกาลต่างๆ ($\bar{X} = 4.09$) นักศึกษาฝากเงินสะสมทรัพย์แบบเท่ากันทุกเดือน ($\bar{X} = 3.91$) และนักศึกษাজัดสรรเงินเพื่อการออมในทุกๆ เดือน ($\bar{X} = 3.84$)

ด้านการลงทุน เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ ลงทุนเกี่ยวกับเงินทุน ประกันชีวิต ทองคำ รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ ลงทุนเกี่ยวกับเงินฝาก เช่น เงินฝากประจำ, ฝากออมทรัพย์, สลากออมทรัพย์, สลากออมสิน, และสลากอื่นๆ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.99$) นักศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในเรื่องของการใช้จ่ายด้านการลงทุน ($\bar{X} = 3.84$) และลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น ($\bar{X} = 3.82$)

ด้านการใช้จ่าย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษามีการวางแผนค่าใช้จ่ายประจำ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ และค่าใช้จ่าย สำหรับการออมหรือลงทุนอย่างเป็นระบบ และเหมาะสมกับจำนวนรายได้ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมาเรียงตามลำดับนักศึกษามีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อให้สามารถมีเงินออมได้อย่างเพียงพอ ต่อความมั่นคงในอนาคต รวมทั้งการวางแผนเกษียณ ($\bar{X} = 3.92$) นักศึกษามีการจดบันทึกรายรับ – รายจ่าย และวางแผนการใช้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.90$) และนักศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเพื่อการลงทุน ในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต ($\bar{X} = 3.90$)

จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่ พบว่า ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุส่วนใหญ่ มีการวางแผน จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 92.6 รองลงมา ไม่มีการวางแผน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใด พบว่า ภายหลังจากที่นักศึกษาได้เกษียณอายุหากรายได้ของนักศึกษา ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นักศึกษาจะมีวิธีการแก้ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ หารายได้ให้มากขึ้น จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 ทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 กู้เงินจากสถาบันการเงิน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 และยืมเงินจากญาติหรือเพื่อน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกตามตัวแปรด้านการวางแผนเกษียณ นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง พบว่า นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง ส่วนใหญ่ Internet จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ โทรทัศน์ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 ป้าย โฆษณา จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 วิทยุ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 วารสาร/นิตยสาร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 และหนังสือพิมพ์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

ผลการทดสอบสมมุติฐาน สมมุติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการ

วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาด้านการหารายได้ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และ ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ไม่มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม โดยผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลเพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุส่วนใหญ่ต่ำกว่า 20 ปี รองลงมา ชั้นปีส่วนใหญ่เป็นชั้นปีที่ 1 นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาคณะบริหารธุรกิจ รองลงมา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ รายได้ 3001 – 5000 บาท และแหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินกู้จาก กยศ. ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมุกดา ไควหกุล (2559 : 128 - 148) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ เพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 18-28 ปี สถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาโท ส่วนใหญ่มีอาชีพในบริษัทเอกชน โดยมีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท และมีรายจ่าย 10,001 -15,000 บาท

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม พบว่า

ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ สามารถนำหลักการเกี่ยวกับแผนการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ กระบวนการ / ขั้นตอน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และการจัดทำเกี่ยวกับการแผนทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของทรายทอง เลิศเปียง (2559) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาการบัญชีคณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนตำรวจพาดิษการและเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า 1) ในภาพรวมพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ โดยพฤติกรรมการใช้เงินด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านนันทนาการและกิจกรรมทางสังคม สำหรับด้านความจำเป็นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ผลการศึกษากการวางแผนการเงินส่วนบุคคลพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการอยู่ใน ระดับมากที่สุด สำหรับด้านการวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเก็บเงินออม ด้านจัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้ ความเข้าใจในการลงทุน และด้านการบริหารภาระหนี้สินอยู่ในระดับปานกลาง 3) ผลของบันทึกบัญชีส่วนบุคคลพบว่า ในระยะเวลา 1 เดือนรายรับส่วนใหญ่มาจาก รับเงินจากผู้ปกครอง อันดับสองจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และรายได้จากการทำงานพิเศษเป็นอันดับสุดท้าย รายจ่ายส่วนใหญ่ เป็นค่าอาหารค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ ค่าหอพัก ค่าโทรศัพท์ ค่าของใช้ และค่ารักษาพยาบาล ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาของรายรับจำนวน ร้อยละ 100 มีรายจ่าย จำนวนร้อยละ 95.20คงเหลือเงินออม ร้อยละ 4.80

ด้านวัตถุประสงค์การจ้ดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเตรียมความพร้อมทางการเงินทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล่าวคือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและคุมค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งการป้องกันไม่ให้มีภาระหนี้สินที่มากเกินไป และเพื่อสามารถป้องกันความเสี่ยง บรรเทาความเสี่ยง บรรเทาความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Kharchenko, Olga (2011) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องปัจจัยกำหนดระดับความรู้ทางการเงินในยูเครน และผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการออมปัจจัยที่กำหนดระดับความรู้ทางการเงินได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลาเนา และความมั่งคั่ง ผลการศึกษาพบว่า อายุและที่ตั้งของที่อยู่อาศัยไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการอธิบายระดับความรู้ทางการเงิน นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและการออม พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันโดยตรง แต่มีความสัมพันธ์ในทางอ้อมผ่านตัวแปรความมั่งคั่ง

ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อเน้นความมั่นคงทางการเงิน รองลงมาคือ นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่ออิสรภาพทางการเงิน และนักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะบุคคล กล่าวคือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมจิตร วิริยานนท์ (2558) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการวางแผนทางการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) โดยพบว่า การวางแผนทางการเงิน เป็นรายด้าน 3 ด้าน คือ (1) ด้านค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) (2) ด้านค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และ (3) ด้านกระบวนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) ทั้งนี้การวางแผนทางการเงินทางด้านการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านชั้นปีที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกข้อเว้นแต่ค่าใช้จ่ายในเรื่อง ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต ค่าขึ้นทะเบียนนักศึกษา จากผลการวิจัยนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่านักศึกษาต้องให้ความสนใจในแสวงหาความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล โดยมหาวิทยาลัยต้องมีการสนับสนุน ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะการวางแผนทางการเงินโดยอาจจัดให้มีการศึกษาสอดแทรกในรายวิชาที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่นิยมของมาลินอฟสกี (Malinowski, 1884-1942) ได้นำเสนอแนวคิดหลักของทฤษฎีการหน้าที่นิยมคือ วัฒนธรรมสนองความต้องการจำเป็นของปัจเจกบุคคล วัฒนธรรมเติบโตมาจากความต้องการจำเป็น 3 ประเภทของมนุษย์ คือ 1) ความต้องการจำเป็นพื้นฐาน (Basic Biological and Psychological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพให้มีชีวิตอยู่ เช่น ต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม การพักผ่อน การเจริญเติบโต การสืบพันธุ์ เป็นต้น 2) ความต้องการจำเป็นด้านสังคม (Instrumental Needs) จะเกี่ยวกับเรื่องความร่วมมือกันทางสังคมเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานและทำให้ร่างกายได้รับการตอบสนองความต้องการจำเป็นเบื้องต้นได้ เช่น การแบ่งงานกันทำ การแจกจ่ายอาหาร การป้องกันภัย การผลิตสินค้า การบริการและการควบคุมทางสังคม และ 3) ทางด้านจิตใจ เช่น ความต้องการสงบทางใจ ความกลมกลืนกันทางสังคมและเป้าหมายชีวิต ระบบสังคมที่สนองความต้องการเหล่านี้ ได้แก่ ความรู้ กฎหมาย ศาสนา นิยายปรัมปรา ศิลปะและเวทมนตร์คาถาโดยทั่วไปเวทมนตร์คาถาทำหน้าที่ที่ทำให้คนรู้สึกอบอุ่นใจเพราะงานบางอย่างที่มนุษย์ทำค่อนข้างยากลำบากและมนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดผลอย่างไรบ้าง ทำให้เกิดความไม่มั่นใจจึงต้องพึ่งเวทมนตร์คาถาให้

ช่วยเพื่อทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น ส่วนนิยายปรัมปรามักให้อำนาจชนชั้นปกครองและให้ค่านิยมทางสังคม

3. พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม พบว่า

ด้านการหารายได้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษากู้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นักศึกษาทำงานพิเศษเมื่อว่างจากการเรียน และนักศึกษาขอเงินจากผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของทรายทองเลิศเปียง (2559) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาการบัญชีคณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า 1) ในภาพรวมพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้โดยพฤติกรรมการใช้เงินด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา คือ ด้านนันทนาการและกิจกรรมทางสังคม สำหรับด้านความจำเป็นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ผลการศึกษากการวางแผนการเงินส่วนบุคคล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการอยู่ใน ระดับมากที่สุด สำหรับด้านการวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเก็บเงินออม ด้านจัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้ ความเข้าใจในการลงทุน และด้านการบริหารภาระหนี้สิน อยู่ในระดับปานกลาง 3) ผลของบันทึกบัญชีส่วนบุคคลพบว่า ในระยะเวลา 1 เดือนรายรับส่วนใหญ่มาจากจากเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และรายได้จากการทำงานพิเศษเป็นอันดับสุดท้าย รายจ่ายส่วนใหญ่ เป็นค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ ค่าหอพัก ค่าโทรศัพท์ ค่าของใช้ และค่ารักษาพยาบาล ตามลำดับ

ด้านการออม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษาสะสมเหรียญกษาปณ์ที่ออกในช่วงเทศกาลต่างๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นักศึกษาเก็บออมเงินตามการตั้งเป้าหมาย เช่น การซื้อสินค้า, ซื้อทอง และอื่นๆ รวมทั้งเพื่อใช้ และนักศึกษาฝากเงินสะสมทรัพย์แบบเท่ากันทุกเดือน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกนกพล สมวรรณ (2560) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัทเอกชนที่มีการออมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีพฤติกรรมการออมในส่วนใหญ่ พบว่าจะฝากเงินกับสถาบันการเงิน มีจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 3,001 – 5,000 บาท โดยมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชน ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านลักษณะการออม ด้านผลตอบแทน และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออม

ของพนักงานบริษัทเอกชนได้แก่ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ส่วนใหญ่นั้นจะออมไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ ออมเพื่อเกษียณอายุ และออมเพื่อลงทุนตามลำดับ

ด้านการลงทุน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ ลงทุนเกี่ยวกับเงินทุน ประกันชีวิต ทองคำ รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ลงทุนเกี่ยวกับเงินฝาก เช่น เงินฝากประจำ, ฝากออมทรัพย์, สลากออมทรัพย์, สลากออมสิน, และสลากอื่นๆ เป็นต้น และนักศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในเรื่องของการใช้จ่ายด้านการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิจิตรา ก้องกิตติงาม (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยของบัณฑิตจบใหม่จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มบัณฑิตจบใหม่ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาและปัจจุบันอาศัยอยู่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในบ้านเดี่ยว มีสถานะเป็นผู้อาศัย มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ยังไม่มีหนี้สิน และมีรายได้รวมเฉลี่ยอยู่ที่ 25,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่มีการออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ขณะที่การออมเพื่อการซื้อที่อยู่อาศัยเป็นวัตถุประสงค์ลำดับที่สาม

ด้านการใช้จ่าย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ นักศึกษามีการวางแผนค่าใช้จ่ายประจำ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ และค่าใช้จ่าย สำหรับการออมหรือลงทุนอย่างเป็น ระบบ และเหมาะสมกับจำนวนรายได้ที่ได้รับรองลงมาคือ นักศึกษามีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อให้สามารถมีเงินออมได้อย่างเพียงพอ ต่อความมั่นคงในอนาคตรวมทั้งการวางแผนเกษียณ และนักศึกษามีการจดบันทึกรายรับ – รายจ่าย และวางแผนการใช้อย่างเหมาะสม นักศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเพื่อการลงทุน ในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของญาณิศา เผื่อนพะเอ และพิทักษ์ศิริวงศ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออมของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย สาขาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการการศึกษาพบว่า 1) การให้ความหมายคำว่า “การออม” คือ (1) การแบ่งเงินส่วนหนึ่งจากรายได้เพื่อเก็บไว้สำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (2) การเก็บเงินส่วนหนึ่งจากรายได้เพื่อเอาไว้เป็นทุนและบริหารจัดการทุนนั้นให้งอกเงย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการลงทุน ทำธุรกิจส่วนตัว (3) การสร้างวินัยในการเก็บเงิน รวมถึงการวางแผนทางการเงินที่จะใช้สร้างหลักประกันให้แก่ตนเอง ครอบครัวและเป็นทุนการศึกษาของบุตร (4) การแบ่งเงินส่วนหนึ่งจากรายได้เพื่อเก็บไว้สำหรับซื้อทรัพย์สินในอนาคตและ (5)การประหยัด รู้จักเก็บเงินไว้ใช้ซื้อสิ่งของที่อยากได้และจำเป็น 2) รูปแบบการออมเงินมี 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบการออมที่เลือกตามความสมัครใจ และ (2)รูปแบบที่ได้การสนับสนุนจากหน่วยงานหรือครอบครัว 3) กระบวนการออม มี 2 รูปแบบ คือ (1) กระบวนการออมแบบ มีการวางแผน และ 2.กระบวนการออมแบบไม่มีการวางแผน 4) ปัญหาและอุปสรรคในการออม คือ 1.ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบกับรายได้หลัก (2) การใช้จ่ายที่ไม่ได้

วางแผน (3) ปัญหาเกิดจากคนใกล้ชิด (4) การวางแผนการออมไม่รอบคอบ และ (5) ค่าใช้จ่ายไม่แน่นอน

จำนวนร้อยละพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม จำแนกด้านการวางแผนเกษียณ ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่ นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่ พบว่า ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่ นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุส่วนใหญ่ มีการวางแผน นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใด พบว่า นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใดส่วนใหญ่การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น ภายหลังจากที่นักศึกษาได้เกษียณอายุหากรายได้ของนักศึกษา ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นักศึกษาจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไรให้เหมาะสมที่สุด พบว่า นักศึกษาจะมีวิธีการแก้ปัญหาส่วนใหญ่ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง พบว่า นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อ Internet ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิชาภา กุณวงศ์ (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชน ตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จากการศึกษาพบว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล โดยมีการวางแผนการเงินประจำเดือนมากที่สุด ให้เหตุผลที่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือ สื่อโทรทัศน์/วิทยุ และใช้ประสบการณ์ตรงของตัวเองในการวางแผนการเงินในการวางแผนการบริโภคและอุปโภคเกี่ยวกับด้านการใช้จ่ายเกี่ยวกับด้านอาหารการกินมากที่สุด มีการวางแผนการซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์เกี่ยวกับการซื้ออสังหาริมทรัพย์ (บ้าน ที่ดิน) มีหนี้สินจากการกู้ยืมจากกลุ่มออมทรัพย์ และต้องการออมและการลงทุนในเงินฝากออมทรัพย์ โดยอัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากการเงินออม หรือการลงทุนควรอยู่ที่ร้อยละ 4-6 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาร้อยละ 73 มีการออมเงิน และเก็บเงินออมด้วยวิธีการฝากธนาคาร โดยจะออมไว้ประมาณร้อยละ 10-25 ของรายได้ และยังสอดคล้องกับทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ (Economics Concepts and Theories) ที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล ซึ่งอาจจะเปรียบเทียบได้กับการวางแผนการเดินทาง โดยจะต้องมีการสำรวจเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ และสถานะทางการเงินในปัจจุบันเพื่อที่จะสามารถนำไปกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่นเดียวกับการวางแผนการเดินทางซึ่งจะต้องมีการสำรวจ

จุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทาง เพื่อที่จะสามารถกำหนดเส้นทางที่เหมาะสม (พัฒน์ ทองพิง, 2555 : 11-12)

ผลการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้านการหารายได้ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและ ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการหารายได้ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และ ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการออม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการลงทุน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานข้อที่ 1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการใช้จ่าย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีผลต่อ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา ด้านการใช้จ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 มหาวิทยาลัยสยามควรสนับสนุนช่องทางการให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา และบุคลากร รวมถึงหน่วยงานในสังกัดภายในมหาวิทยาลัยเพื่อสนับสนุนการวางแผนทางการเงินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 หน่วยงานภาครัฐ / สถาบันทางการเงิน ควรมีมาตรการต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจให้ประชาชนเป็นประโยชน์ของการวางแผนทางการเงิน และการออมเงิน ได้แก่

1.2.1 การให้ความรู้ด้านบัญชีรายรับ – รายจ่ายของตนเองและครอบครัว เพื่อให้มีแนวทางในการประหยัดและเก็บออมเงินได้เพิ่มมากขึ้น

1.2.2 หารายได้พิเศษช่วงเวลาว่างหลังจากงานประจำ เพื่อการออมเงินที่มากและมีไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินหรือจำเป็น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการเงินส่วนบุคคลของมหาวิทยาลัยสยาม

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยสยาม

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- กนกพล สมวรรณ. (2560). พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 10(1), 1-9.
- กิตติพร สิทธิพันธุ์. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชน
ในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต. (2558). เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการ
ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ญาณิศา เพื่อนพะเอ และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2557). การให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออม
ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. วารสารวิชาการ *Veridian E-Journal*, 7(2), 10-18.
- ณิชภา กุณวงศ์. (2556). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชน ตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ
จังหวัดลำปาง. ลำปาง: วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง.
- ทรายทอง เลิศเปียง. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำบัญชีครัวเรือนบ้านศรีปงชัย ตำบลชมพู
อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. ลำปาง: วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง.
- _____. (2557). พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะ
บริหารธุรกิจ โรงเรียนลาปางพาณิชยการและเทคโนโลยี. วารสารวิชาการเครือข่าย
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 4(6), 15 – 26.
- ทัศนาวลัย ดันติเอกรัตน์. (2559). การศึกษาพฤติกรรมการเข้าเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาการคิดและการตัดสินใจ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ตรัง. ในรายงาน
การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 7. สงขลา: มหาวิทยาลัย
หาดใหญ่.
- ทิฆัมพร โคตรทัศน์. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการวางแผนทางการเงินกับ
ความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจยานยนต์อุปกรณ์ขนส่งและการบำรุงรักษาที่ได้รับ
การรับรอง ISO 9000 ในประเทศไทย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นริศรา พลอยเพชร. (2558). การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไข
พฤติกรรมการใช้จ่ายผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- นันทิกา วัฒนประภา. (2559). ปัจจัยในการวางแผนการเงินที่มีผลต่อความคุ้มค่าในการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของลูกค้าที่มาใช้บริการธนาคารกสิกรไทย สาขาแหลมฉบัง. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยวิทยาสถาสน.
- ปพิชญา บุญศรี. (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ปานทิพย์ แสนสง. (2557). การพัฒนาพฤติกรรมการออมของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา. นครสวรรค์: ครั้งที่ 12: วิจัยและนวัตกรรมกับการพัฒนาประเทศ (หน้า 1597- 1606). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พนมพล สุขวัฒนทรัพย์. (2558). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยแวดล้อมเกี่ยวกับการออมที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- พัฒน์ ทองฟุ้ง. (2555). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ: กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิชามญช์ ศรีสุวรรณ และคณะ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารการเงินกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ส่วนบุคคล ของลูกค้าธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. ในรายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลการวิจัย ระดับชาติและนานาชาติ กลุ่มระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 6 (หน้า 341-352). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- พิจิตรา ก้องกิตติงาม. (2558). การวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยของบัณฑิตจบใหม่ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญวิ เสรีรักษ์. (2559). ปัจจัยการวางแผนการเงินก่อนการเกษียณของครู โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- มรกต ฉายทองคำ. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- มหาวิทยาลัยสยาม. (2561). ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยสยาม. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/มหาวิทยาลัยสยาม>.
- _____. (2561). หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน. เข้าถึงได้จาก <https://siam.edu/th/หลักสูตรที่เปิดสอน>.

- มุกดา ไควหกุล. (2559). การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจปริทัศน์. วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจปริทัศน์, 12(1), 128-149.
- รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). การจัดการการเงินส่วนบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมี บุคส์พับลิเคชั่น.
- วันดี หิรัญสถาพร และคณะ. (2558). พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- วารุณี สุดแสวง. (2551). ปัจจัยในการวางแผนการเงินที่มีผลต่อความคุ้มค่าในการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของลูกค้ายกมาใช้บริการธนาคารกสิกรไทย สาขาแหลมฉบัง. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2557). ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารสุทธิปริทัศน์, 28(85), 300-315.
- วิษณุ บุญมาร์ตัน. (2551). ทางรอดในภาวะเศรษฐกิจถดถอย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- ศิรินุช อินละคร. (2550). การเงินบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สนทยา เขมวรัตน์ และดวงใจ เขมวรัตน์. (2552). การวางแผนทางการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- _____. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรในกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2552). การลงทุนในทางเลือกอื่น กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- สมจิตร วิชยานนท์. (2558). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา, 27(94), 39-48.
- สัมมา กิตติน. (2552). สรุปสถานการณ์อสังหาริมทรัพย์ปี 2552. เข้าถึงได้จาก <http://www.reic.or.th/images/sammal/posttoday091229.jpg>.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2561). *แผนแม่บทสถิติประเทศไทย*. เข้าถึงได้จาก <http://www.nso.go.th/sites/2014>.
- สิรินดา กลิ่นจันทร์หอม. (2555). *พฤติกรรมทางการเงินของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์. (2555). *การเงินส่วนบุคคล*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น
- อนงนาฏ ศุภกิจวิชกุล และประสพชัย พสุนนท์. (2559). การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเงินกับการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(2), 375-389.
- อรอนงค์ ไชยบุญเรือง. (2552). *การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของพนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาในอำเภอเมืองเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุไรรัชต์ บุญแท้. (2557). *ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดเพชรบุรี*. เพชรบุรี: วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี.
- อุไรวรรณ ปลอดใจดี. (2560). *การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการวางแผนเกษียณของพนักงานองค์กรเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- Altfest, L. J. (2007). *Personal Financial Planning*. New York: McGraw-Hill/Irwin.
- Cronbach, L. J. (1963). Course improvement through evaluation. *Teachers College Record*, 64, 672-683.
- Hallman and Rosenbloom. (2000). *Personal Finance Planning* (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Kharchenko, Olga. (2011). *Financial literacy in Ukraine: Determinants and implications for Saving behavior*. A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of MA in Economics Kyiv: School of Economics.
- Lahey. (2001). *How the way we talk can change the way we work Seven languages for transformation*. San Francisco, CA, US: Jossey-Bass.
- Laily, Mohd & Sabri. (2010). Effects of financial wellness on the relationship between financial problem and workplace productivity. *World Applied Sciences Journal*, 10(8), 871-878.
- Patti J, Fisher., and Catherine P. Montalto. (2010). *Effect of saving motives and horizon on saving behaviors*. Ohio: The Ohio State University.
- Wade and Tavis. (1999). *Human behavior and personal development*. Bangkok: Third Wave Education Co., Ltd.

Zimbardo and Gerrig. (1999). *Human behavior and personal development*. Bangkok: Third Wave Education Co., Ltd.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการเงินและการธนาคาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม ทั้งนี้ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้โปรดให้ข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามชุดนี้

รายละเอียดของแบบสอบถามมีดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา และส่วนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

คำตอบของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และจะไม่มีการใช้ข้อมูลใดๆ ที่เปิดเผยเกี่ยวกับตัวท่านในการรายงานข้อมูล จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ตอบแบบสอบถามอย่างตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริง เพื่อผลการศึกษาจะได้เป็นจริงมากที่สุด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวธนพร จันทร์สว่าง

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยสยาม

ข้อมูลของจะถูกนำไปใช้เฉพาะทางด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงไปในช่อง ☐ ที่ตรงกับสภาพเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ 1) ชาย

☐ 2) หญิง

2. อายุ

☐ 1) ต่ำกว่า 20 ปี

☐ 2) 21- 25 ปี

☐ 3) 26-30 ปี

☐ 4) 31-35 ปี

☐ 5) 36-40 ปี

☐ 6) มากกว่า 41 ปีขึ้นไป

3. ระดับชั้นปี

☐ 1) ชั้นปีที่ 1

☐ 2) ชั้นปีที่ 2

☐ 3) ชั้นปีที่ 3

☐ 4) ชั้นปีที่ 4

4. สาขาวิชา / คณะวิชา

☐ 1) สาขา (โปรดระบุ)

☐ 2) คณะ (โปรดระบุ)

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐ 1) ต่ำกว่า 3000 บาท

☐ 2) 3001 – 5000 บาท

☐ 3) 5001 – 7000 บาท

☐ 4) 7001 – 9000 บาท

☐ 5) 9001 บาทขึ้นไป

6. แหล่งที่มาของรายได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) มาจากเงินกู้จาก กยศ. ☐ 2) มาจากผู้ปกครอง
☐ 3) มาจากหารายได้ด้วยตนเอง ☐ 4) อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

หัวข้อประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล					
7. สามารถนำหลักการเกี่ยวกับแผนการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์					
8. กระบวนการ / ขั้นตอน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล					
9. การจัดทำเกี่ยวกับการแผนทางการเงิน					
10. มีความสามารถในการปฏิบัติตามแผนการเงินที่วางไว้					
11. มีความเข้าใจของการทบทวนและปรับปรุงแผนทางการเงินตามความจำเป็นของสถานการณ์นั้นๆ					
ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล					
12. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเตรียมความพร้อมทางการเงินทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล่าวคือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ					
13. เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและคุ้มค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งการป้องกันไม่ให้เกิดหนี้สินที่มากเกินไป					
14. เพื่อสามารถป้องกันความเสี่ยง บรรเทาความเสี่ยง บรรเทาความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต					
15. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือเพื่อสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี และอื่นๆ					

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา (ต่อ)

ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล					
16. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อเน้นความมั่นคงทางการเงิน					
17. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่ออิสรภาพทางการเงิน					
18. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะบุคคลได้					

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา

หัวข้อประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการหารายได้					
19. นักศึกษาได้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ)					
20. นักศึกษาทำงานพิเศษเมื่อว่างจากการเรียน					
21. นักศึกษาขอเงินจากผู้ปกครอง					
22. นักศึกษารับจ้างทั่วไป เช่น พิมพ์งาน, การหาข้อมูล, การส่งเอกสาร เป็นต้น เพื่อหารายได้					
23. นักศึกษาหารายได้ด้วยการลงทุนค้าขาย เช่น ขายของออนไลน์, แผงขาย เป็นต้น					
24. นักศึกษาขอทุนการศึกษา					
25. นักศึกษาสมัครทำงานหารายได้พิเศษในช่วงปิดภาคการศึกษา					

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา (ต่อ)

ด้านการออม					
26. นักศึกษาจัดสรรเงินเพื่อการออมในทุกๆ เดือน					
27. นักศึกษาสะสมเหรียญกษาปณ์ที่ออกในช่วง เทศกาลต่างๆ					
28. นักศึกษาเก็บออมเงินตามการตั้งเป้าหมาย เช่น การ ซื้อสินค้า, ซื้อทอง และอื่นๆ รวมทั้งเพื่อใช้					
29. นักศึกษาฝากเงินสะสมทรัพย์แบบเท่ากันทุกเดือน					
ด้านการลงทุน					
30. ลงทุนเกี่ยวกับเงินฝาก เช่น เงินฝากประจำ, ฝาก ออมทรัพย์, สลากออมทรัพย์, สลากออมสิน, และ สลากอื่นๆ เป็นต้น					
31. ลงทุนเกี่ยวกับเงินทุน ประกันชีวิต ทองคำ รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น					
32. ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น					
33. นักศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในเรื่องของการ ใช้จ่ายด้านการลงทุน					
ด้านการใช้จ่าย					
34. นักศึกษามีการจดบันทึกรายรับ – รายจ่าย และ วางแผนการใช้อย่างเหมาะสม					
35. นักศึกษามีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อให้ สามารถมีเงินออมได้อย่างเพียงพอ ต่อความมั่นคงใน อนาคตรวมทั้งการวางแผนเกษียณ					
36. นักศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเพื่อการลงทุน ใน สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต					
ด้านการใช้จ่าย (ต่อ)					
37. นักศึกษามีการวางแผนค่าใช้จ่ายประจำ ค่าใช้จ่าย ด้านสุขภาพ และค่าใช้จ่าย สำหรับการออมหรือลงทุน อย่างเป็น ระบบ และเหมาะสมกับจำนวนรายได้ที่ ได้รับ					

ด้านการวางแผนเกษียณ

1. ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่ นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

2. นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เงินฝากธนาคาร

☐ หุ้นสหกรณ์, สลากออมสิน, พันธบัตร เป็นต้น

☐ กองทุนรวม

☐ การลงทุนซื้อทองคำ

☐ การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น

3. ภายหลังจากที่นักศึกษาได้เกษียณอายุหารายได้ของนักศึกษา ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นักศึกษาจะมีวิธีการแก้ปัญหา อย่างไรให้เหมาะสมที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ หารายได้ให้มากขึ้น

☐ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

☐ ยืมเงินจากญาติหรือเพื่อน

☐ กู้เงินจากสถาบันการเงิน

☐ ทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย

4. นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ Internet

☐ โทรทัศน์

☐ ป้าย โฆษณา

☐ วารสาร/นิตยสาร

☐ หนังสือพิมพ์

☐ วิทยุ

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรางค์ บุญยะพงศ์ไชย

ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้าสาขาวิชาการเงินการธนาคาร วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

ภาคผนวก ค

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
และผลการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม

แบบตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของเครื่องมือการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำการประเมินความเที่ยงตรงในแบบสอบถามส่วนที่ 2 – 3 โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสมไม่
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามไม่มีความเหมาะสม

โดยใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องระดับความคิดเห็นของนักศึกษาว่าข้อความมีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			หมายเหตุ
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล				
1. สามารถนำหลักการเกี่ยวกับแผนการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์				
2. กระบวนการ / ขั้นตอน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล				
3. การจัดทำเกี่ยวกับการแผนทางการเงิน				
4. มีความสามารถในการปฏิบัติตามแผนการเงินที่วางไว้				
5. มีความเข้าใจของการทบทวนและปรับปรุงแผนทางการเงินตามความจำเป็นของสถานการณ์นั้นๆ				
ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล				

1. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเตรียมความพร้อมทางการเงินทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล่าวคือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ				
2. เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและคุ้มค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมทั้งการป้องกันไม่ให้เกิดภาระหนี้สินที่มากเกินไป				
3. เพื่อสามารถป้องกันความเสี่ยง บรรเทาความเสี่ยง บรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต				

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			หมายเหตุ
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
ด้านวัตถุประสงค์การจัดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (ต่อ)				
4. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือเพื่อสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี และอื่นๆ				
ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล				
1. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อเน้นความมั่นคงทางการเงิน				
2. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่ออิสรภาพทางการเงิน				
3. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะบุคคลได้				
ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา				
ด้านการหารายได้				
1. นักศึกษากู้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ)				
2. นักศึกษาทำงานพิเศษเมื่อว่างจากการเรียน				

3. นักศึกษาขอเงินจากผู้ปกครอง				
4. นักศึกษารับจ้างทั่วไป เช่น พิมพ์งาน, การหาข้อมูล, การส่งเอกสาร เป็นต้น เพื่อหารายได้				
5. นักศึกษาหารายได้ด้วยการลงทุนค้าขาย เช่น ขายของออนไลน์, แพงขาย เป็นต้น				
6. นักศึกษาขอทุนการศึกษา				
7. นักศึกษาสมัครทำงานหารายได้พิเศษในช่วงปิดภาคการศึกษา				
ด้านการออม				
1. นักศึกษาจัดสรรเงินเพื่อการออมในทุกๆ เดือน				
2. นักศึกษาสะสมเหรียญกษาปณ์ที่ออกในช่วงเทศกาลต่างๆ				
3. นักศึกษาเก็บออมเงินตามการตั้งเป้าหมาย เช่น การซื้อสินค้า, ซื้อทอง และอื่นๆ รวมทั้งเพื่อใช้				
4. นักศึกษาฝากเงินสะสมทรัพย์แบบเท่ากันทุกเดือน				
ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			หมายเหตุ
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	
ด้านการลงทุน				
1. ลงทุนเกี่ยวกับเงินฝาก เช่น เงินฝากประจำ, ฝากออมทรัพย์, สลากออมทรัพย์, สลากออมสิน, และสลากอื่นๆ เป็นต้น				
2. ลงทุนเกี่ยวกับเงินทุน ประกันชีวิต ทองคำ รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น				
3. ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น				
4. นักศึกษามีการวางแผนความเสี่ยงในเรื่องของการใช้จ่ายด้านการลงทุน				

ด้านการใช้จ่าย				
1. นักศึกษามีการจัดบันทึกรายรับ – รายจ่าย และวางแผนการใช้อย่างเหมาะสม				
2. นักศึกษามีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้สามารถมีเงินออมได้อย่างเพียงพอ ต่อความมั่นคงในอนาคตรวมทั้งการวางแผนเกษียณ				
3. นักศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต				
4. นักศึกษามีการวางแผนค่าใช้จ่ายประจำ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ และค่าใช้จ่าย สำหรับการออมหรือลงทุนอย่างเป็น ระบบ และเหมาะสมกับจำนวนรายได้ที่ได้รับ				
ด้านการวางแผนเกษียณ				
1. ในช่วงที่นักศึกษาทำงานอยู่นักศึกษาได้มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่ ()1. มี ()2. ไม่มี				
2. นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ()1.เงินฝากธนาคาร				
()2.หุ้นสหกรณ์, สลากออมสิน, พันธบัตร เป็นต้น				
()3.กองทุนรวม				
()4การลงทุนซื้อทองคำ				
()5.การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน, คอนโด, ที่ดิน เป็นต้น				
ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			หมายเหตุ
	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	

ด้านการวางแผนเกษียณ (ต่อ)				
3.ภายหลังจากที่นักศึกษาได้เกษียณอายุหากรายได้ของนักศึกษา ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นักศึกษาจะมีวิธีการแก้ปัญหา อย่างไรให้เหมาะสมที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
()1.หารายได้ให้มากขึ้น				
()2.ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น				
()3.ยืมเงินจากญาติหรือเพื่อน				
()4.กู้เงินจากสถาบันการเงิน				
()5.ทำบัญชีรายรับ -รายจ่าย				
4. นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการวางแผนทางการเงินจากสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
()1. Internet				
()2. โทรทัศน์				
()3.ป้าย โฆษณา				
()4.วารสาร/นิตยสาร				
()5.หนังสือพิมพ์				
()6.วิทยุ				
()7. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)				

ลงชื่อ.....(ผู้เข้าร่วมงาน)

(.....)

...../...../.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล ผู้วิจัย : นางสาวชนพร จันทร์สว่าง

วันเดือนปีเกิด : 8 พฤศจิกายน 2536

อาชีพ : พนักงานบริษัทเอกชน

ประวัติการศึกษา :

พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ

สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยสยาม

พ.ศ. 2561 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยสยาม

ประวัติการทำงาน :

พ.ศ. 2558– 2560 พนักงานบัญชี

บริษัท ที่ปรึกษาการบัญชีและภาษีอากร (จำกัด)

พ.ศ. 2561– ปัจจุบัน พนักงานบัญชี

บริษัท เด็กซ์ทรัส เอ็นจิเนียริง จำกัด